

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Planu Ogólnego Gminy Ożarów

WYKONAWCA:

ARCHiplaneo Karol Skuza

ul. Klonowa 55, lok. 4, 25-553 Kielce
www.archiplaneo.pl
email: archiplaneo@archiplaneo.pl
tel. +48 502 333 392; +48 502 109 118

AUTORZY OPRACOWANIA:
Kama Kotowicz

OŻARÓW, 23 kwietnia 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	7
2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania	7
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	10
2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu	10
2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	35
2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami	37
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	38
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych	38
3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia	46
3.2.1. Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu	46
3.2.2. Geologia	48
3.2.3. Złoża kopalin	49
3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna	54
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	60
3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	70
3.6. Gleby	71
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego	74
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	76
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu	76
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	78
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	80
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	80
5.2. Integralność obszaru Natura 2000	86
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	87
5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni	87
5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów	89
5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	90
5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców	90
5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków	91
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	92
5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne	93
5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych	93
5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~	94
5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny	94
5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	95

5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian	95
5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi	96
5.8. Oddziaływanie skumulowane.....	97
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.....	98
5.10. Podsumowanie	98
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	102
6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie	102
6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie	102
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	107
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.....	107
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu dokumentu na środowisko.....	108
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	108
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	110

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Plan Ogólny to dokument planistyczny gminy, który został wprowadzony przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688). Plan ogólny uchwała rada gminy i stanowi on akt prawa miejscowego.

Rada Miejska w Ożarowie podjęła uchwałę Nr LXX/511/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Ożarów w dniu 6 grudnia 2023 r.

Projekt dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Ożarów” będący przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, dalej określa się też jako: **Plan, projekt Planu, projekt POG**.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 ust. 1 oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi dowód w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 57) oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (art.58). Następnie w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest uzyskanie wymaganych opinii w zakresie projektu Planu Ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu wraz ze sposobem ich rozstrzygnięcia będą dostępne w Uzasadnieniu udostępnionym wraz z Podsumowaniem przebiegu SOOŚ po przyjęciu dokumentu Planu Ogólnego.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98)

2. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. nr 58, poz. 263, 264);
3. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r., nr 2 poz. 17);
4. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960);
9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
12. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
13. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);

16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Ożarów.

Prognoza wskazuje na wczesnym etapie potencjalne kolizje z obszarami przyrodniczymi (rozdział 5), kulturowymi (rozdział 5) bądź ewentualne konflikty społeczne (rozdział 5). Prognoza także w sposób uzasadniony przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody (rozdział 6). Opracowanie analizuje i ocenia wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną (podrozdział 5.3.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie uzgodnił ww. zakres pismem znak:

ZNS.9022.2.3.2025 z dnia 16.04.2025 r., natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach uzgodnił ww. zakres pismem znak: WOO-III.411.2.17.2025.KW.1 z dnia 09.05.2025 r..

W związku z art. 54 ust. 1 w/w ustawy przedmiotowy projekt dokumentu wymaga zasięgnięcia opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku projekt dokumentu jako i prognoza oddziaływania na środowisko podlegają też uzgodnieniu.

Projekt Planu Ogólnego Gminy obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne oraz wskazuje gminne standardy urbanistyczne.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W myśl art. 52 ust 1 w ustawy ooś, analiza zawarta w prognozie ooś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu. Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie.

Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie ooś, dokonano na podstawie wytycznych

określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarów, 2023 r.;
2. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Ogólnego Gminy Ożarów, Ożarów – Kielce marzec 2024 r.;
3. Program Rewitalizacji dla Gminy Ożarów na lata 2013-2023;

4. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy do 2020 roku;
5. Powszechna inwentaryzacja przyrodnicza Gmina Ożarów województwo łubuskie. Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu. Pracownia Sozologiczna. Przemyśl. 1995 r.;
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, 2014 r.;
7. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego 2030;
8. Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim - raport wojewódzki za rok 2022. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach. Kielce, 2023 r.;
9. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
10. J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” PAN IGiPZ Prace Geograficzne Nr 158 s. 87 – 90;
11. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.
13. Statystyka Regionalna oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
14. Bilans Zasobów Kopaliny i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. Ministerstwo Środowiska;
15. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie świętokrzyskim [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO;
16. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
17. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
18. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku);
19. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
20. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
21. Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza;
22. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
23. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w zakresie środowiska i gospodarki wodnej;
24. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
25. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
26. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzisław Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysławek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;
27. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziemia W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania

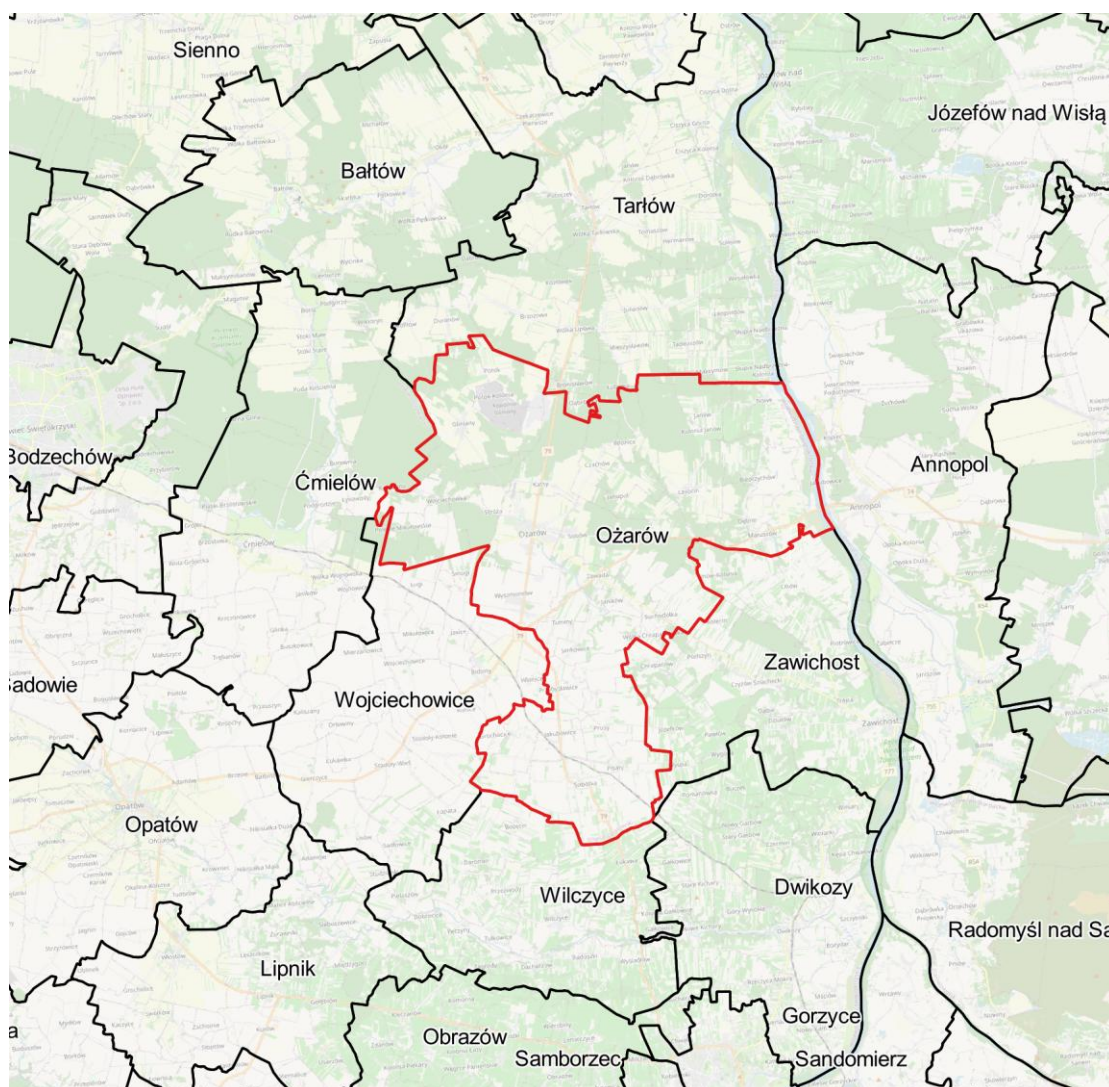
Obszar opracowania obejmuje gminę miejsko-wiejską Ożarów, położoną w powiecie opatowskim na wschodzie województwa świętokrzyskiego.

Powierzchnia gminy Ożarów wynosi 183,3 km². W 2022 r. gminę zamieszkiwało 10192 osób (4261 na terenie miasta i 5931 na terenach wiejskich)¹. Gmina Ożarów graniczy:

❖ od północy z gminą Tartów,

❖ od wschodu z gminą Annapol i gminą Zawichost,
- od południa z gminą Dwikozy i gminą Wilczyce,
- od zachodu z gminą Wojciechowice i gminą Ćmielów.

Wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Wisła, która jest jednocześnie granicą między województwem świętokrzyskim, a lubelskim.

Rysunek 1. Gmina Ożarów i gminy sąsiaduje

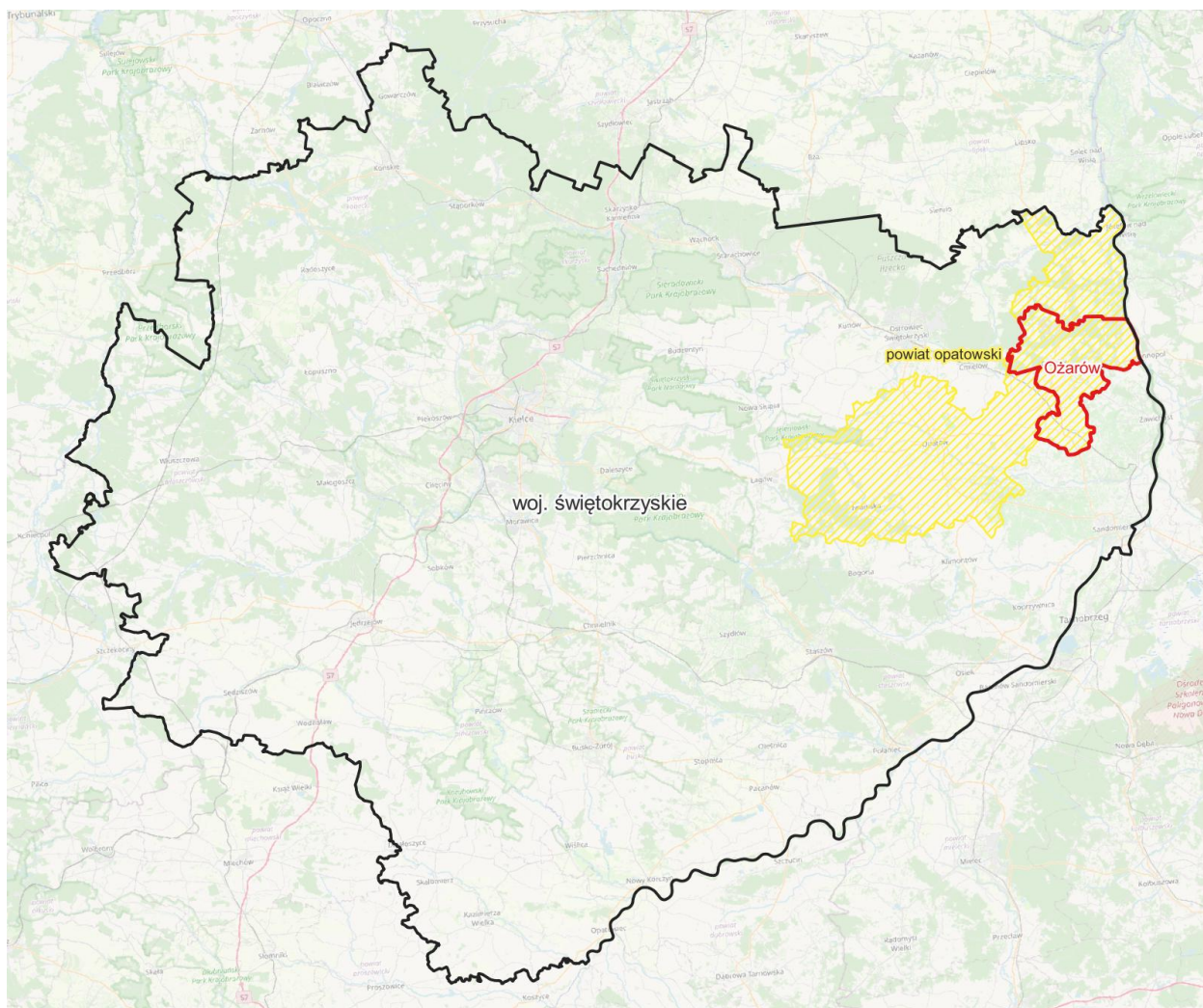
źródło: mapa OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, grudzień 2024 r.

¹ Wg Rocznika Demograficznego, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2023 r.

Przez teren gminy Ożarów przebiegają ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu ogólnopolskim:

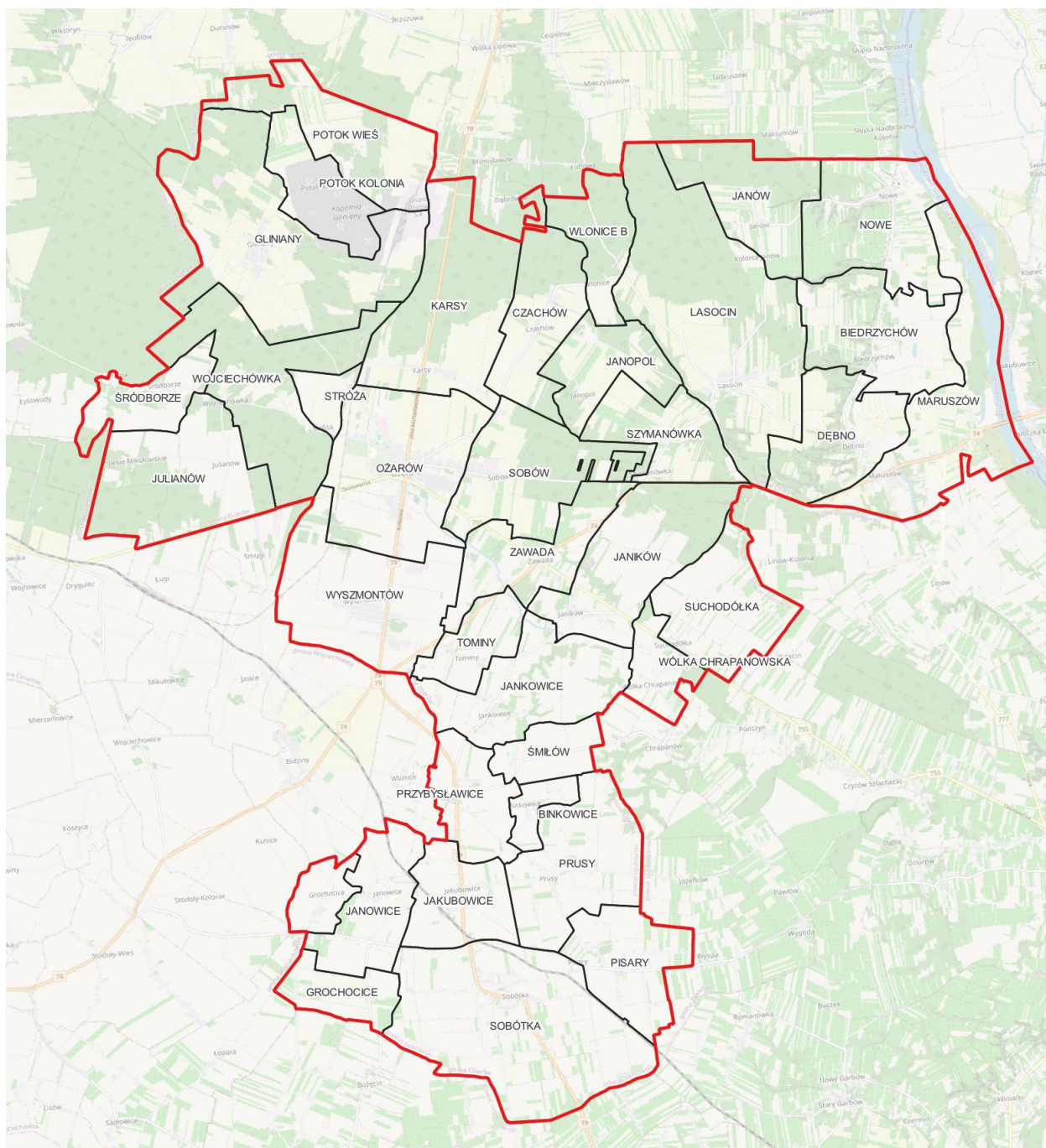
- ❖ odcinek drogi krajowej z zachodu na wschód Nr 74 relacji Kielce-Kraśnik,
- ❖ odcinek drogi krajowej z północy na południe Nr 79 relacji Warszawa-Tarnobrzeg,

Uzupełnieniem powiązań komunikacyjnych gminy Ożarów z otoczeniem jest droga wojewódzka nr 755 relacji Ostrowiec Świętokrzyski-Zawichost. Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa Skarżysko Kamienna - Rzeszów. Posiada ona odgańlenie linii do Cementowni "Ożarów".

Rysunek 2. Położenie gminy Ożarów na tle granic województwa i powiatu

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Ożarów

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu

2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu

Zakres Planu Ogólnego Gminy Ożarów zawiera:

ustalenia i wymogi określone w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn.zm.) oraz w rozporządzeniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera między innymi wyjaśnienie przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3.

Na terenie gminy Ożarów wyznaczono 13 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego,

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

Należy zauważyć, że, z uwagi na położenie gminy w zasięgu form ochrony przyrody, w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem dodano tam gdzie to możliwe **profil dodatkowy „teren zieleni naturalnej”** w celu zabezpieczenia wartości przyrodniczych gminy.

1. SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

2. SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

3. SU – STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy obejmuje: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

4. SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

5. SH - STREFA HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Profil podstawowy obejmuje: teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni

urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

6. SP - STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

7. SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

8. SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy obejmuje: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

9. SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI

Profil podstawowy obejmuje: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

10. SC – STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy obejmuje: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

11. SG – STREFA GÓRNICTWA

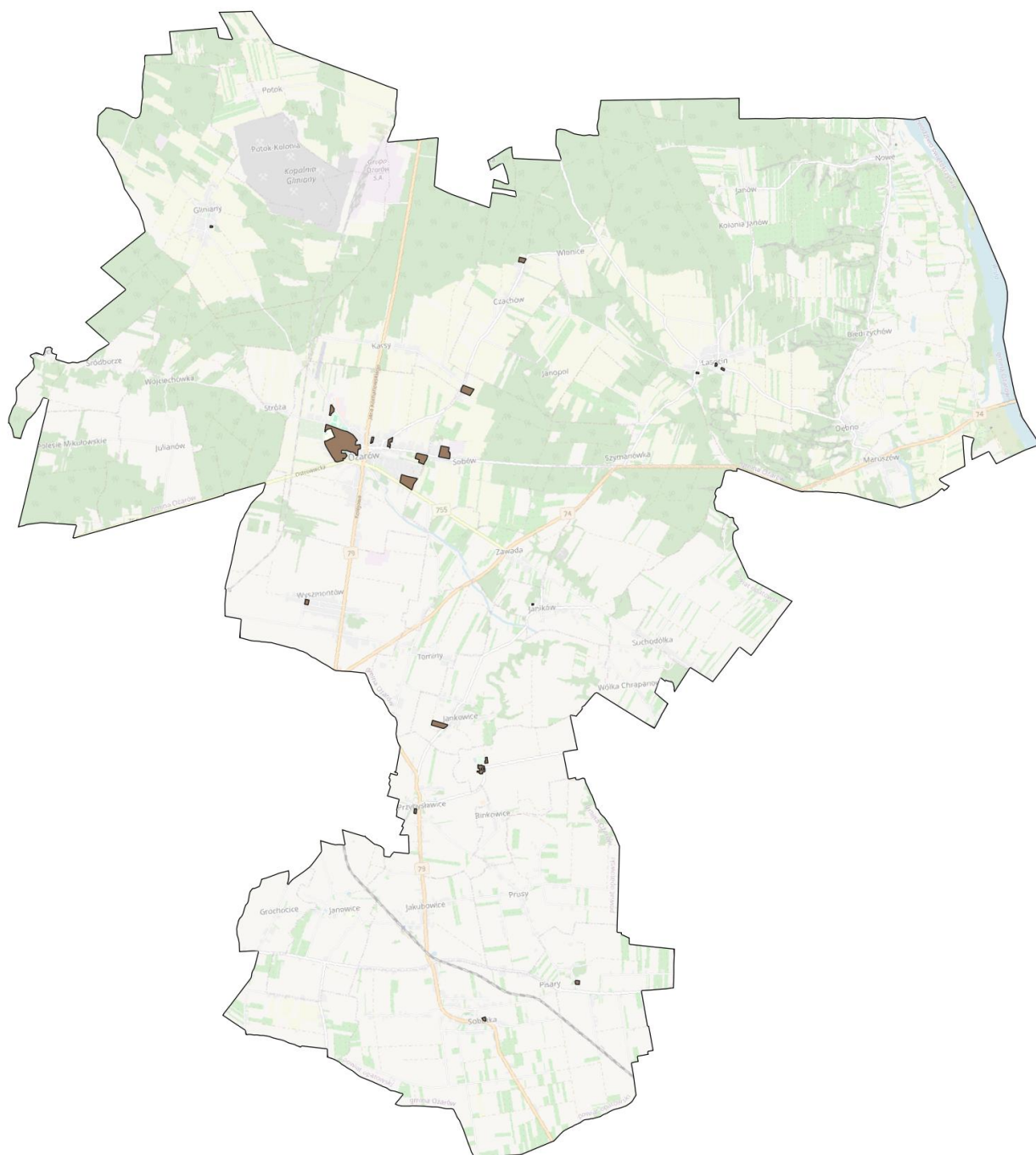
Profil podstawowy obejmuje: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

12. SO – STREFA OTWARTA

Profil podstawowy obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

13. SK – STREFA KOMUNIKACYJNA

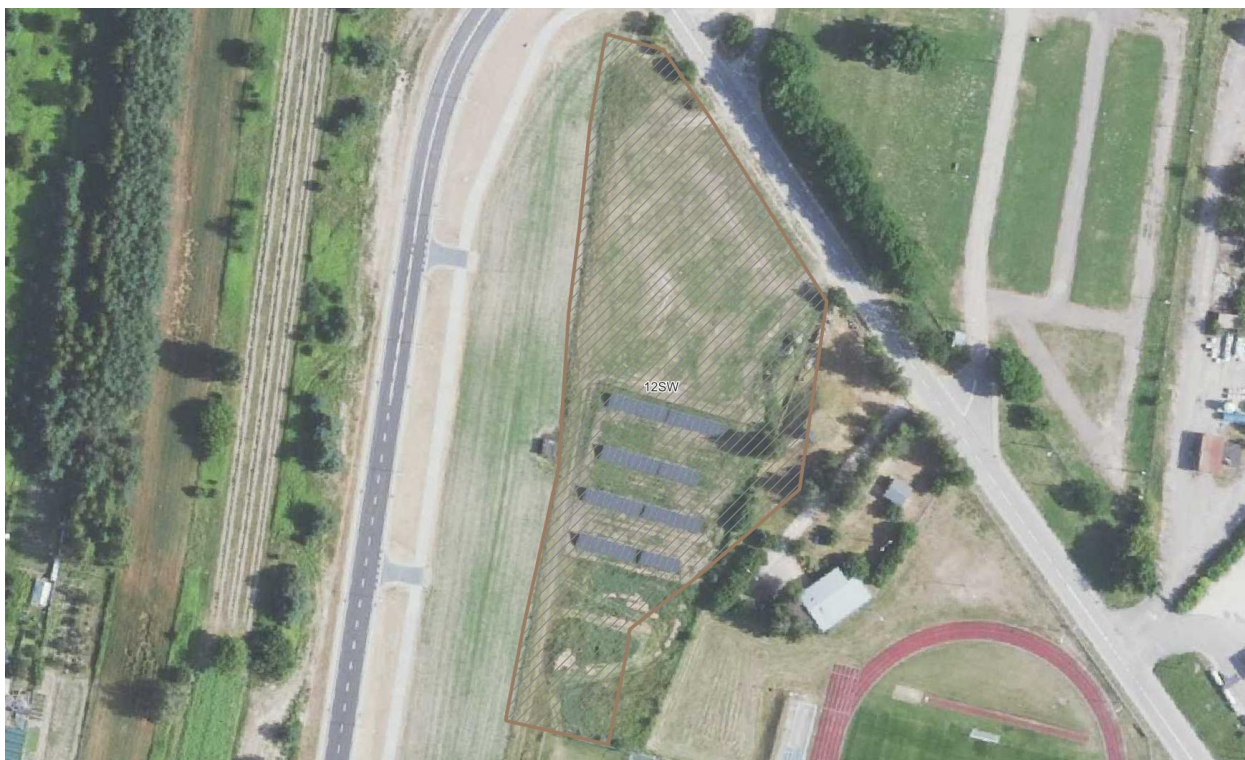
Profil podstawowy obejmuje: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW

Strefy zostały wskazane na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenach z budynkami zbiorowego zamieszkania (tj. domy opieki społecznej, domy dla bezdomnych, osób starszych i niepełnosprawnych oraz plebanie) w granicach działek

ewidencyjnych. Jedyne wyjątek stanowi strefa 12SW, obejmująca teren działek stanowiących własność gminy, która została wyznaczona z uwagi na planowane zamierzenia inwestycyjne lokalnych władz.

Rysunek 5. Teren 12SW leży w mieście Łopuszno – teren „dodany” w projekcie POG względem ustaleń obowiązującego MPZP

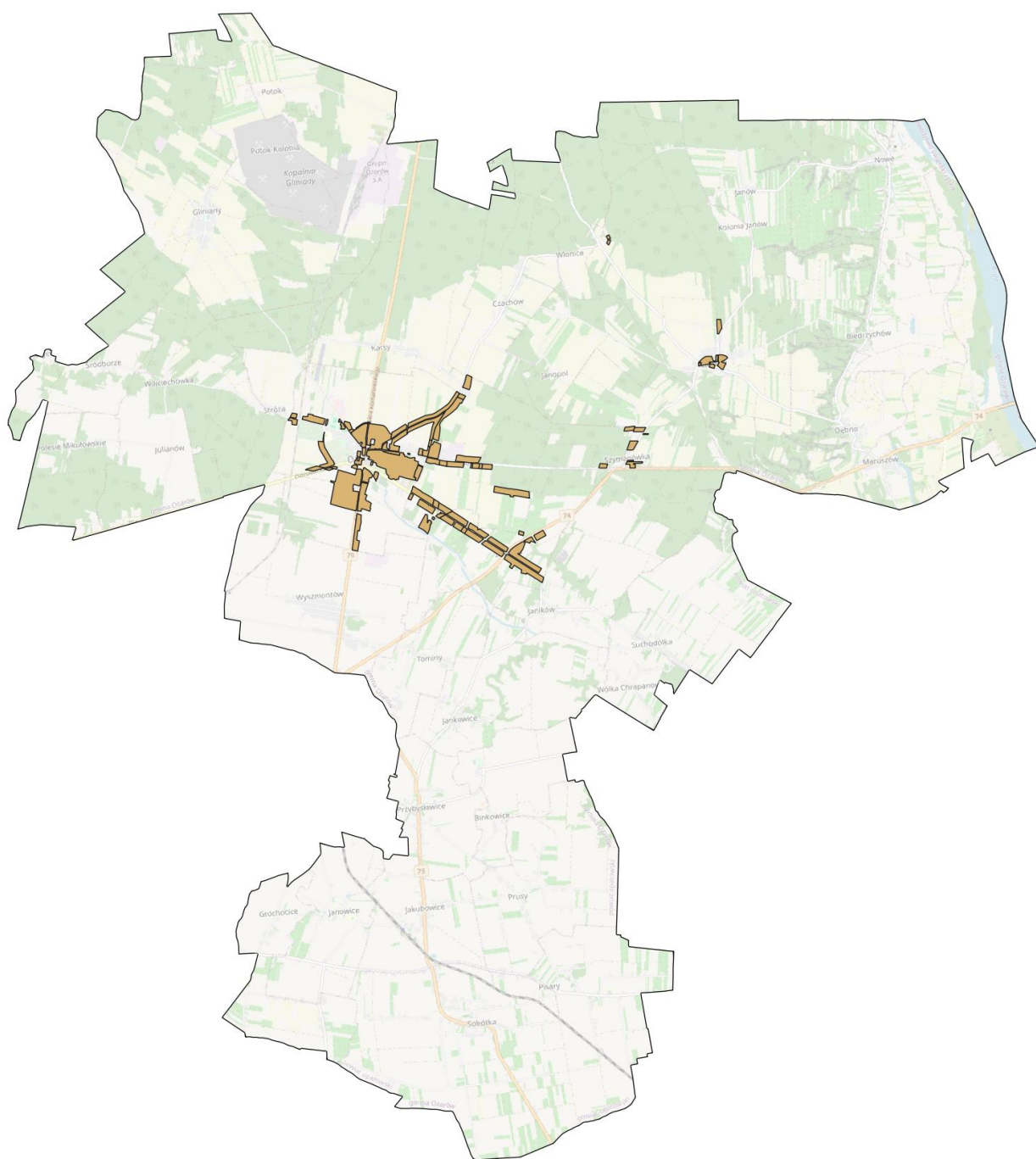
Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych na terenie całej gminy. Właściwie, na terenie całej gminy nie wyznacza się nowych jednostek, które stanowiłyby nowe osiedla mieszkaniowe. Wszystkie

strefy wyznaczone w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy.

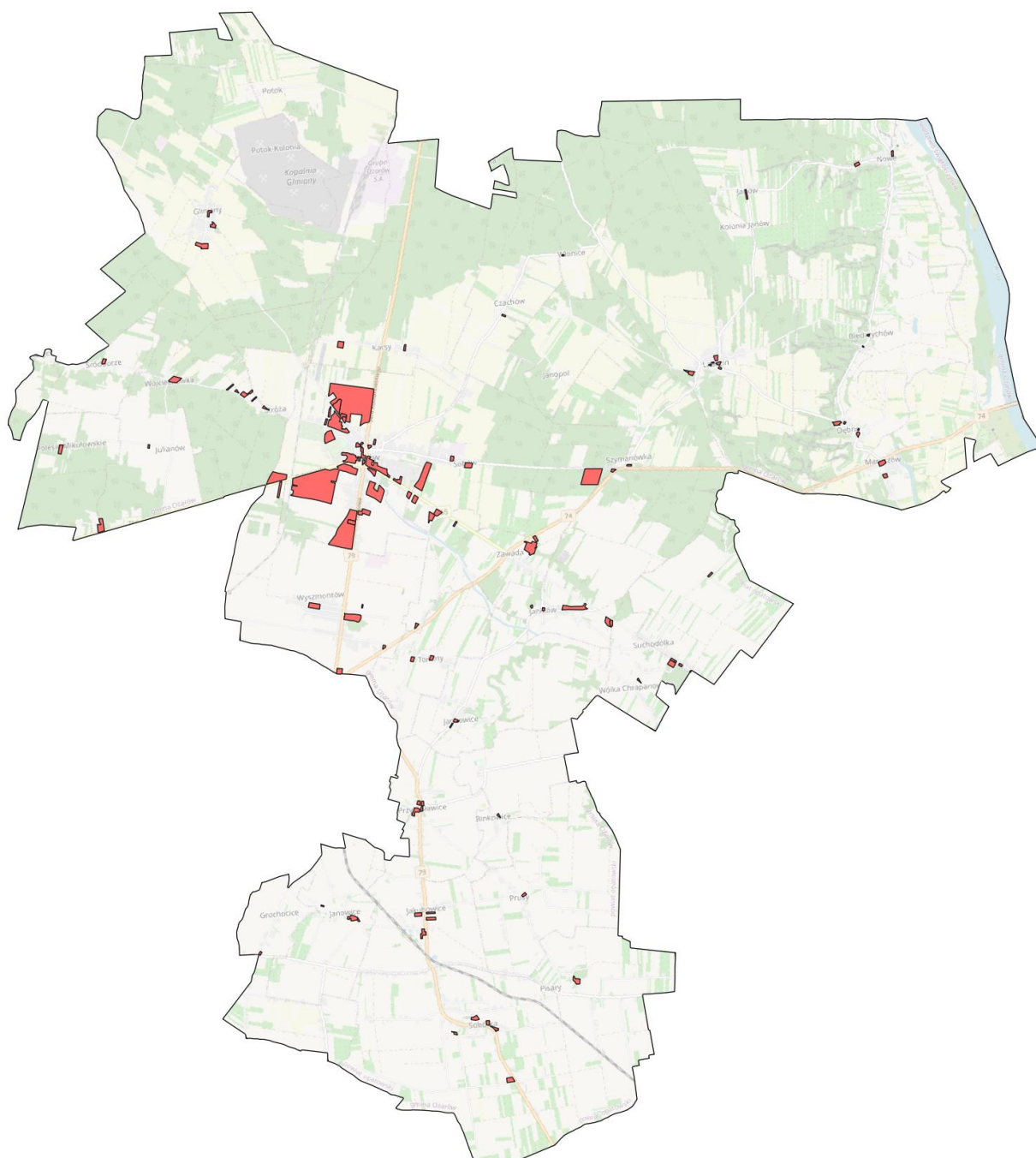
Strefa 24SJ została wyznaczona poza obowiązującym MPZP, ze względu na częściowo zabudowany teren.

Rysunek 6. Strefa 24SJ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ

Rysunek 8. Strefa usługowa – SU

Strefy usług zostały wyznaczone na terenach z istniejącą zabudową usługową oraz działkach wskazanych we wnioskach mieszkańców.

Ponadto, strefy usługowe wyznaczono w obszarach wymagających rehabilitacji i/lub przekształceń, aby umożliwić ich uporządkowanie, poprawę jakości istniejącego zagospodarowania oraz umożliwić gospodarcze ożywienie.

Wyznaczono kilka stref usług, które nie wynikają z zapisów obowiązującego MPZP, a wskazanych we wnioskach mieszkańców:

- teren na północ od m. Ożarów:
- 49SU – teren „dodany” o pow. ok. 23,5 ha, obecnie stanowi głównie teren upraw rolnych i na niewielkiej pow. teren zabudowy – ok. 0,8 ha i teren roślinności krzewiastej - ok. 0,13ha, (w profilu dodatkowym strefy

wpisano: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej),

- tereny na południe i wschód od miasta Ożarów:

- 53SU – teren o pow. ok. 6,4 ha obecnie stanowi głównie teren upraw rolnych, ale też teren uprawy trwałej na pow. ok. 0,3 ha i teren leśny 0,5 ha (w profilu dodatkowym wpisano „teren zieleni naturalnej”),

- 54SU – teren o pow. ok. 0,7 ha obecnie stanowi teren zadrzewień i upraw rolnych położony wzdłuż drogi nr 755 (nie wpisano dodatkowego profilu),

- 62SU – teren położony przy drodze nr 79 o pow. ok. 1,6 ha, obecnie stanowi głównie teren upraw rolnych i upraw trwałych, na niewielkiej pow. teren zabudowy (brak profilu dodatkowego),

- 66SU – teren o pow. 17,6 ha położony wzdłuż drogi nr 79, obecnie stanowi teren upraw rolnych i upraw trwałych (brak profilu dodatkowego),

- 67SU – teren o pow. ok. 40 ha położony przy drodze nr 755, obecnie stanowi głównie teren upraw rolnych, na mniejszej powierzchni – teren upraw trwałych, teren zadrzewiony i teren roślinności krzewiastej i teren zabudowy (brak profilu dodatkowego),

- 79SU – teren o pow. ok 1,2 ha położony na terenie niezabudowanym (teren placu magazynowego) i terenie upraw rolnych (brak profilu dodatkowego),

- 81SU – teren o pow. ok 5,7 ha przy ul. Jaworowej w Ożarowie, stanowi obecnie teren upraw rolnych, w części północnej i na fragmencie w części południowej – teren lasu oraz tere zabudowy w części południowo – zachodniej (brak profilu dodatkowego),

- 113SU – teren przy drodze nr 755 o pow. ok 0,2 ha, obecnie stanowi teren upraw rolnych (w profilu dodatkowym wpisano „teren zieleni naturalnej”).

- tereny przy zjeździe z drogi Nr 74 w ulicę Leona Mazurkiewicza:

- 109SU – teren o pow. 0,3 ha na terenie zabudowanym (brak profilu dodatkowego),

- 110SU - teren o pow. ok. 8,5 ha obecnie stanowi teren lasu, upraw rolnych i roślinności trawiastej (brak profilu dodatkowego).

Teren przy drodze Nr 74 w obr. Zawada:

- 114SU – teren o pow. 0,3 ha, w profilu dodatkowym uwzględniono teren zieleni naturalnej.

Rysunek 9. Strefa 49SU została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową SZ wskazano głównie na terenie istniejącej zabudowy tego typu oraz jako uzupełnienie bądź kontynuację tego typu zagospodarowania.

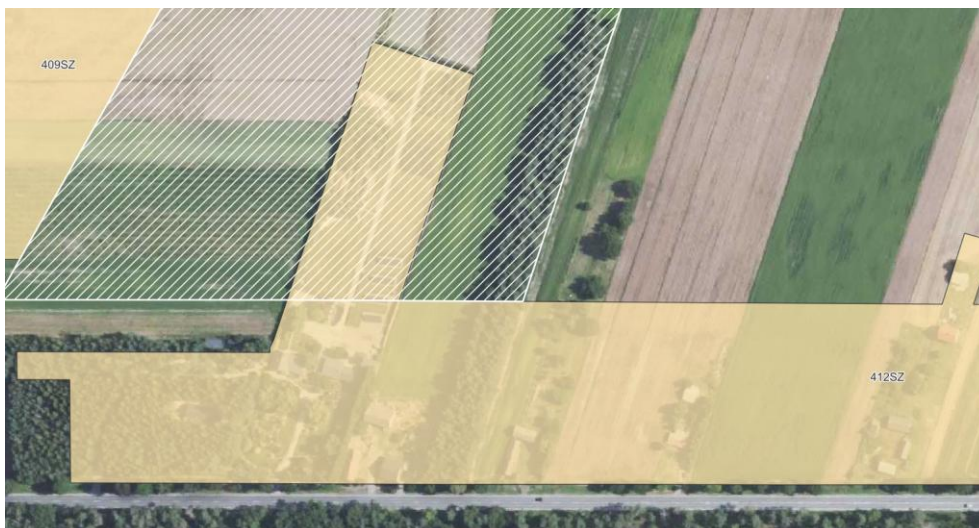
Strefa handlu wielkopowierzchniowego została wyznaczona w oparciu o zapisy obowiązującego planu miejscowego.

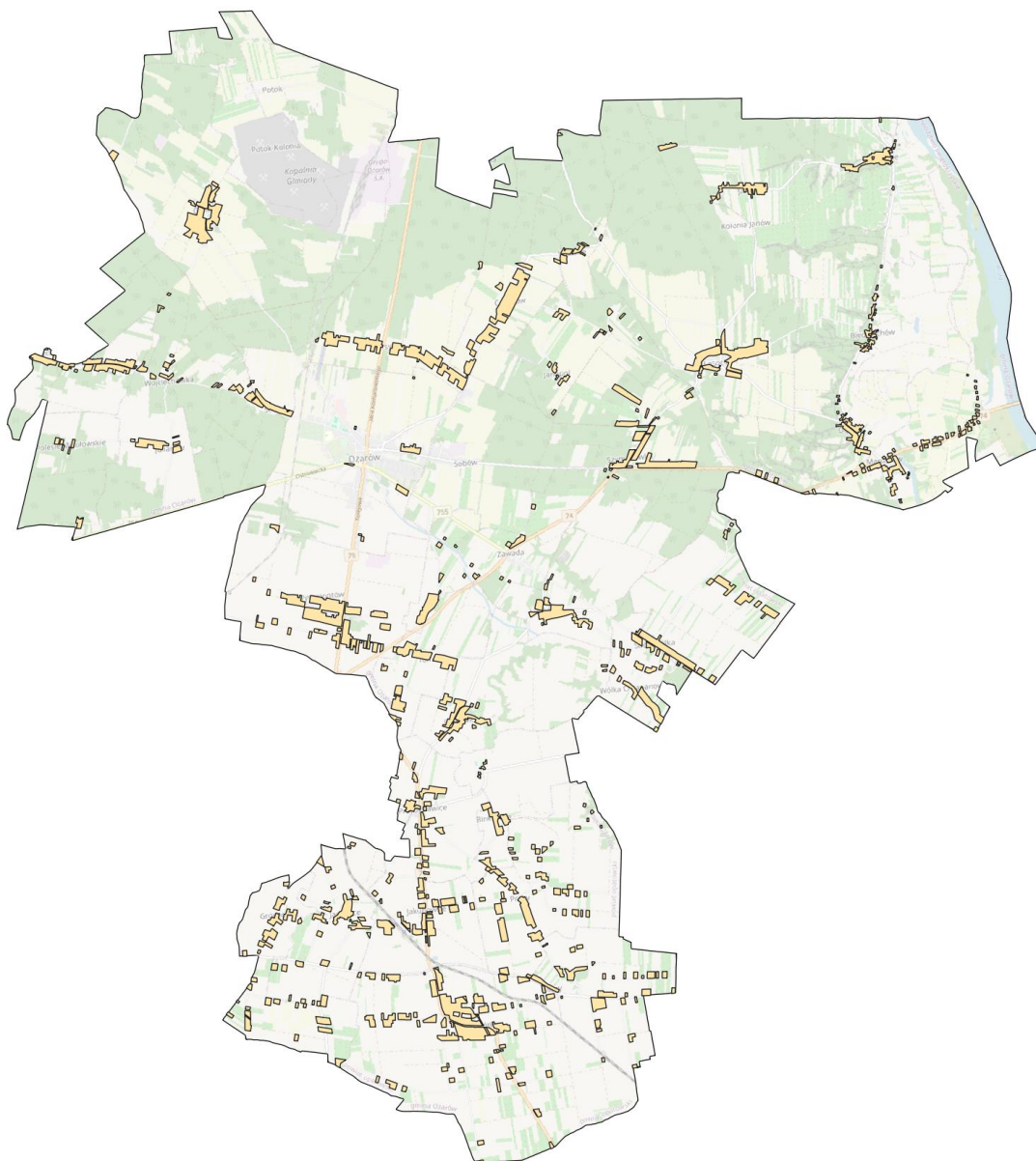
Rysunek 12. Strefa 236SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

Rysunek 13. Strefa 494SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

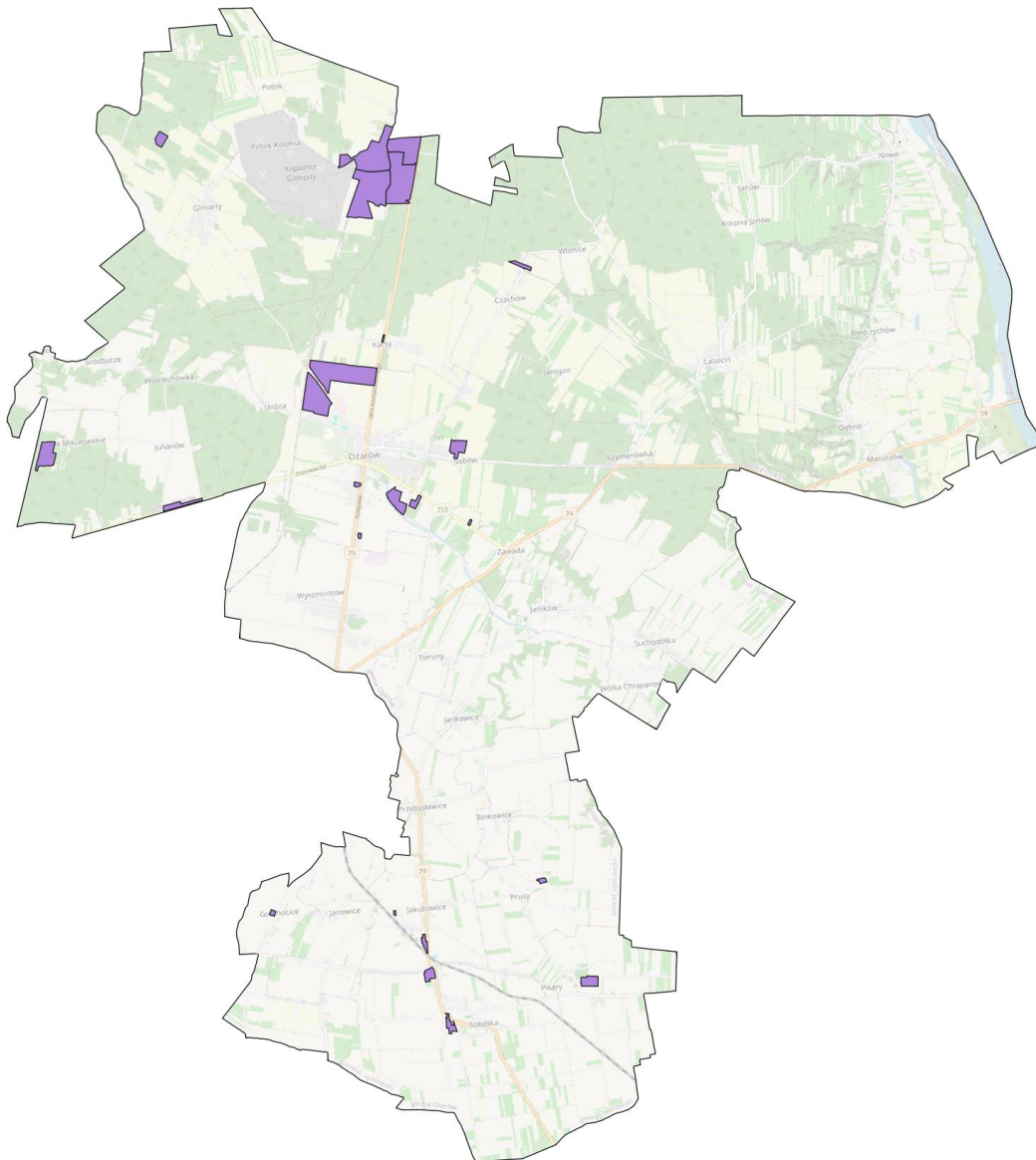
Rysunek 14. Strefa 412SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

Rysunek 15. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ

Rysunek 16. Strefa handlu wielkopowierzchniowego w Ożarówie

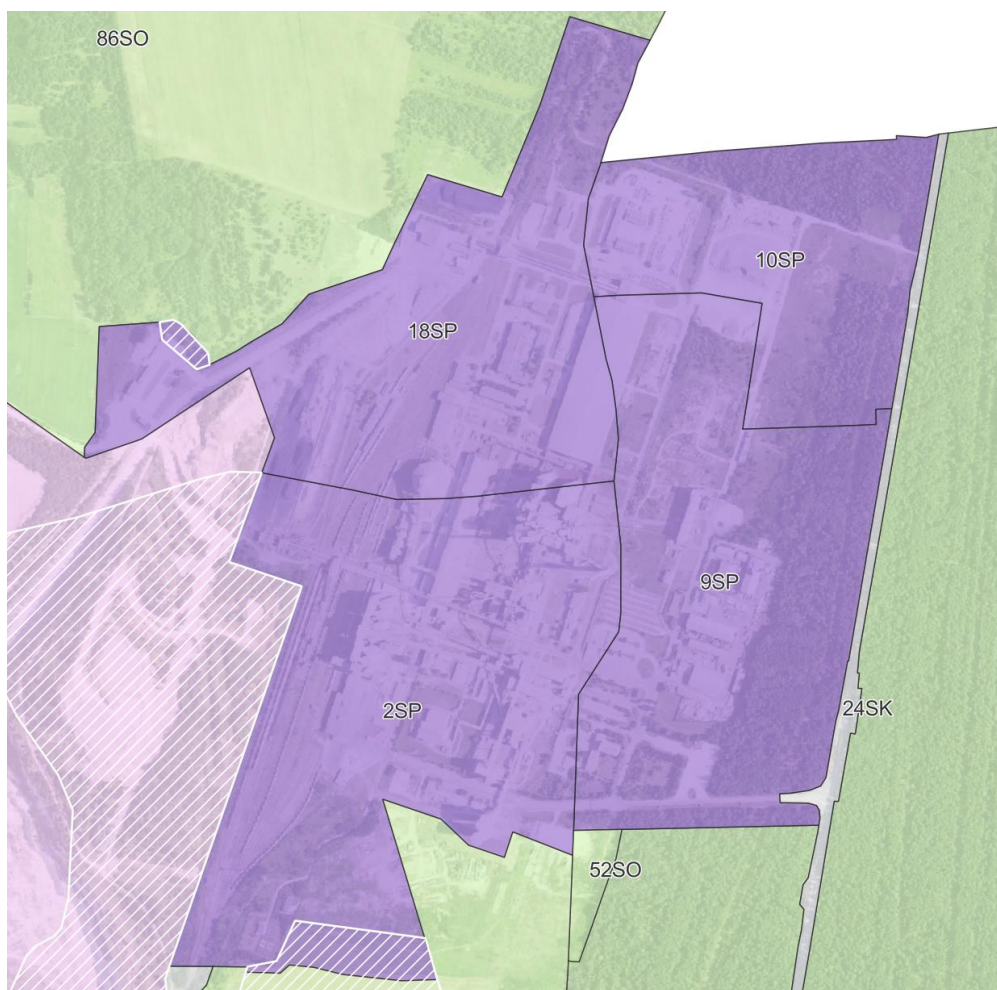

Rysunek 17. Strefa gospodarcza – SP

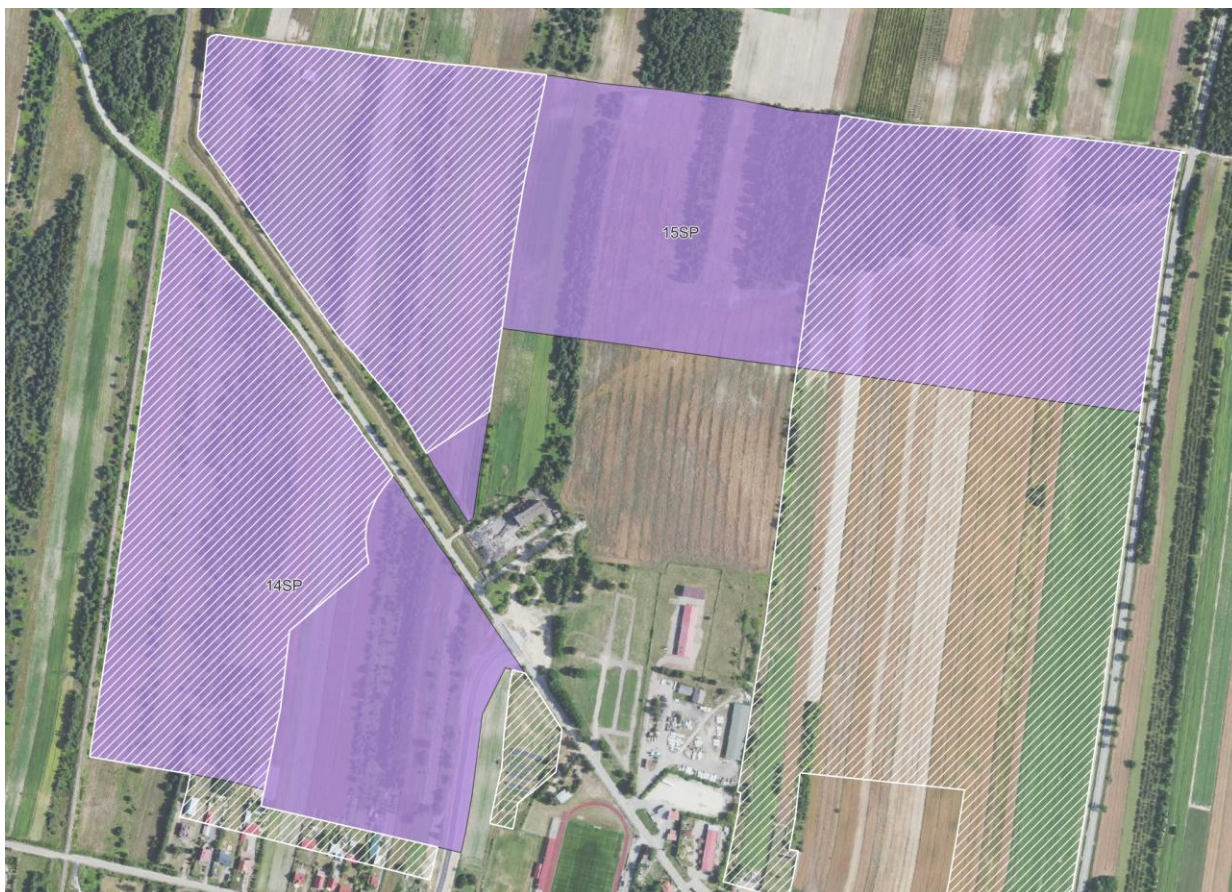
Na terenie gminy Ożarów wyznaczono 25 stref gospodarczych. Są to głównie tereny wynikające z obowiązujących planów oraz z istniejącą zabudową produkcyjną. Wśród stref gospodarczych SP, które wynikają z uwzględnienia wniosków (a nie z ustaleń obowiązującego MPZP):

- w rejonie cementowni Cement Ożarów S.A.:
 - fragment strefy 18SP o powierzchni terenu „powiększonego” względem obowiązującego MPZP 0,36 ha, stanowiącego obecnie teren zabudowany oraz teren roślinności trawiastej (w profilu dodatkowym przewidziano teren usług),
 - fragment strefy 2SP o powierzchni terenu „powiększonego” względem obowiązującego MPZP 2,0 ha, stanowiącego obecnie teren upraw rolnych oraz teren roślinności trawiastej (w profilu dodatkowym przewidziano teren usług).

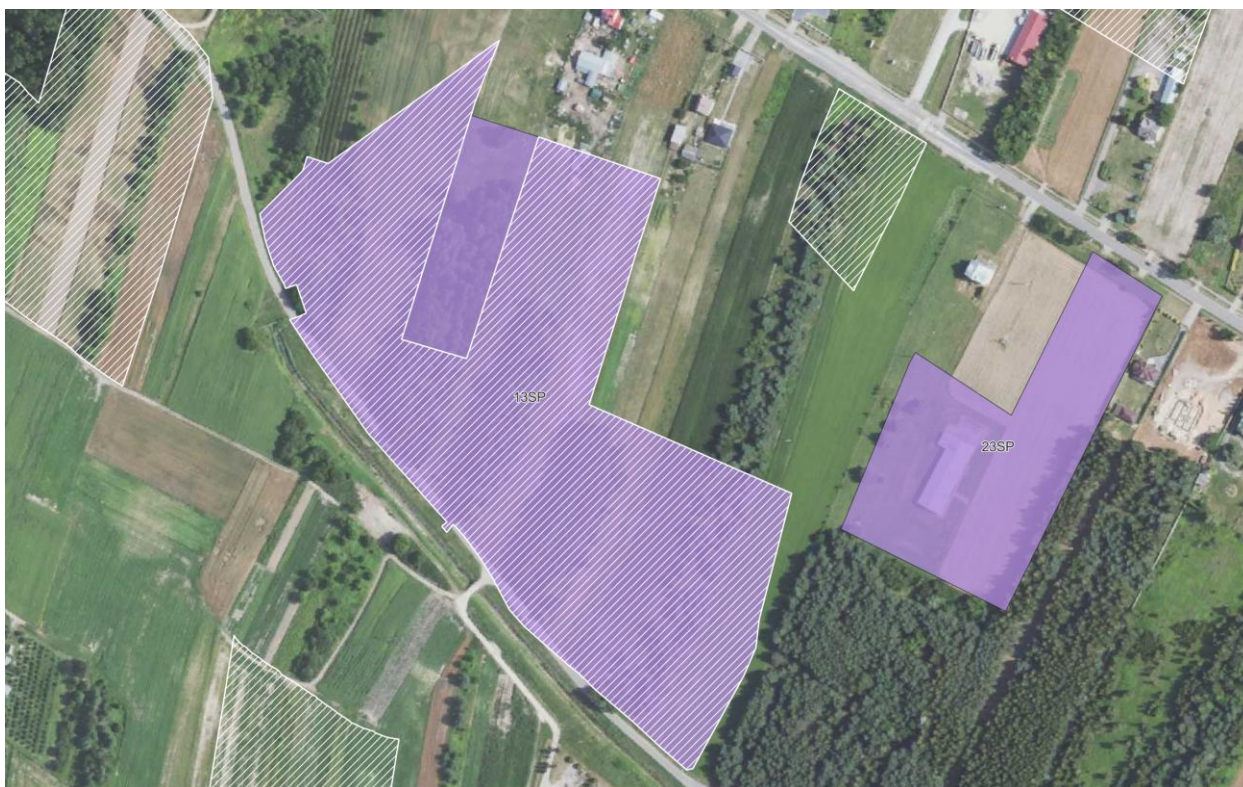
- tereny
 - 14SP - o powierzchni terenu „powiększonego” względem obowiązującego MPZP 14,6 ha, stanowiącego obecnie teren upraw rolnych, tereny zabudowane i teren lasu (w profilu dodatkowym przewidziano teren usług),
 - 15SP -- o powierzchni terenu „powiększonego” względem obowiązującego MPZP 26 ha, stanowiącego głównie teren upraw rolnych, tereny zabudowane i teren lasu (w profilu dodatkowym przewidziano teren usług).
- teren pomiędzy drogą nr 755 i ulicą Partyzantów w Ożarowie:
 - 13SP – teren o powierzchni terenu „powiększonego” względem obowiązującego MPZP ok. 7,5 ha, stanowiącego obecnie teren upraw na gruntach ornych, teren lasu i teren roślinności trawiastej (w profilu dodatkowym przewidziano teren usług).

Rysunek 18. Strefy gospodarcze 18SP i 2SP zostały poszerzone względem ustaleń obowiązującego MPZP na wniosek złożony w procedurze planistycznej (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)

Rysunek 19. Strefy gospodarcze 14SP i 15SP zostały poszerzone względem ustaleń obowiązującego MPZP na wniosek złożony w procedurze planistycznej (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)

Rysunek 20. Strefa gospodarcza 13SP została wyznaczona w zasadzie na podstawie złożonego wniosku. Tylko niewielki fragment stanowi ustalenie obowiązującego MPZP (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)

Strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone głównie w sąsiedztwie zabudowy zagrodowej w ramach uzupełnienia istniejących terenów zabudowy, co ma zapobiegać fragmentaryzacji zwartych kompleksów rolnych oraz umożliwić prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej.

W oparciu o wnioski złożone w procedurze planistycznej, a nie w oparciu o ustalenia obowiązujących MPZP, wyznaczono następujące strefy:

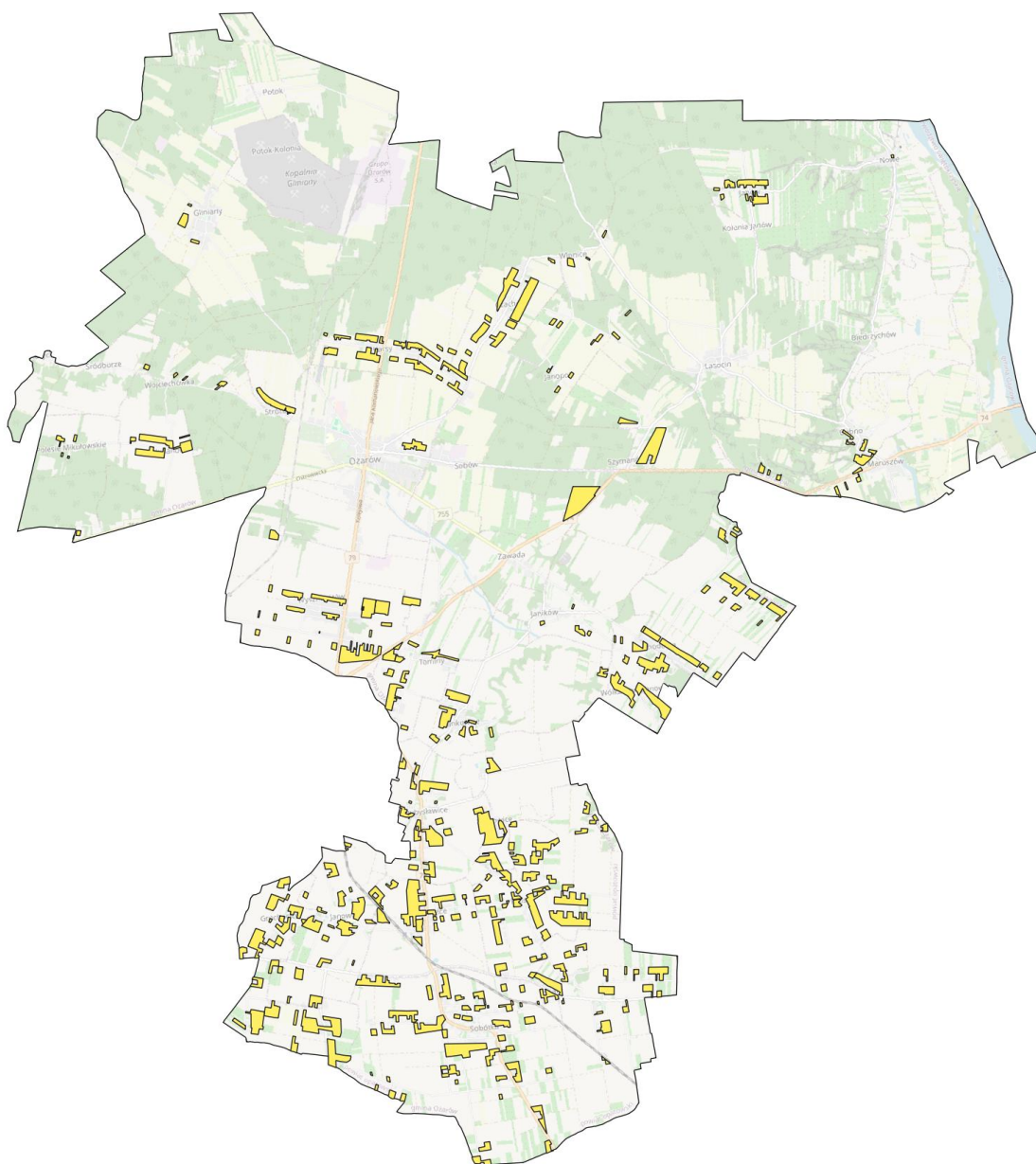
- 300SR – teren o pow. 19, 2 ha położony gł. na gruntach ornych i we fragmencie na terenie leśnym, w profilu dodatkowym przewiduje się tereny elektrowni słonecznej i teren biogazowni,

- 257SR – pow. ok. 15 ha, obecnie stanowi teren głównie teren upraw rolnych oraz teren leśny, w profilu dodatkowym przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej,

- 258SR – teren o pow. ok 2 ha na terenie upraw rolnych, w profilu dodatkowym przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy,

- 308SR – teren o pow. ok 4,5 ha, obecnie na terenie zabudowany, terenie niezabudowanym, terenie upraw rolnych, w profilu dodatkowym przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy,

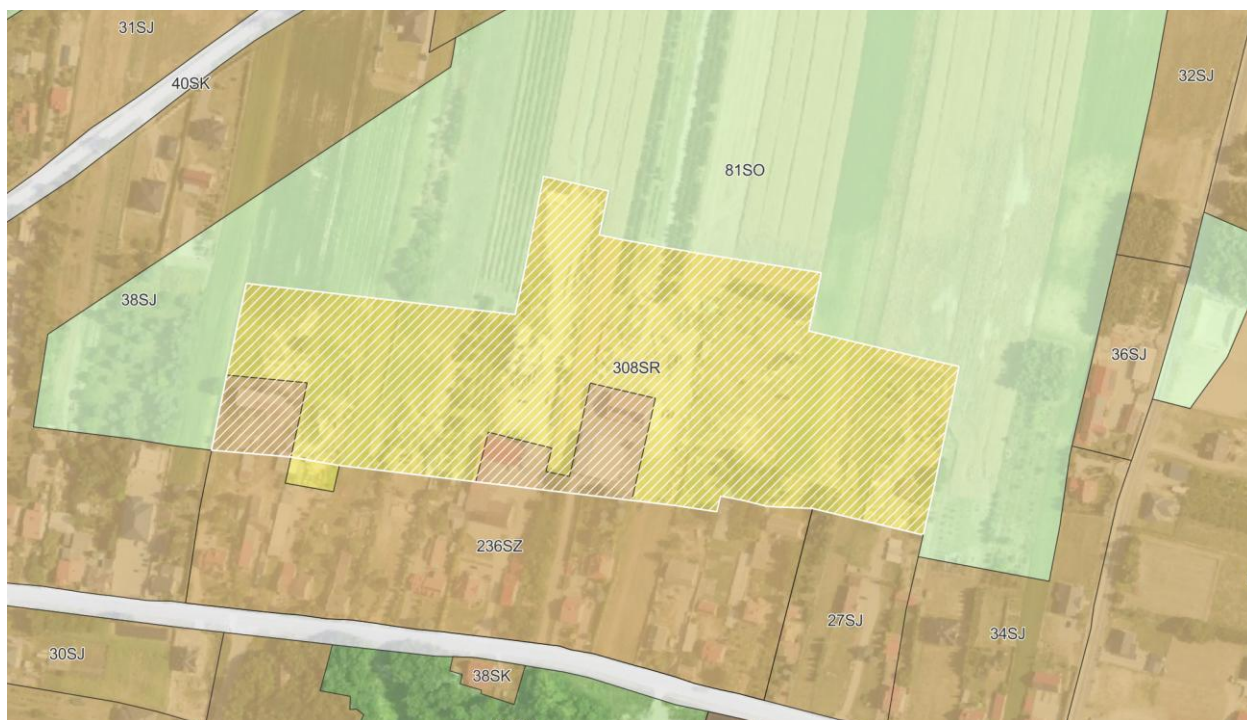
- fragment strefy 282SR – teren o pow. ok 2,3 ha na terenie upraw trwałych, w profilu dodatkowym przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy.

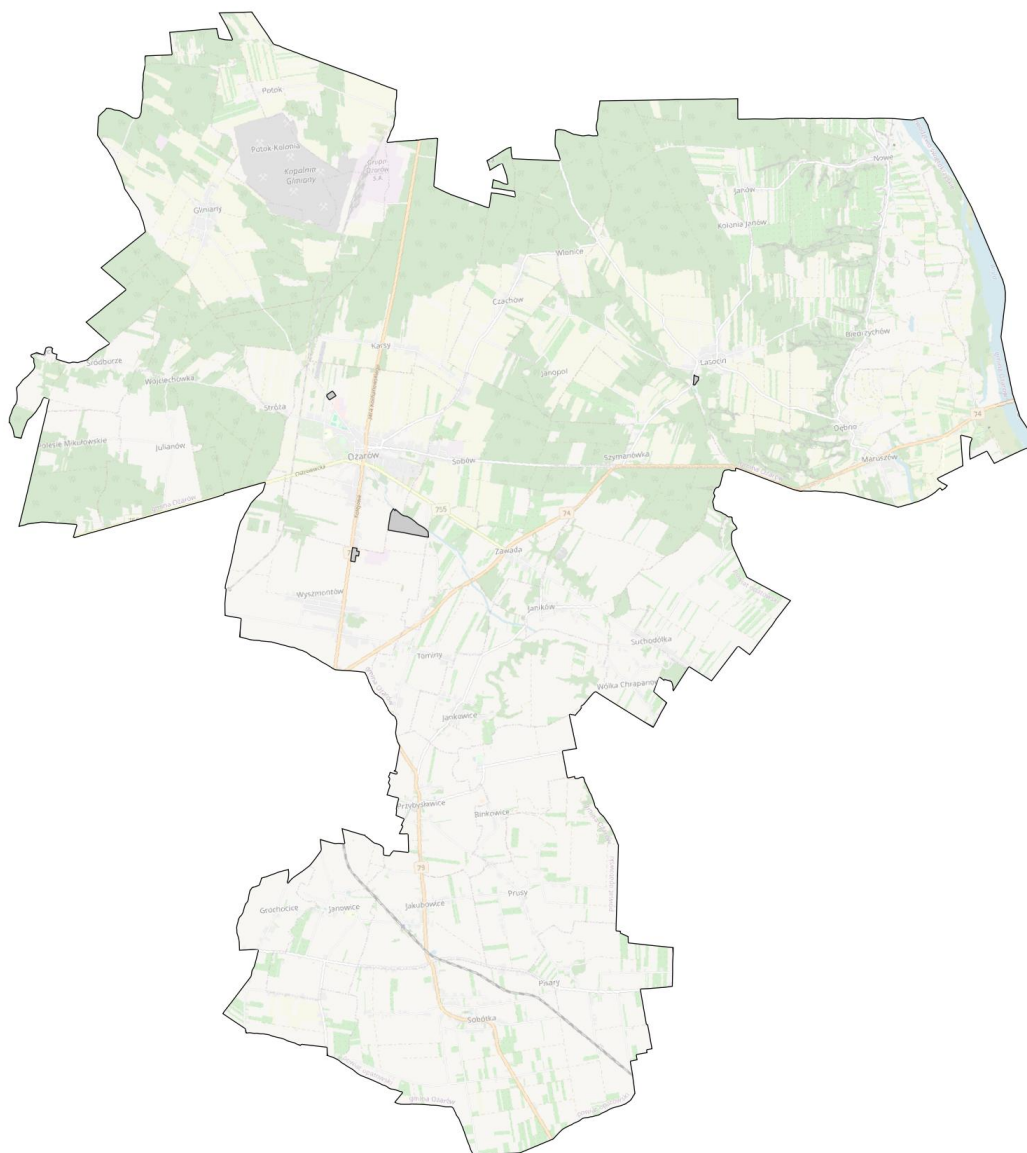
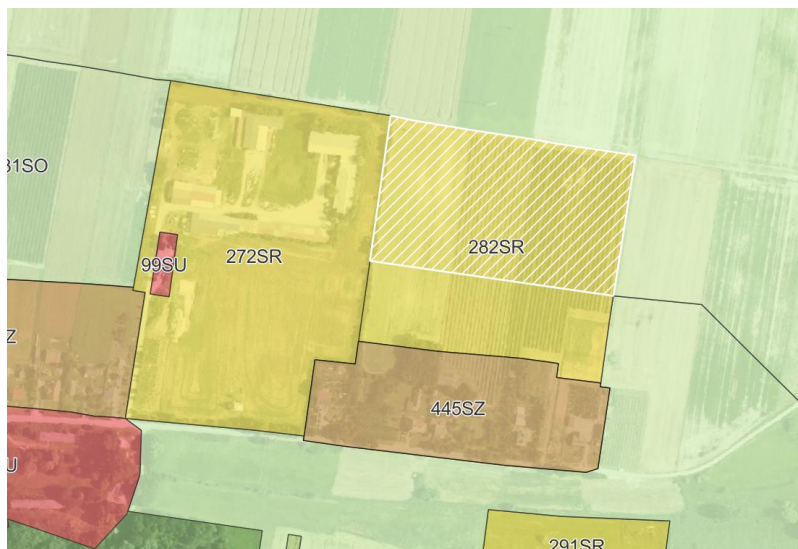
Rysunek 21. Strefa produkcji rolniczej – SR

Rysunek 22. Strefy produkcji rolniczej 300SR, 258SR i 257SR wyznaczone w oparciu o złożone wnioski, nie ustalenia obowiązującego MPZP

Rysunek 23. Strefa produkcji rolniczej 308SR wyznaczona w większości w oparciu o złożone wnioski, nie ustalenia obowiązującego MPZP (biały szraf)

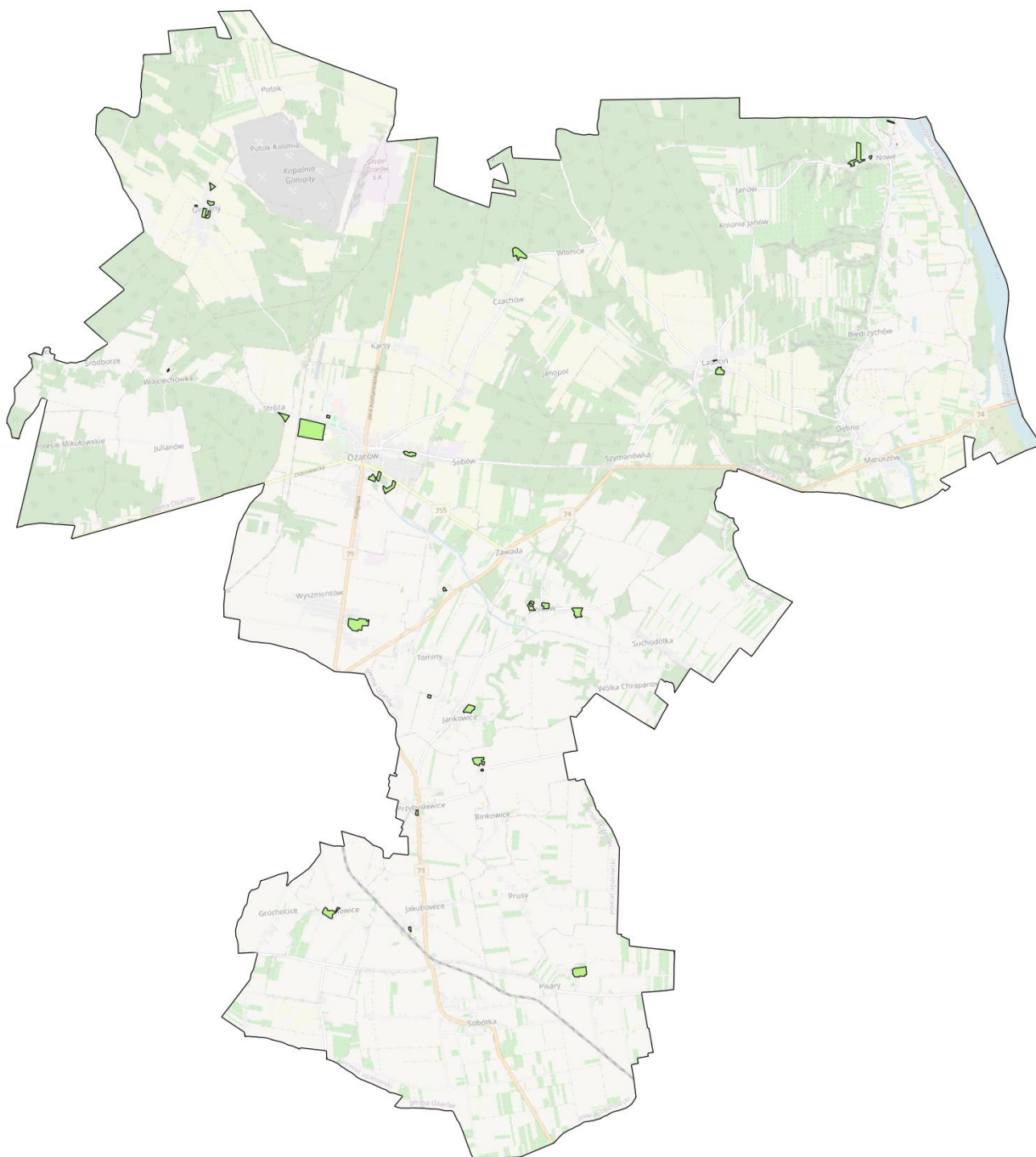
Strefę infrastrukturalną wyznaczono w projekcie POG jedynie dla terenów wynikających z zapisów obowiązujących planów tj. teren GPZ w Wyszmontowie, oczyszczalni ścieków i elektrociepłowni na terenie miasta Ożarów oraz teren usług technicznych w Lasocinie

Teren w Ożarowie nie został wyznaczony w oparciu o obowiązujący MPZP.

- 2SI – powiększenie terenu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie – teren dodany względem obowiązującego MPZP i istniejącego zagospodarowania – 11,8 ha na terenach obecnie użytkowanych jako tereny upraw na gruntach ornych i tereny roślinności trawiastej oraz tereny leśne.

Rysunek 26. Strefa infrastrukturalna 2SI w m. Ożarów, wyznaczona poza ustaleniami obowiązującego MPZP (biały szraf stanowi teren "dodany" względem ustaleń MPZP)

Rysunek 27. Strefa zieleni i rekreacji – SN

Strefy zieleni i rekreacji w Planie ogólnym to przede wszystkim – tereny istniejących obiektów sportowych, zieleni urządzonej, parków podworskich (12SN, 27SN,

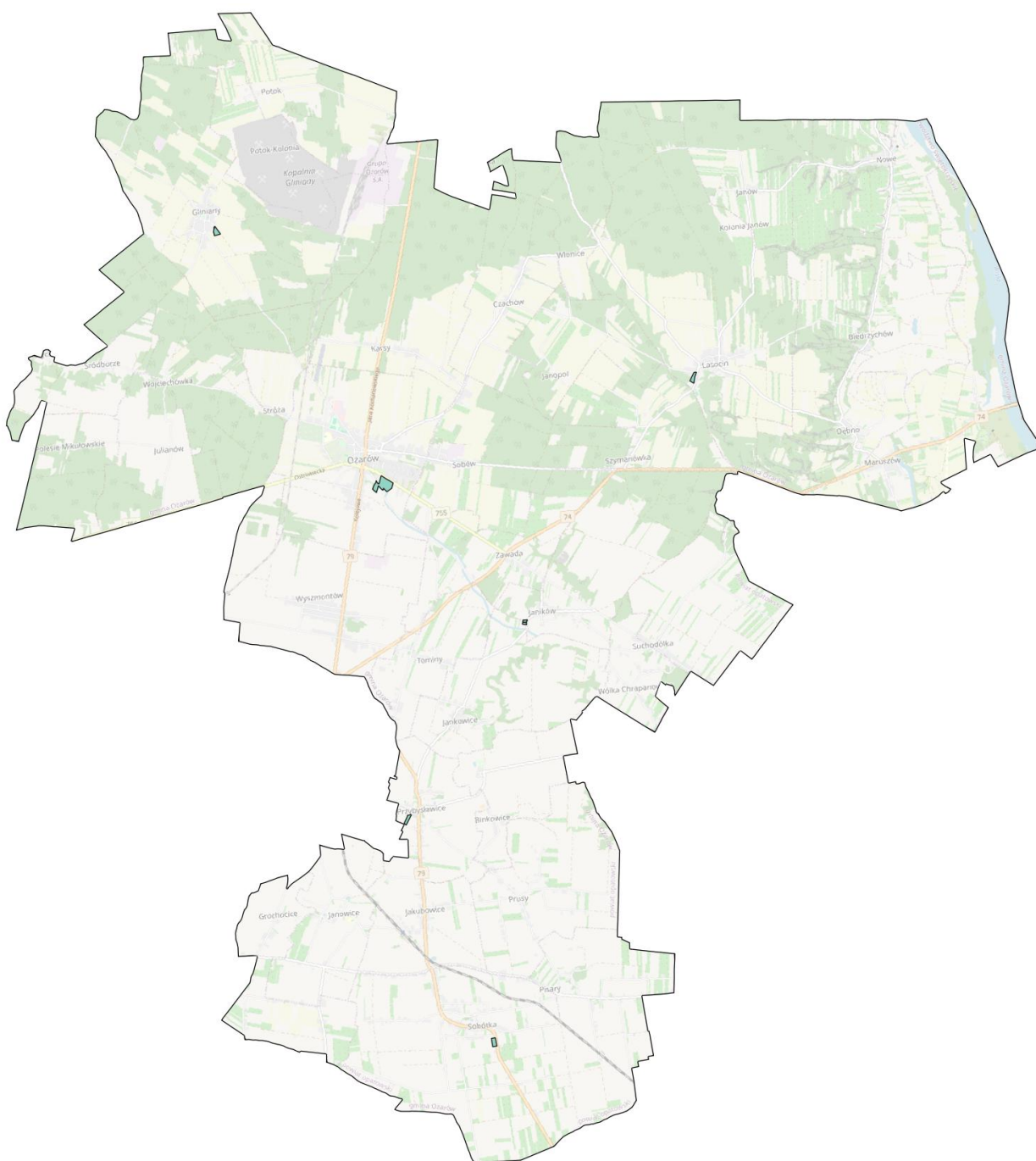
31SN i 33SN). Względem ustaleń obowiązującego MPZP w procedurze sporządzania POD dodano dwa niewielkie tereny : strefy 15SN i 32SN w obrębach Zawada i Lasocin.

Rysunek 28. Strefa 32SN wyznaczona w oparciu o złożony wniosek, nie o ustalenia obowiązującego MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

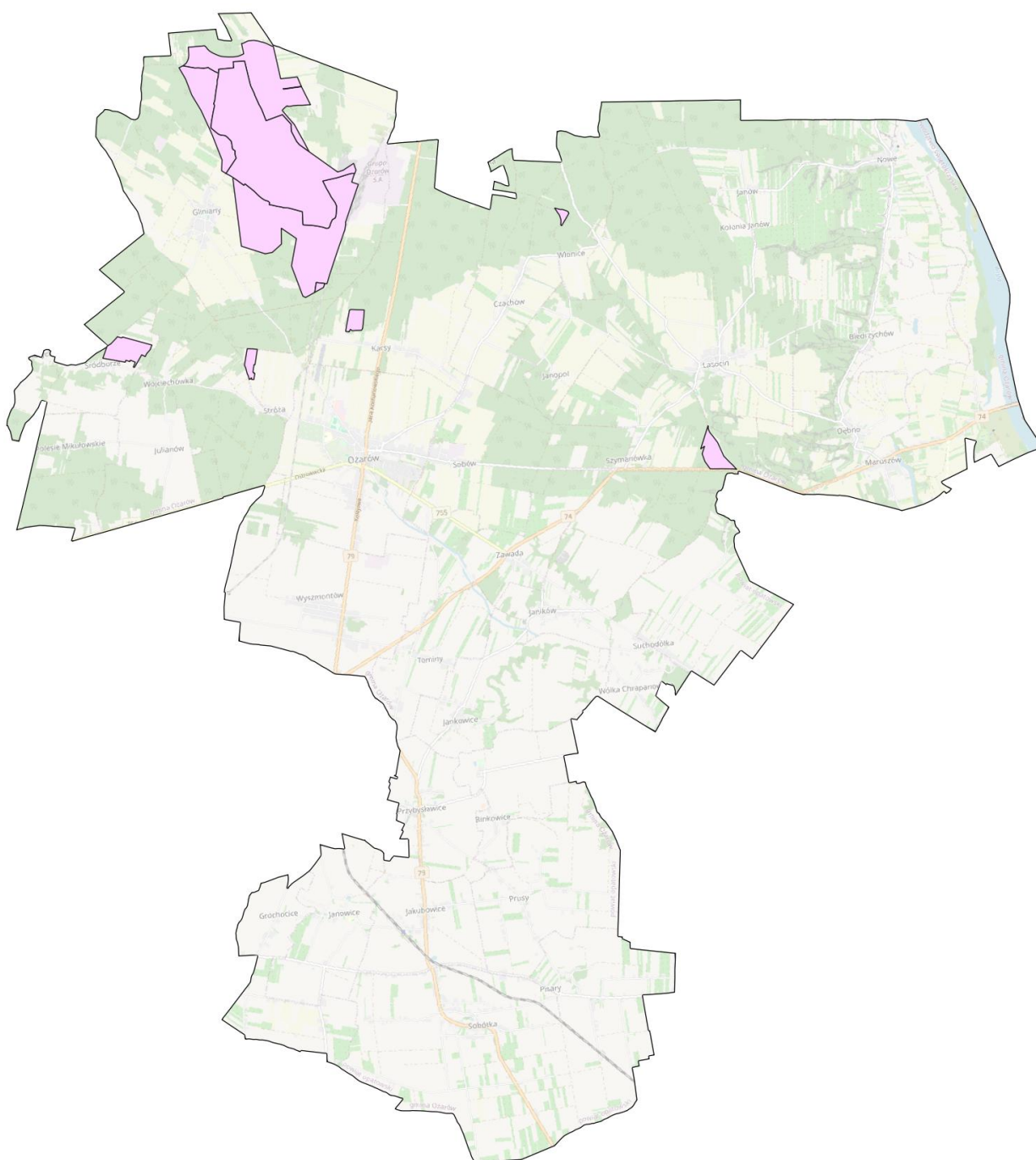
Rysunek 29. Strefa 15SN wyznaczona w oparciu o złożony wniosek, nie o ustalenia obowiązującego MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP

Rysunek 30. Strefa cmentarzy – SC

Strefa cmentarza została wyznaczona dla terenu czynnych cmentarzy parafialnych. Dla stref cmentarzy wprowadzono profil dodatkowy, który umożliwi rozszerzenie profilu funkcjonalnego o możliwość realizacji obiektów powiązanych z funkcjonowaniem cmentarza tj. domów i kaplic pogrzebowych, kwiaciarni, punktów sprzedaży zniczy itd. W projekcie POG wyznaczono 10 stref górniczych obejmujących udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary

górnicy oraz działki zgodnie z wnioskami złożonymi w trakcie procedury planistycznej, przy czym zagospodarowanie tych terenów będzie uwzględniać też profile dodatkowe: teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Rysunek 31. Stefa górnictwa – SG

Aktualnie na terenie gminy Ożarów wydobyte kopaliny prowadzone jest ze złóż:

- wapieni Anna 2 (rejon Śródborza),
- piasków Śródborze,
- piasków Szymanówka,
- wapieni i margli Gliniany-Stróża 1A,
- wapieni i margli Gliniany-Duranów.

Największa eksploatacja, rozpoczęta w 1977 r., dotyczy złoża Gliniany-Duranów. Wydobyte wciąż jest

poszerzane w kierunku północnym – zgodnie z zasięgiem udokumentowanego złoża.

Stefa górnictwa obejmuje w profilu podstawowym: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.

W profilu dodatkowym strefy 1SG, 2SG, 4SG i 5SG wprowadzono:

- teren produkcji,
- teren usług handlu,
- teren usług rzemieślniczych,

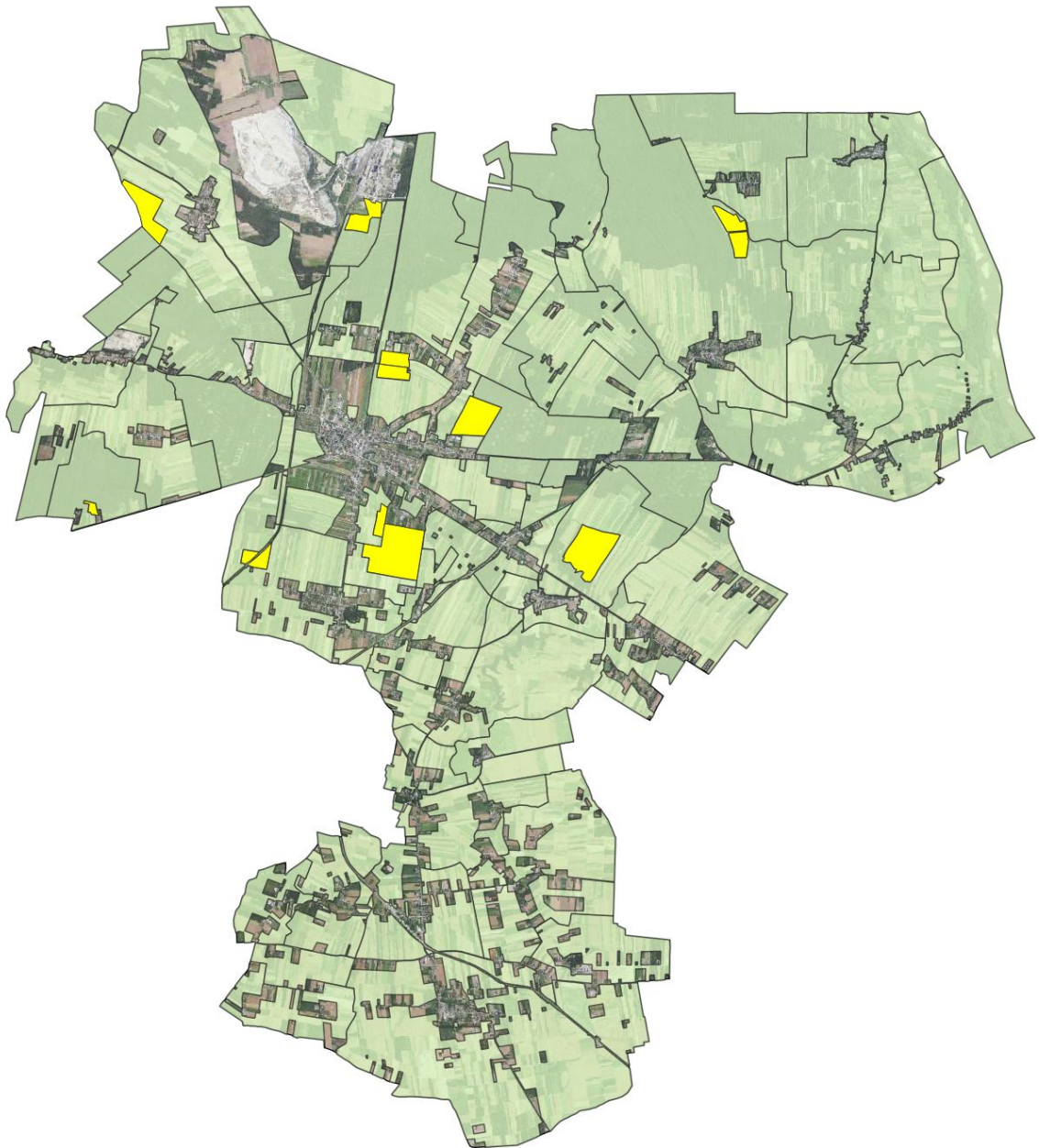
- teren usług gastronomii,
- teren usług biurowych i administracji,
- teren usług nauki,
- teren zieleni urządzonej,
- teren zieleni naturalnej,

- teren lasu,
- teren wód.

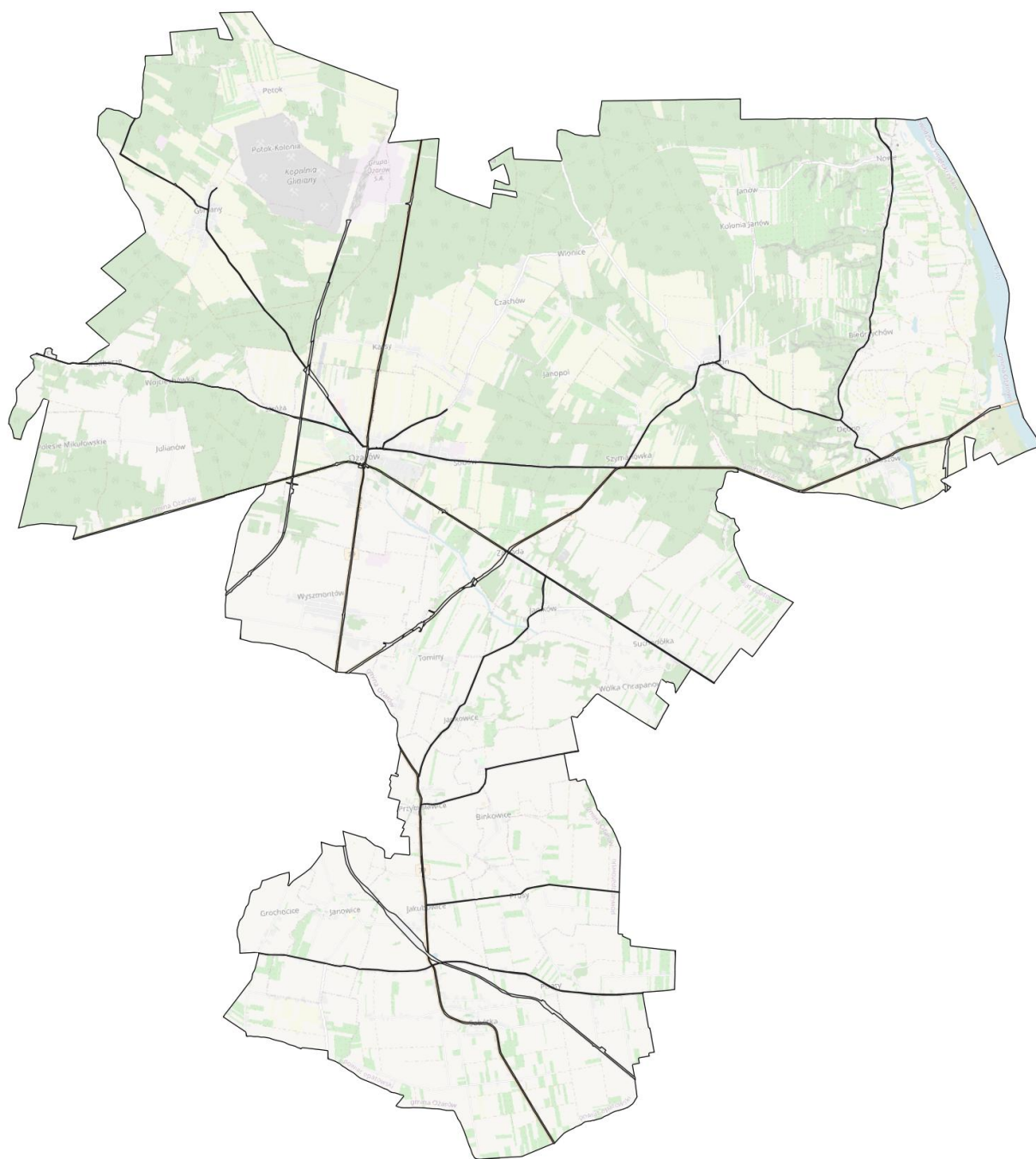
Powyższe pozwala na różnorodne zagospodarowanie, niekoniecznie związane z wydobywaniem i eksploatacją.

Rysunek 32. Strefy górnictwa – 1SG, 2SG, 4SG i 5SG zostały wyznaczone w oparciu o teren udokumentowanego złoża, ale też granice stref dostosowana do potrzeb zagospodarowania złoża na wniosek złożony w procedurze planistycznej – poza ustaleniami MPZP (biały szraf)

Rysunek 34. Teren elektrowni słonecznej przewidziany w projekcie planu jako profil dodatkowy w strefie otwartej

Rysunek 35. Strefa komunikacyjna – SK

2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Projekt POG zakłada realizację polityki przestrzennej, która ma na celu zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę ich życia i poczucia dobrostanu. Ze wszystkich stref wyznaczonych w projekcie POG można przewidzieć możliwość realizacji przedsięwzięć, które będą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące

potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zgodnie z § 3.1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), zalicza się następujące:

§ 3.1. pkt 54:

zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;.

§ 3.1. pkt 54a:

zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a – z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;

§ 3.1. pkt 55:

zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze;

§ 3.1. pkt 56:

centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;

§ 3.1. pkt 58:

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54–57 i 59, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

§ 3.1. pkt 62:

drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

§ 3.1. pkt 91:

zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;

Przy kwalifikacji zamierzenia inwestycyjnego polegającego na budowie biogazowni należy wziąć pod uwagę następujące przepisy:

§ 3 ust. 1 pkt 4

elektrownie konwencjonalne, elektrociepłownie lub inne instalacje do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3, o mocy cieplnej rozumianej jako ilość energii wprowadzonej w paliwie do instalacji w jednostce czasu przy ich nominalnym obciążeniu, nie mniejszej niż 25 MW, a przy stosowaniu paliwa stałego, nie mniejszej niż 10 MW; przy czym przez paliwo rozumie się paliwo w rozumieniu przepisów o standardach emisyjnych z instalacji;

§ 3 ust. 1 pkt 45

instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, ze zm.) o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej;

§ 3 ust. 1 pkt 80

instalacje związane z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów.

Mając powyższe na względzie, należy podkreślić, iż z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wyłączone są zamierzenia inwestycyjne polegające na budowie instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej. Sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej określony został w § 7

rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Instalacje niespełniające tych kryteriów kwalifikują się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem takich, dla których obowiązek oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony.

2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

W projekcie dokumentu wykazano powiązania z następującymi dokumentami rangi regionalnej:

- ❖ ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

W Planie gminę Ożarów zaklasyfikowano do obszaru funkcjonalnego o największym potencjale rolniczym (1), a także do dwóch podobszarów o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych (1a) oraz podobszaru Doliny Wisły (1b).

Gminę Ożarów wskazano jako ośrodek pełniący funkcje wykraczające poza granice administracyjne siedziby gminy i jako wiodące funkcje przypisano wielofunkcyjną aktywizację gospodarczą o przewadze funkcji nierolniczych.

Na terenie gminy Ożarów planuje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- przebudowa linii kolejowej 25 Łódź Kaliska — Dębica, na odcinku Sandomierz — Skarżysko-Kamienna;
- docelową przebudowę drogi krajowej nr 74 do klasy technicznej S.
- budowę obwodnicy miasta w ciągu drogi wojewódzkiej 755.

Dokumenty rangi lokalnej:

- ❖ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy obowiązują 24 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Stopień pokrycia planami miejscowymi wynosi ok. 26,3% powierzchni gminy. Plany obejmują głównie teren miasta Ożarów oraz cementowni Ożarów.

międzywała zajęty jest przez ekstensywnie użytkowane łąki i zarośla wierzbowe. W górnym biegu rzeki, na stromych, wapiennych i lessowych skarpach wznoszących się nad doliną (osiągających miejscami nawet do 90 m wysokości względnej) występują cenne płaty muraw kserotermicznych. Do Wisły uchodzą liczne mniejsze ciek wodne i w tych rejonach spotyka się interesujące siedliska ekotonowe.

Dolina Wisły jest jedną z niewielu w Europie dużych rzek, zachowanych w stanie względnie naturalnym. Dolina na tym odcinku ma charakter przełomu i posiada unikalne walory krajobrazowe. Stwierdzono tu 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (24% powierzchni) oraz 21 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar obejmuje fragment ostoi ptaków wodno - błotnych o randze europejskiej (IBA E 63), ważnej zarówno dla gatunków lęgowych jak i migrujących. W "Paneuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej" Dolina Wisły została zaliczona do 10 systemów rzek Europy, którym nadano priorytet ochrony naturalnych walorów. Uważana jest za korytarz ekologiczny rangi europejskiej².

Przedmioty ochrony (zał. Nr 3, 4, 5 ww. rozporządzenia MKiŚ):

❖ siedliska przyrodnicze:

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*,

3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubrum* p.p. i *Bidens* p.p.

6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koeleria glauca*)

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometalia*) i ciepłolubne murawy z *Asplenium septentrionale* *Festuca pallens*

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostyles alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulalia sepium*)

6440 Łąki selernicowe (*Cnidium dubium*)

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnus glutinosa-incanae*) i olsy źródłiskowe

91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescentis petraeae*)

❖ gatunki roślin:

leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum*) - 1437,

obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*) - 1902,

starodub łąkowy (*Angelica palustris* (= *Ostera palustre*)) - 1617;

❖ gatunki zwierząt:

boleń (*Aspius aspius*) - 1130,

bóbr europejski (*Castor fiber*) - 1337,

czerwończyk nieparek (*Lycena dispar*) - 1060,

koza (*Cobitis taenia*) - 1149,

kumak nizinny (*Bombina orientalis*) - 1188,

piskorz (*Misgurnus fossilis*) - 1145,

różanka (*Rhodeus sericeus amarus*) - 5339,

szlaczkoń szafaraniec (*Colias myrmidon*) - 4030,

trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*) - 1037,

zalatka większa (*Leucorrhinia pectoralis*) - 1042

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 1607).

Obszar Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006

Obszar obejmuje odcinek doliny Wisły między Józefowem a Kazimierzem. Charakterystyczne

dla niego są wysokie brzegi, meandry i liczne wyspy. Wyspy te mają różny charakter: od niskich, piaszczystych, nagich wysepek po wyżej wyniesione, porośnięte roślinnością i np. wykorzystywane jako pastwiska. Brzegi rzeki i terena zalewowa są pokryte zaroślami wiklinowymi i lasami wierzbowo-topolowymi, łąkami kośnymi i pastwiskami.

² Standardowy Formularz Danych

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 63. Występuje co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja rybitw - białoczelnej i rzecznej; jedno z nielicznych w kraju stanowisk lęgowych ostrygojada. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3, C6) następujących gatunków ptaków: dzięcioł białogrzbisty (PCK), mewa czarnogłowa, rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa rzeczna, szablodziób, batalion (PCK), krwawodziób, mewa pospolita, ostrygojad (PCK) i rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje płaskonos, nurogęs i zimorodek. Ważna ostoja dla ptaków wodno-błotnych.

Przedmioty ochrony:

A176 mewa czarnogłowa (*Larus melanocephalus*),

A193 rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*),

A195 rybitwa białoczelna (*Sterna albifrons*),

A229 zimorodek (*Alcedo atthis*),

A429 dzięcioł białoszyi (*Dendrocopos syriacus*),

A130 ostrygojad (*Haematopus ostralegus*),

A136 sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*),

A137 sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula*),

A179 mewa śmieszka (*Larus ridibundus*),

A182 mewa siwa (*Larus canus*),

A056 płaskonos (*Anas clypeata*),

A156 rycyk (*Limosa limosa*),

A132 szablodziób zwyczajny (*Recurvirostra avosetta*).

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006 (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 1606).

Użytek ekologiczny

Na terenie gminy Ożarów znajduje się jeden użytek ekologiczny obejmujący zbocze wąwozu porośnięte roślinnością krzewiastą z domieszką drzew o powierzchni 1,97 ha. Zasięg użytku obejmuje wydzielania leśne będące w zarządzie PGL Lasy Państwowe Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski.

Obowiązująca podstawa prawna: Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Tarnobrzесьkiego z dnia 7 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzесьkiego z 1998 r. Nr 28 poz. 293, z późn.zm.).

Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 12 pomników przyrody. Wszystkie obejmują ochroną prawną drzewa, przy czym jest 10 jednoobiektowych pomników (pojedyncze drzewa) i 2 pomniki wieloobiektowe (grupy drzew). W odniesieniu do pomników przyrody obowiązują akty prawne wydane w 1989 r. i 1991 r. na podstawie już nieobowiązującej ustawy. Aktualna jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dlatego dla pomników przyrody obowiązują zakazy wynikające z aktów ustanawiających, które są uwzględnione w obowiązującej ustawie z 2004 r. (art. 45 ust. 1).

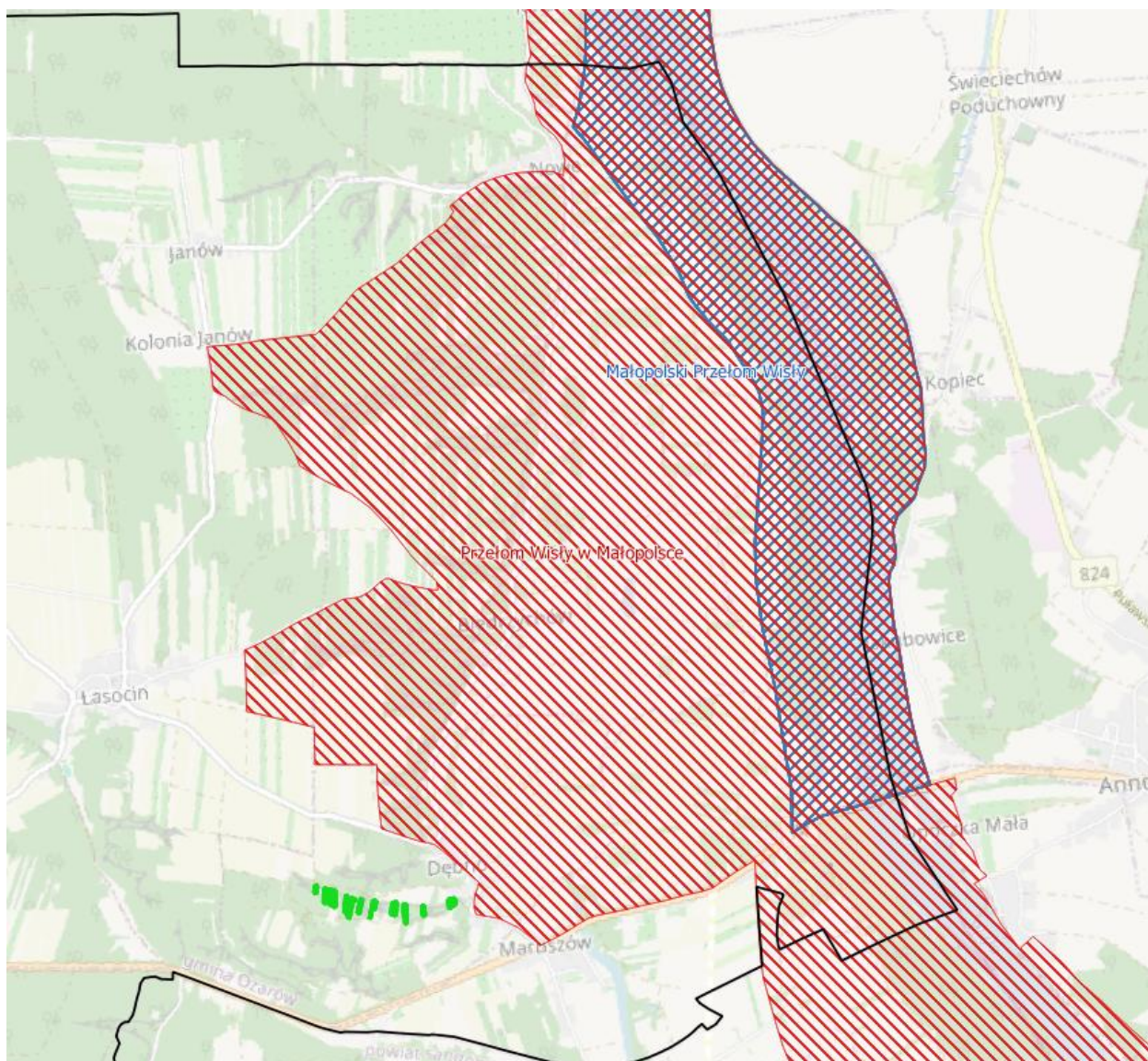
L.p.	Pomnik przyrody	Kod CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja*
1.	graby pospolite (<i>Carpinus betulus</i>) - 17 sztuk	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.327	28.06.1991	Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 28 czerwca 1991 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego Nr 9, poz. 187, z późn.zm.)	141	16	Śmiłów (dz. ewid. nr 7/73, 7/4) szpaler drzew wzdłuż północnej granicy parku podworskiego
2.	lipy drobnolistne (<i>Tilia cordata</i>) - 5 sztuk	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.328	28.06.1991	Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 28 czerwca 1991 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego Nr 9, poz. 187, z późn.zm.)	188-324	15-17	Śmiłów (dz. ewid. nr 7/4) w południowej części parku podworskiego
3.	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.329	28.06.1991	Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 28 czerwca 1991 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego Nr 9, poz. 187, z późn.zm.)	308	22	Śmiłów (dz. ewid. nr 7/4) akt: w zachodniej części parku przy stawie; gm.: w parku podworskim w południowo-wschodnim narożniku dworu
4.	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.330	29.06.1991	Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 28 czerwca 1991 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego Nr 9, poz. 187, z późn.zm.)	380	24	Śmiłów (dz. ewid. nr 7/4) we wschodniej części parku podworskiego
5.	topola kanadyjska (<i>Populus scanadensis</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.349	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	534	23	Wyszmontów (dz. ewid. nr 583) akt: przy bramie wjazdowej do SKR; gm.: w pobliżu budynku OSP w Wyszmontowie
6.	klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.350	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	380	20	Wyszmontów (dz. ewid. nr 594/7) akt: w północno-wschodnim narożniku parku; gm.: w południowo-wschodnim narożniku parku podworskiego

7.	wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.351	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	716	21	Wyszmontów (dz. ewid. nr 583) akt: na zachodnim skraju terenu SKR, przy ogrodzeniu nad rowem; gm.: w pobliżu budynku OSP w Wyszmontowie
8.	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.352	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	421	21	Jankowice (dz. ewid. nr 282/3) na północnym skraju parku, przy drodze polnej
9.	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.353	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	487	18	Śmitów (dz. ewid. nr 7/71) w parku podworskim przed frontem dworu
10.	grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.354	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	236	16	Śmitów (dz. ewid. nr 7/63) w szpalerze grabów wzdłuż północnej granicy parku podworskiego, przy stawie
11.	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606053.355	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	327	27	Śmitów (dz. ewid. nr 9/2) w parku podworskim, w pobliżu północnej granicy
12.	żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	PL.ZIPOP.1393.PP.2606082.457	25.01.1989	Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz.Urz.Woj.Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.)	214	10	Grochocice (dz. ewid. nr 112/2) przy drodze przez wieś Grochocice, przy budynku mieszkalnym

Tabela 1. Pomniki przyrody na terenie gminy Ożarów

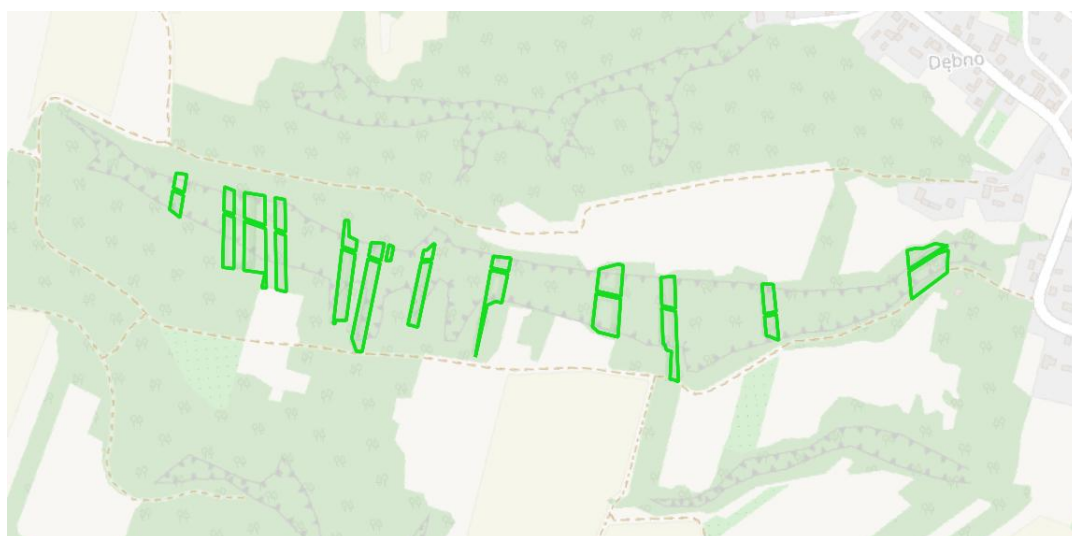
Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody – <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> (stan na: luty 2024 r.)

* wymienione działki ewid. wg lokalizacji wskazanej na Geoserwisie (wg KIEG z Geoportal.gov.pl)

Rysunek 37. Przebieg granic Obszarów Natura 2000 oraz użytków ekologicznych na terenie gminy

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

Rysunek 38. Użytki ekologiczne powołane na terenie gminy

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

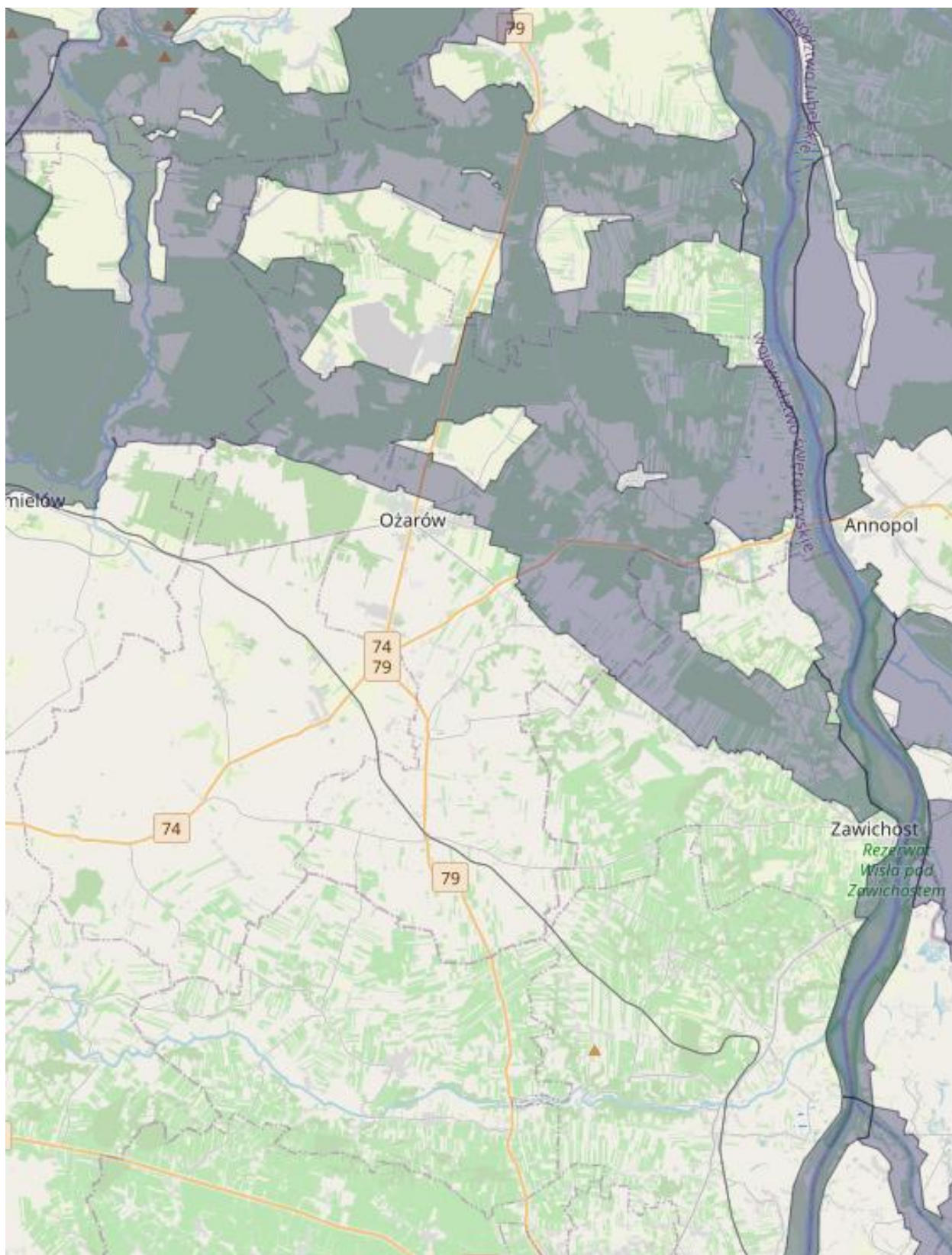
System przyrodniczy gminy opiera się na ciekach wodnych: Czyżówce meandrującej w południowej części gminy i Wiśle łączącej gminę z terenami przyległymi oraz kompleksach leśnych w północnej części gminy. Elementy te stanowią podstawowy układ przyrodniczy w ramach którego odbywa się funkcjonowanie przyrodnicze gminy. Powiązania funkcjonalne zapewnia towarzysząca ciekom roślinność, będąca miejscem występowania drobnej zwierzyny i ptactwa. Ciągi te umożliwiają migrację roślin i zwierząt. Poprzez te korytarze ekologiczne obszar opracowania łączy się z terenami przyległymi, w tym obszarami chronionymi o randze krajowej i międzynarodowej. Przez obszar gminy przechodzi w kierunku W – E główny lądowy korytarz migracyjny (Korytarz Południowo- Centralny KPdC). Sieć powiązań przyrodniczych uzupełniają wyznaczone w 2004 r. obszary Natura 2000 – Przełom Wisły w Małopolsce i Małopolski Przełom Wisły zlokalizowane w północno-wschodniej części gminy obejmujące dolinę Wisły.

W północnej części gminy Ożarów przebiega korytarz ekologiczny pn. Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej. Warstwa została wykonana na zlecenie Ministra

Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 roku. Powstała ona na podstawie analizy:

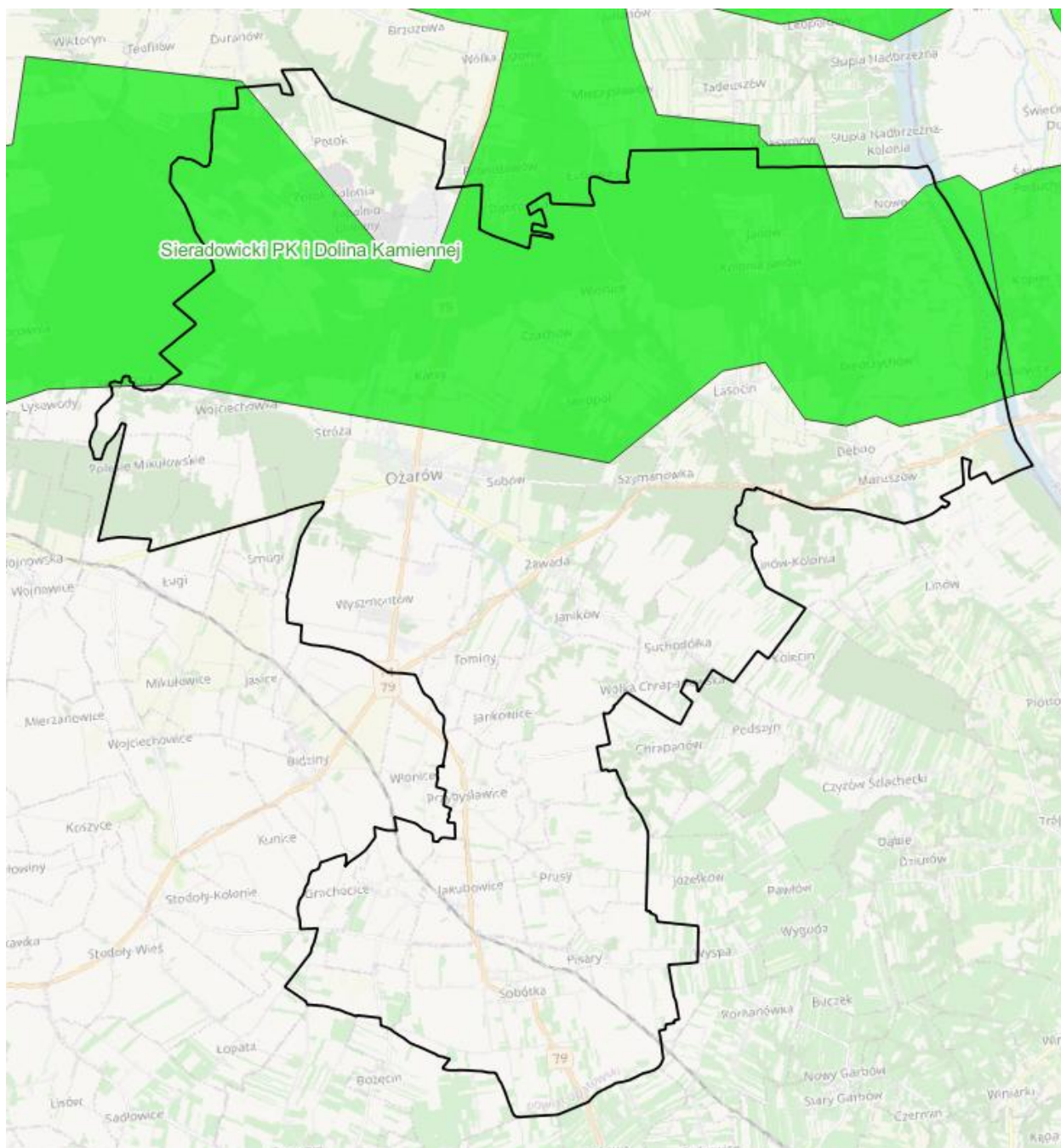
- wcześniejszych opracowań dotyczących wyznaczania korytarzy ekologicznych w Polsce oraz analizy środowiskowej;
- danych dotyczących rozmieszczenia wybranych gatunków wskaźnikowych dla zachowania ciągłości cennych przyrodniczo obszarów oraz różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym i ekosystemowym;
- historycznych i obecnych szlaków migracyjnych gatunków wskaźnikowych;
- danych genetycznych gatunków wskaźnikowych.

Wg opracowanej w 2011 r. (opublikowanej w 2012 r.) mapy korytarzy ekologicznych istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej w ramach projektu pn. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” północny i północno-wschodni obszar gminy znajduje się w zasięgu Korytarza Południowo-Centralnego (KPdC) - Lasy Skierzynskie - Dolina Wisły GKPdC-5A.

Rysunek 39. Przebieg korytarza migracji zwierząt Lasy Siekierzyńskie – Dolina Wisły GKPnC-5A

źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011; <https://mapa.korytarze.pl/>

Rysunek 40. Przebieg głównego korytarza migracji „Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej”

źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, funkcja przeglądania WMS, styczeń 2025 r.

3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia

3.2.1. Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu

Pod względem fizyczno-geograficznym [J. Solon i in. 2018] obszar opracowania znajduje się w następującej strukturze regionalnej:

Prowincja: 34 Wyżyny Polskie

Podprowincja: 342 Wyżyna Małopolska

Makroregion: 342.3 Wyżyna Kielecka

Mezoregion: 342.33 **Przedgórze Ilżeckie**

Mezoregion: 342.36 **Wyżyna Sandomierska**

Podprowincja: 343 Wyżyna Lubelsko-Lwowska

Makroregion: 343.1 Wyżyna Lubelska

Mezoregion: 343.11 **Małopolski Przełom Wisły.**

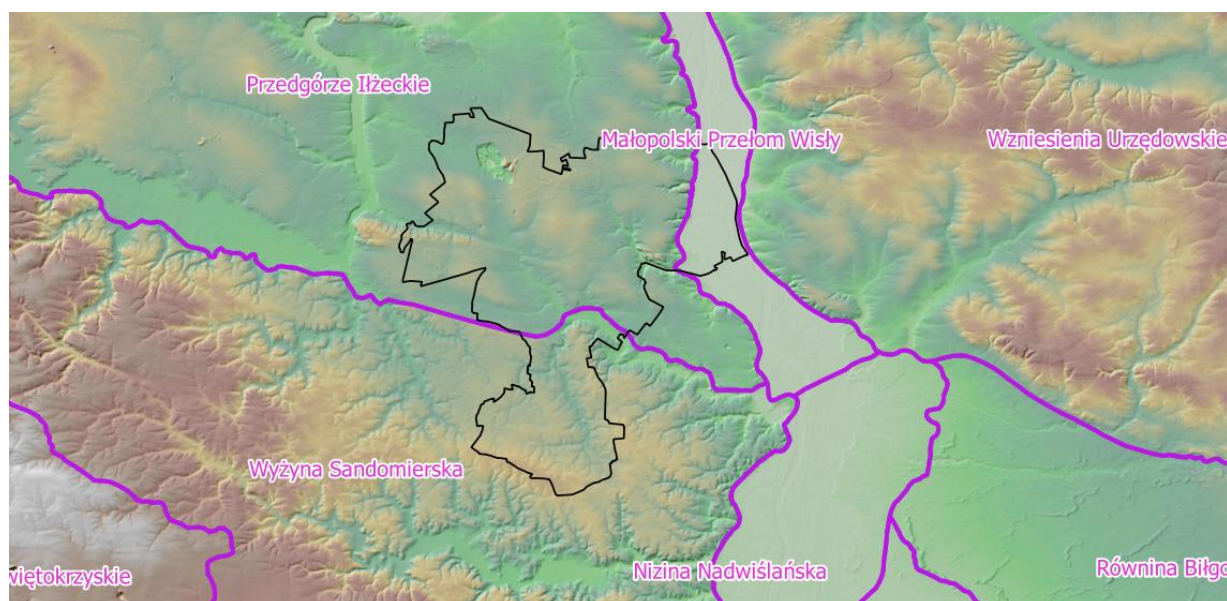
Przedgórze Iłżeckie obejmuje tereny na północ od miejscowości Wyszmontów i Janików. Jest to dość płaska równina denudacyjna o wysokościach 180-210 m n.p.m., nachylona w kierunku północnym i północno-wschodnim, gdzie dochodzi do 160-170 m n.p.m. Występują tu nieznaczne nieckowate, płaskodenne doliny o głębokości bezwzględnej 5-15 m. Dużo bardziej zróżnicowana jest wschodnia granica mezoregionu, gdzie osady lessowe i wapienne poprzecinane są licznymi wąwozami i parowami o głębokości bezwzględnej 15-40 m i szerokości do 150 m. Nachylenie stoków dolin przeważnie wynosi 5-12%, miejscami przekracza 12%. Samą granicę stanowi wysoka na 50 m krawędź doliny Wisły, oddzielająca Przedgórze Iłżeckie od Małopolskiego Przełomu Wisły.

Równinę w niektórych miejscach pokrywają osady piasków eolicznych lub niewielkie płyty pokryw lessowych (na południe od Śródborza, Stróży i Szymanówki) o wysokościach 200-230 m n.p.m. Wydmy paraboliczne oraz wałowe i pokrywy piaskowe występujące w okolicy Włonic, Dąbrówki, Potoka, Glinian, Karsów, Ożarowa i Lasocina, wydmy paraboliczne osiągające maksymalnie 10 m wysokości i o podstawie o długości ok. 200 m, największe można zaobserwować na północ od Czachowa.

Wyżyna Sandomierska obejmuje płaskie, równinne tereny akumulacji pokryw lessowych, położone w południowej części gminy. Wyżyna wznosi się na wysokość 180-230 m n.p.m., maksymalne wartości osiągając w południowej części gminy. Jest ona licznie

poprzecinana wąwozami o różnej długości, szerokości (maksymalnie do 300 m) i głębokości (od 5 do 20 m). Największe z nich są często palczasto rozgałęzione tworząc bardzo rozbudowane formy. Związane jest to z podatnością pokrywy lessowej na erozję wodną. Nachylenie stoków dolin przeważnie wynosi 5-12%, miejscami przekracza 12%. Większość z wąwozów to doliny suche, a niektóre są miejscem występowania pomniejszych cieków wodnych. Przy dużych opadach suche doliny mogą wypełniać się wodą i lokalnie stwarzać zagrożenie powodziowe. Wąwozy i jary są szczególnie mocno rozwinięte w części krawędziowej Wisły. Do największych należą wąwozy w okolicach Janikowa i Chrapanowa.

Małopolski Przełom Wisły obejmuje północno-wschodnią część gminy i związany jest z doliną Wisły. Od pozostałych mezoregionów oddziela go kilkudziesięciometrowa krawędź skarpy wiślanej. W obrębie mezoregionu znajdują się: taras zalewowy i skąpo zachowany taras nadzalewowy rzeki oraz liczne starorzecza, dolinki smużne i przelewowe. Wyróżnia się tu wał przeciwpowodziowy pochodzenia antropogenicznego oraz stożki napływowe u wylotów dolin i wąwozów. Największy z nich znajduje się w Maruszowie i zajmuje powierzchnię kilkudziesięciu hektarów. Obszar jest bardzo zróżnicowany pod względem wysokości: od 2-5 m nad średni stan wód do 135-137 m n.p.m. Nachylenie skarpy wynosi od 15 do 50 stopni..

Rysunek 41. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej

źródło: Dynamiczna hipsometria –usługa przeglądania, grudzień 2024 r., mezoregiony: GDOŚ usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, grudzień 2024 r.

Rzeźba terenu gminy Ożarów jest znacznie urozmaicona, przy czym najatrakcyjniejszy jest krajobraz doliny Wisły. W obrębie doliny występują liczne starorzecza, nadwodne zarośla, pozostałości lasów łęgowych oraz wysoka skarpa poprzecinana licznymi wąwozami w utworach lessowych. Obszar wyżyny charakteryzuje się mniejszymi różnicami wysokości niż dolina. Pokrywają go głównie pola uprawne, łąki, pastwiska i lasy.

Tereny, centralne, północne i wschodnie gminy położone na wysokości ok. 180 - 212 m n.p.m. Zbudowana jest ze skał węglanowych jury i kredy, pokrytych prawie ciąglą pokrywą poligenetycznych osadów czwartorzędowych. Utwory starszego podłoża lokalnie odsłaniają się na wierzchołkach lub zboczach wzniesień, tworząc przedczwartorzędową powierzchnię denudacyjną w rejonie Śródborza, Stróży, Wyszmontowa, Ożarowa i Glinian. Obszary akumulacji lodowcowej i fluwioglacjalnej tworzą polodowcową powierzchnię denudacyjną, pokrytą w rejonie Potoka, Glinian, Karsów, Ożarowa i Lasocina pokrywami piasków eolicznych z licznymi wydrami podłużnymi oraz parabolicznymi o wysokości do 10 m. W rejonie Śródborza i Stróży występuje niewielki płat lessów porożcinany siecią wąwozów.

Powierzchnia rozcięta jest do głębokości 5 - 15 m nielicznymi dolinami nieckowatymi i płaskodennymi.

3.2.2. Geologia

Gmina znajduje się w obrębie północno-wschodniej części mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich oraz wschodniej części niecki lubelskiej, w strefie kontaktu utworów jurajskich i kredowych. Starsze utwory stanowią osady dewońskie, triasowe, jurajskie, kredowe i trzeciorzędowe, przykryte w przeważającej części utworami czwartorzędowymi.

Najstarszymi utworami na terenie gminy są utwory jury dolnej i środkowej położone w zachodniej i południowej części gminy. Są to głównie piaskowce wapniste z wkładkami wapieni, piaskowce szare, iły z wkładkami mułowców i piaskowców ilastych. Liczne wychodnie tych skał znajdują się pomiędzy Piaskami Brzustowskimi i Wyszmontowem.

Na północ od linii Wyszmontów-Smugi-Ćmielów rozpościera się obszar występowania skał jury górnej, występujących w dwóch piętrach oksford i kimeryd:

Jedynie w strefie krawędzi nadwiślańskiej teren porożcinany jest gęstą siecią wąwozów i parowów o głębokości 15 - 40 m.

Nachylenia terenu na ogół są łagodne i przeważnie mieszczą się w przedziale 0 - 5 %. Jedynie na zboczach dolin i wydym spadki terenu przekraczają 5%.

Na wschodnim krańcu gminy znajduje się Dolina Wisły, która jest oddzielona od innych jednostek wyraźnymi kilkudziesięciometrowymi krawędziami morfologicznymi. W obrębie tej jednostki wyróżnia się terasę zalewową wznoszącą się 2,5 - 5 m nad średni stan wody w Wiśle z zaznaczonymi śladami meandrowania oraz śladami zanikających koryt zaznaczających się jako nieregularna sieć prostoliniowych i łukowato wygiętych rynien. Terasa zalewowa Wisły leży na wysokości 134 - 138 m n.p.m. Przecina ją wał przeciwpowodziowy biegnący wzdłuż rzeki.

Charakterystyczną cechą krajobrazu terenu południa gminy położonym na wysokości ok. 190-230 m n.p.m. są liczne, palczasto rozgałęziające się wąwozy o głębokości 5 - 15 m. Pokrywa lessowa porożcinana jest ponadto głęboko wciętymi dolinami płaskodennymi małych cieków i dolinami nieckowatymi cieków okresowych wcinających się w pokrywę lessową na głębokość 5 - 20 m.

- piętro Oksford stanowią wapienie płytowe i łupkowe, w drugiej kolejności wapienie margliste z krzemieniami. Nad nimi znajdują się wapienie związane z krzemieniami, wapienie rafowo-koralowe, a powyżej wapienie oolitowe z krzemieniami pasiastymi. Piętro Oksfordu zamykają wapienie margliste drobnolawicowe z krzemieniami czekoladowymi;

- piętro Kimerydy to głównie wapienie oolitowe, wapienie margliste i margle, z licznymi wkładkami muszlowców dendrytycznych.

Wychodnie jury górnej występują w zachodniej części gminy w okolicach Glinian, Stróży, Śródborza i Wyszmontowa. Układ utworów można zaobserwować na terenie kopalni należącej do Cement Ożarów S.A.

Osady wieku kredowego można podzielić na kredę dolną i górną. Utwory kredy dolnej to głównie osady

piaszczyste: piaski kwarcowe, średnioziarniste z glaukonitem z konglomeratami piaskowców, a w części stropowej fosforytów lub fosforytów piaszczystych. Powyżej występują margle i margliste piaski z glaukonitem i fosforytami w obrębie utworów znajduje się granica pomiędzy kredą dolną i górną. Kredę górną tworzą gezy, margle piaszczysto-glaukonitowe i wapienie. Powyżej znajdują się margle białe bez glaukonitu, przechodzące w opoki z czerterami i czarnymi krzemieniami.

W okolicach Ożarowa pomiędzy opokami występują wapienie mszywiolowe.

Wschodnie kredy dolnej tworzą ciąg od Potoku przez Karsy, Zawadę do Podgaja koło Jankowic. Kreda górną odsłania się na znacznym obszarze we wschodniej części gminy.

Utwory trzeciorzędowe to gliny i piaski zwieterlinowe występujące jako niewielkie, nieregularne płyty w zagłębieniach krasowych w okolicach Glinian. Osady te przykryte są młodszymi utworami.

Czwartorzęd reprezentują utwory różnego pochodzenia. Utworami związanymi ze zlodowaceniem środkowopolskim są występujące na terenie gminy gliny zwałowe oraz piaski i żwiry z głazami wodnolodowcowymi i lodowcowymi. Oba rodzaje utworów pokrywają znaczną część obszaru opracowania.

Gliny zwałowe występują w centralnej i północnej części gminy. Są to gliny silnie piaszczyste z udziałem otoczków i skał skandynawskich (głazy narzutowe) z dużą domieszką skał lokalnych (opok, margli i wapieni). Na powierzchni ulegają erozji i wzbogaceniu o frakcję piaszczystą. Miąższość utworów wynosi od kilkudziesięciu centymetrów do kilkunastu metrów. W rejonie Lasocina wśród glin zwałowych występują ility wstęgowe (prawdopodobnie jako wypełnienie niecki lub leja w utworach kredowych).

Piaski i żwiry wodnolodowcowe występują

w sąsiedztwie glin zwałowych, jako płyty różnej wielkości i miąższości. Występują tu piaski drobno- i średnioziarniste z wkładkami piasków ze żwirem, miejscami z dużą zawartością pyłów.

Z okresu zlodowacenia północnopolskiego pochodzą piaski, żwiry i mułki rzeczne tarasów nad zalewowych oraz lessy w południowej części gminy. Piaski i żwiry rzeczne występują we wschodniej części gminy, w okolicach Maruszowa i Dębna. Są to głównie piaski drobno- i średnioziarniste, miejscami ze żwirem i wkładkami z mułków. Lessy występują jako zwarta pokrywa od kilku do kilkunastu metrów miąższości, miejscami nawet ponad 30 m, położona na południe od linii Wyszmontów - Janików - Wólka Chrapanowska.

Na przedpolu osadów zlodowacenia północnopolskiego, między Podgrodzem i Ożarowem występują eoliczne piaski pyłowe z przełomu zlodowacenia północnopolskiego i holocenu. Są to piaski drobnoziarniste dobrze wysortowane i obtoczone. Występują w środkowej i północnej części gminy, w okolicach: Wlonic, Dąbrówki, Potoka, Czachowa, Tużnikowa i Polesia Mikułowskiego. W miejscach tych piaski eoliczne budują wydmy o wysokościach względnych poniżej 10 m. W większości piaski te pokryte są lasami.

Ostatnim typem utworów są wytworzone w holocenie mułki, piaski i gliny deluwialne i peryglacialne (miąższość osadów jest niewielka) oraz piaski, pospółki, żwiry rzeczne przewarstwione mułami i ility wypełniające dna dolin. Miąższość osadów jest niewielka, których pokrywa dochodzi do 6 m w dolinie Wisły.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO) Państwowego Instytutu Geologicznego (<https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>) na terenie miasta i gminy Ożarów nie występują udokumentowane osuwiska. Powiat opatowski ma być opracowany w ramach III etapu prac projektu SOPO w 2024 roku.

3.2.3. Źłóża kopalin

Na terenie gminy stwierdzono występowanie następujących surowców naturalnych: wapieni jurajskich i kredowych, opok, margli, ziemi krzemionkowej, surowców ilastych, żwirów i pospółki oraz piasków. Skały

wapienne i wapienno-margliste jury górnej mają znaczenie przemysłowe.

W mniejszym zakresie również piaskowce dolnojurajskie i opoki kredowe. Kopalinami o znaczeniu lokalnym są piaski stanowiące kruszywa naturalne (wydobywane

na potrzeby lokalne, głównie pod budownictwo). Pozostałe kopaliny występujące na obszarze gminy nie mają większego znaczenia gospodarczego. Wydobycie w obrębie złóż odbywa się zgodnie z przyznaną koncesją.

Aktualnie na terenie gminy Ożarów (lub na jej części) znajduje się 15 udokumentowanych złóż kopalin – wszystkie znajdują się w północnej części gminy. Ponadto zarejestrowanych jest 5 obszarów górniczych i 5 terenów górniczych, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych. Eksploatacja powierzchniowa, prowadzona na terenie gminy, wywołuje szereg zmian w środowisku. Zmianie ulega pokrycie terenu, warunki wodne, warunki bytowania roślin i zwierząt. Trwałym przekształceniom ulega rzeźba terenu i krajobraz, a wyrobiska i hałdy poeksploatacyjne wymagają przeprowadzenia szerokiej rekultywacji terenu po zakończeniu wydobycia.

Aktualnie na terenie gminy Ożarów wydobycie kopalin prowadzone jest ze złóż:

- wapieni Anna 2 (rejon Śródborza),
- piasków Śródborze,
- piasków Szymanówka,
- wapieni i margli Gliniany-Stróża 1A,
- wapieni i margli Gliniany-Duranów.

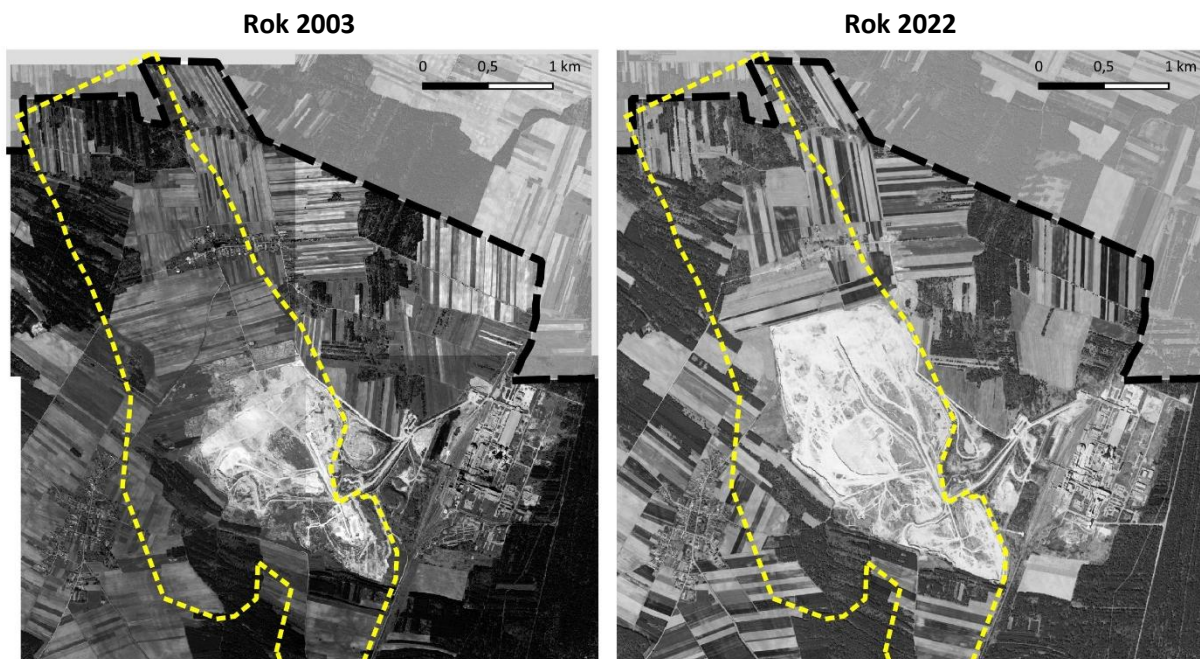
Największa eksploatacja, rozpoczęta w 1977 r., dotyczy złoża Gliniany-Duranów. Wydobycie wciąż jest poszerzane w kierunku północnym – zgodnie z zasięgiem udokumentowanego złoża.

L.p	Numer złoża	Nazwa złoża	Kopalina	Podtyp kopaliny	Forma złoża	Położenie	Powier- z-chnia [ha]	Miąszość złoża min./max.	Poziomy wodonośne (głębokość)	Stan zagospodarowania (OG - obszar górnicy)	Sposób / system eksploatacji	Uwagi
1	WC 1880	Gliniany- Duranów	Wapienie i margle przemysłu cementowego	wapień i margiel	pokładowa	Gliniany, Duranów	663,34	Średnia: 57,65	brak danych	Złoże zagospodarowane (OG: Gliniany- Duranów IIC)	odkrywkowy / ścianowy	Koncesja na wydobycie do 02.10.2052r. (eksploatacja rozpoczęta w 1977 r.)
2	WW 1879	Gliniany- Stróża	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego	wapień	pokładowa	Gliniany, Stróża, Wojciechówka, Śródborze	227,54	54,50 / 73,80	od 36,00 do 40,50	Złoże rozpoznane szczegółowo	brak danych	
3	WW 11575	Gliniany- Stróża 1	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego	wapień i margiel	pokładowa	Stróża	5,30	26,00 / 39,10	brak danych	Złoże zagospodarowane (OG: Gliniany-Stróża 1A)	odkrywkowy / ścianowy	Koncesja na wydobycie do 13.04.2058r.
4	WC 8177	Brzozowa	Wapienie i margle przemysłu cementowego	opoka	pokładowa	Brzozowa	179,54	5,20 / 51,30	brak danych	Złoże rozpoznane szczegółowo	odkrywkowy / ścianowy	
5	KD 1001	Karsy	Kamienie łamane i bloczne	wapień	pokładowa	Karsy	46,00	średnia: 27,20	brak danych	Eksploatacja złoża zaniechana	odkrywkowy / ścianowy	(eksploatacja rozpoczęta w 1955 r.)
6	PC 2769	Karsy	Piaski kwarcowe d/p cegły wapienno- piaskowej	piasek kwarcowy niezawodniony	wydma	Karsy	74,65	3,90 / 5,10	brak danych	Złoże rozpoznane wstępnie	odkrywkowy / ścianowy	
7	KD 17872	Karsy 1	Kamienie łamane i bloczne	wapień	pokładowa	Karsy, dz. nr 398/1, 428	3,19	18,00 /38,30	od 18,50 do 40,80	Złoże rozpoznane szczegółowo	odkrywkowy / ścianowy	
8	KD 17872	Włonice- Janicki 8	Piaski i żwiry	piasek	wydma	Włonice, dz. 474-478	1,49	1,40 / 6,70	brak danych	Eksploatacja złoża zaniechana	odkrywkowy / ścianowy	(eksploatacja od 2004 r.)
9	KN 7613	Szymanówka	Piaski i żwiry	piasek	soczewkowa	Szymanówka dz. 612, 613/3	15,31	1,80 / 10,10	brak danych	Złoże eksploatowane okresowo (OG: Szymanówka - Pole N, pole S)	odkrywkowy / stokowy	Koncesja na wydobycie do 30.09.2027r.

												(eksploatacja od 1999 r.)
10	KD 13 731	Julianów-Polesie	Kamienie łamane i bloczne	wapień	pokładowa	Julianów	1,72	23,70 / 29,00	brak danych	Złoże rozpoznane szczegółowo	odkrywkowy	
11	KN 7889	Śródborze	Piaski i żwiry	piasek	pokładowa	Śródborze, cz. Dz. 471/6 i 74/2	6,58	3,00 / 9,50	od 30,00	Złoże zagospodarowane (OG: Śródborze)	odkrywkowy / stokowy	Koncesja na wydobycie do 11.04.2042r. (eksploatacja od 2022 r.)
12	WW 8176	Anna	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego	wapień	pokładowa	Śródborze	15,34	30,80 / 37,70	od 36,00 do 40,50	Złoże rozpoznane wstępnie	odkrywkowy / ścianowy	
13	WW 13813	Anna 1	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego	wapień	pokładowa	Śródborze	1,89	21,50 / 30,10	brak danych	Eksploatacja złoża zaniechana	odkrywkowy	
14	WW 16660	Anna 2	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego	wapień	pokładowa	Śródborze	9,12	23,00 / 35,00	od 33,00 do 42,00	Złoże zagospodarowane (OG: Anna 2)	odkrywkowy / ścianowy	Koncesja na wydobycie do 31.12.2028r.

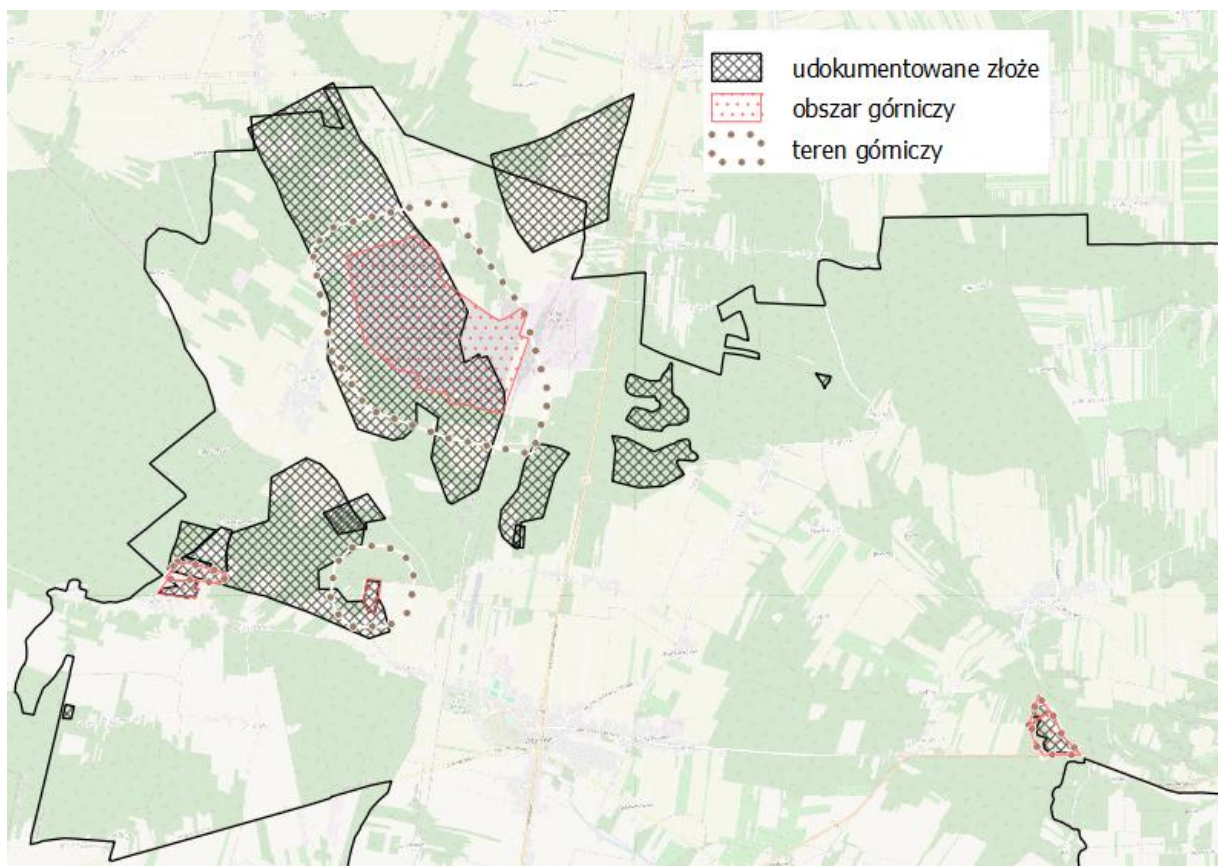
Tabela 2. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Ożarów

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych z Państwowego Instytutu Geologicznego - System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych „MIDAS”:

Rysunek 42. Zmiany zasięgu eksploatacji złoża Gliniany Duranów w okresie 2003-2022 r.

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne za: ortofotomapy: usługa przeglądania, luty 2024 r. – geoportal.gov.pl oraz Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych: <https://polska.e-mapa.net/>, granica złoża: usługa pobierania, luty 2024 r. – Centralna Baza Danych Geologicznych

Rysunek 43. Tereny i obszary górnicze na terenie gminy

Źródło: Udokumentowane złoża kopalin – Polski Instytut Geologiczny – usługa przeglądania <https://cbdgmapa.pgi.gov.pl>, lipiec 2025 r.

3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna

Pod względem geobotanicznym (J.M. Matuszkiewicz), obszar opracowania położony jest:

Podprowincja: Środkowoeuropejska Właściwa

Dział: Wyżyn Południowopolskich - C

Kraina: Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich - C.5.

Okręg: Wyżyny Sandomierskiej - C.5.3.

Podokręg: Opatowski – **C.5.3.a**

Podokręg: Sandomiersko-Klimontowski – **C.5.3.b**

Dział: Mazowiecko-Podlaski – E

Kraina: Południowomazowiecka-Podlaska – E.3.

Podkraina: Radomska – E.3b.

Okręg: Przedgórze Łżeckiego – E.3b.8.

Podokręg: Tarłowski – **E.3b.8.h**

Kraina: Wyżyny Lubelskiej – E.4.

Okręg: Wyżyny Lubelskiej – E.4.1.

Okręg: Annopolski – **E.4.1.f**.

Charakterystyka krain geobotanicznych w zasięgu których znajduje się gmina Ożarów:

Południowomazowiecko-Podlaska (Podkraina Radomska) - obejmująca północny obszar gminy, położony w Okręgu Przedgórze Łżeckiego, w podokręgu Tarłowskim; roślinność potencjalna tego obszaru stanowi mozaikę Grądu subkontynentalnego (odmiana małopolska, forma wyżynna, seria uboga – pas wschód-zachód obejmujący miasto i gminę Ożarów) oraz przeplatających się w północnej części płatów Świetlistej dąbrowy w postaci niżowej, kontynentalnego boru mieszanego sosnowo-dębowego oraz miejscami Suboceanicznego boru sosnowego.

Wyżyny Miechowsko-Sandomierskich (Okręg Wyżyny Sandomierskiej) – obejmujący południowy fragment gminy; obszar ten prawie w całości potencjalnie stanowią siedliska Grądu subkontynentalnego, odmiana małopolska, formy wyżynnej, serii żyznej z niewielkim udziałem Grądu subkontynentalnego serii ubogiej.

Wyżyny Lubelskiej, Okręg Wyżyny Lubelskiej, podokręg Annopolski - obejmujący dolinę Wisły; roślinność potencjalną stanowią tu: Kserotermiczne murawy stepowe (roślinność rzeczywista zgodna z potencjalną) oraz Nadrzeczny łąg jesionowo-wiązowy (miejscami występujący w roślinności rzeczywistej).

Charakter zbiorowisk roślinnych zależy od sposobu użytkowania terenu. Zaniedbane obszary na terenie miasta, tereny przydrożne i przemysłowe porasta roślinność synantropijna. Obszary pozostające w użytkowaniu rolniczym to głównie zbiorowiska segetalne i ruderalne towarzyszące uprawom polowym. W obrębie terenów odłogowanych lub wykorzystywanych jako użytki zielone, wzdłuż cieków wodnych występują zbiorowiska łąk i pastwisk o zwiększonym udziale ziół. Na obszarze związanym głównie z doliną Wisły występują zbiorowiska roślinności wodnej (grązel żółty, salwinia pływająca), szuwały i zarośla. Występują tu też najbliższe naturalnym zbiorowiska kserotermiczne położone na skarpie Wiślanej oraz fragmenty łągów w dolinie rzeki. Obszary muraw kserotermicznych podlegają miejscami naturalnej sukcesji – zarasta je ciepłolubna roślinność krzewiasta.

W obrębie zieleni urządzonej, w parkach podworskich, na cmentarzach, w przydomowych ogrodach oraz ogrodach działkowych występują liczne gatunki introdukowane, które wypierają z jednej strony gatunki rodzime, a z drugiej wzbogacają różnorodność gatunkową na terenie gminy. Za niekorzystne należy uznać zdominowanie przez niektóre gatunki obcego pochodzenia lasów – jak wypieranie czeremchy europejskiej przez odmianę amerykańską.

Na terenie gminy Ożarów stwierdzono również wiele cennych roślin, chronionych, zagrożonych i ginących, z których na szczególną uwagę zasługują: bluszcz pospolity, goździk piaskowy, grązel żółty, wiśnia karłowata, zawilec wielkokwiatowy, kalina koralowa, lilia złotogłów, obuwik pospolity, orlik pospolity, pięciornik biały, pluskwica europejska, powojnik prosty, wawrzynek wilczełyko, widłak goździsty, kocanki piaskowe, konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, pierwiosnka lekarska, salwinia pływająca, wilżyna ciernista.

W ramach przeprowadzonego na terenie gminy monitoringu chiropterologicznego stwierdzono występowanie gatunków: borowca wielkiego (*Nyctalus noctula*) oraz mroczka późnego (*Eptesicus serotinus*). W obrębie obszarów Natura 2000 stwierdzono występowanie kolejnych gatunków: nocka Natterera (*Myotis nattereri*) i gacka szarego (*Plecotus austriacus*) w obrębie obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom

Wisły PLB140006 oraz nocka rudego (*Myotis daubentonii*), nocka łydkowłosego (*Myotis dasycneme*), nocka dużego (*Myotis myotis*), nocka Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), gacka brunatnego (*Plecotus auritus*) i mopka (*Barbastella barbastellus*) w obrębie obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045.

Wschodni fragment gminy Ożarów położony jest w dolinie Wisły, która stanowi istotny korytarz o zasięgu krajowym i jest miejscem występowania licznych ptactwa. Dolina została objęta ochroną w ramach sieci Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006. W ramach przeprowadzonych inwentaryzacji na potrzeby sporządzania planów zadań ochronnych dla ww. obszarów w granicach gminy Ożarów stwierdzono następujące:

- gatunki ptaków: rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), rybitwa białoczelna (*Sterna albifrons*), sieweczka rzeczna

(*Charadrius dubius*), mewa siwa (*Larus canus*) oraz jarzębka (*Sylvia nisoria*);

- siedliska przyrodnicze:

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*,

3270 Zalewane muliste brzozy rzek z roślinnością *Chenopodium rubri p.p.* i *Bidens p.p.*

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenium septentrionalis* *Festucion pallentis*),

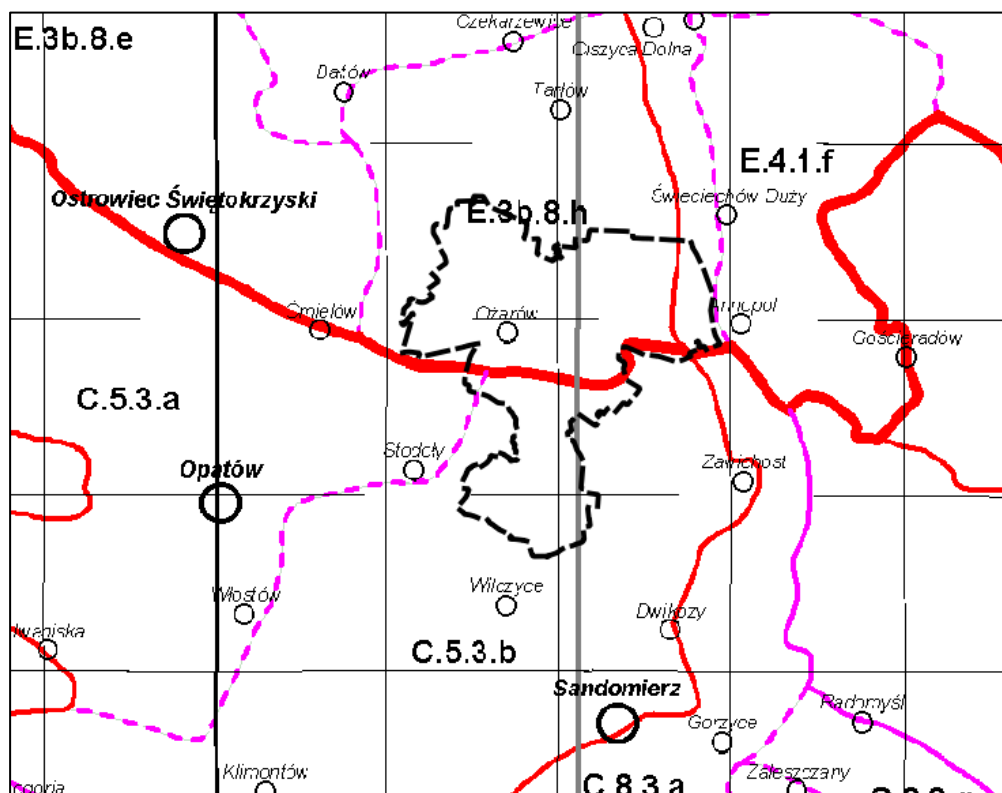
6440 Łąki sełnicowe (*Cnidion dubii*),

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnetum glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe;

- gatunki owadów: trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*), czerwonożył nieparek (*Lycena dispar*), *Heptagenia coerulans*.

Rysunek 44. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie: Jan Marek Matuszkiewicz Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski) IGIPZ PAN, Warszawa, 2008

Poza licznymi gatunkami ptaków typowymi dla doliny wielkiej rzeki (doliny Wisły), w tym migrującymi tym korytarzem wodnym, na terenie gminy i w przestrzeni miejskiej można spotkać następujące gatunki ptaków: gawron (*Corvus frugilegus*), gołąb skalny (*Columba livia*), kawka (*Corvus monedula*), kos (*Turdus merula*), kruk (*Corvus corax*), mazurek (*Passer montanus*), trznadel (*Emberiza citrinella*), sikora bogatka (*Parus major*), sójka (*Garrulus glandarius*), sroka (*Pica pica*), strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*), szpak zwyczajny (*Sturnus vulgaris*), wrona siwa (*Corvus cornix*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), zięba (*Fringilla coelebs*).

Wśród gatunków ssaków w lasach na terenie opracowania występują i migrują: sarna (*Capreolus capreolus*), jeleni szlachetny (*Cervus elaphus*), dzik (*Sus scrofa*). Należy do tego dodać wydrę europejską (*Lutra lutra*), która występuje w dolinie Wisły oraz bobra europejskiego, którego obecność również stwierdzono w dolinie Wisły. Poza wymienionymi dużymi zwierzętami na terenie gminy występują drobne gryzonie, t.j.: popielica (*Glis glis*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), ryjówka malutka (*Sorex minutus*), rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*), smużka leśna (*Sicista betulina*), zając szarak (*Lepus capensis*).

Inwazyjne gatunki obce (IGO)

Obecnie jednym z największych zagrożeń dla różnorodności biologicznej i funkcjonowania ekosystemów stały się inwazyjne gatunki obce (IGO). Są to rośliny, zwierzęta, patogeny i inne organizmy, które nie są rodzime dla ekosystemów i mogą powodować szkody w środowisku lub gospodarce, lub też negatywnie oddziaływać na zdrowie człowieka. W szczególności IGO oddziałują negatywnie na różnorodność biologiczną, w tym na zmniejszenie populacji lub eliminowanie gatunków rodzimych, poprzez konkurencję pokarmową, drapieżnictwo lub przekazywanie patogenów oraz zakłócanie funkcjonowania ekosystemów. Informacje znajdują się na stronie:

<https://www.gov.pl/web/gdos/inwazyjne-gatunki-obce3>

Problematyka postępowania wobec inwazyjnych gatunków obcych wynika z ustawy z 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1718). W ustawie wskazano szeregi zadań i kompetencji przyznanych wójtom, burmistrzom i prezydentom miast, do których należą:

- przekazywania zgłoszeń stwierdzenia obecności inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Unii albo inwazyjnego gatunku obcego stwarzającego zagrożenie dla Polski w środowisku,
- ustalania podmiotu odpowiedzialnego za przeprowadzenia działań zaradczych i informowania tego podmiotu o stwierdzeniu obecności w środowisku inwazyjnego gatunku obcego oraz o konieczności przeprowadzenia działań zaradczych,
- prowadzenia działań zaradczych w stosunku do inwazyjnego gatunku obcego.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Geoserwisie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na terenie gminy Ożarów wskazano następujące gatunki inwazyjne obce: uczepek amerykański, nawłóć późna, klon jesionolistny, moczarka kanadyjska, rzepień włoski, robinia akacjowa, dąb czerwony, stokłosa spłaszczona, niecierpek drobnokwiatowy, aster nowobelski, winobluszcz zaroślowy, rudbekia naga, słonecznik bulwiasty (topinambur), biedronka azjatycka.

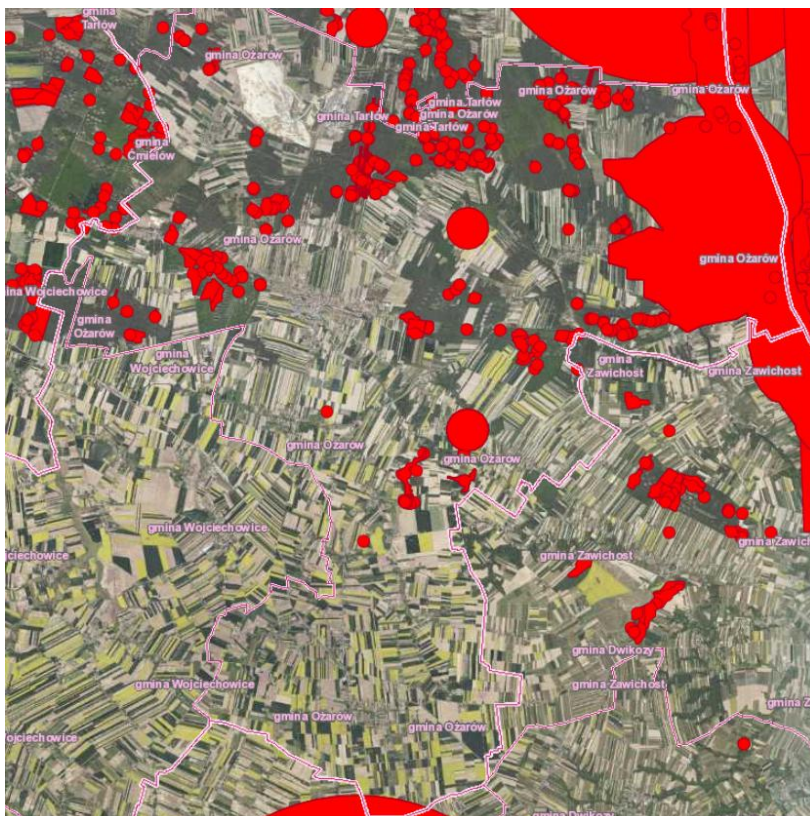
Potencjalna roślinność naturalna

Potencjalna roślinność naturalna to hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

Roślinność rzeczywista

Roślinność rzeczywista to roślinność występująca aktualnie na danym terenie. W ochronie przyrody dąży się do sytuacji, w której roślinność taka jest zgodna z określoną przez kryteria naukowe roślinnością potencjalną.

Teren gminy Ożarów jest przekształcony przez działalność człowieka w różnym stopniu i kierunku. Całe południe przeznaczone jest pod uprawy rolne. W północno-wschodniej części odbywa się eksploatacja złoża Gliniany-Duranów, co związane jest z kompletnym na tym etapie zniszczeniem szaty roślinnej. Dolina Wisły związana jest z terenami podmokłymi oraz terenami zagrożonych powodzią, gdzie występuje roślinność związana z łęgami oraz liczne łąki i pastwiska

Rysunek 45. Poglądowe rozmieszczenie stwierdzonych IGO w rejonie gminy Ożarów

Źródło: Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

<https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>

Lasy

Powierzchnia gruntów leśnych w 2022 r.³ wynosiła w gminie Ożarów 3808,79 ha, z czego 2444,84 ha stanowiły grunty leśne prywatne (czyli 64,2%), a 1363,95 ha grunty leśne publiczne (czyli 35,8%). Lesistość gminy to 20,7%. Lasy położone są w północnej części gminy. Bardzo widoczna jest zróżnicowana struktura własnościowa, zwłaszcza w największym kompleksie leśnym (pomiędzy msc. Gliniany a msc. Janów).

Charakterystyka typów siedliskowych lasu⁴:

BŚW – bór świeży – siedliska te występują w całej nizinnej części kraju na piaskach starych, z reguły zwydmionych, tarasów rzecznych. Bór świeży zajmuje siedliska umiarkowanie ubogie, wciąż słabo uwilgotnione, ale na glebach już nieco lepszych niż bór suchy. Dominują gleby-bielicowe właściwe o różnym stopniu zbielicowania, chociaż spotyka się także bory świeże o glebach słabo wykształconych bielcowanych, bielcowo-rdzawych lub rdzawych. Charakterystyczną

cechą tych gleb jest próchnica nadkładowa typu mor. Próchnica ta jest silnie kwaśna (pH rzędu 3,5-4). Runo najczęściej mszyste, szczególnie w młodych drzewostanach. Gatunki typowe: borówka czarna, gajnik lśniący, pszeniec zwyczajny, widłoząb falisty, pomocnik baldaszkowaty, igrzyca przyziemna, widłak goździsty, kosmatka owłosiona; gatunki częste: rokit pospolity, borówka brusznicowa, wrzos pospolity, widłoząb mietlisty. Drzewostan – gatunki główne: sosna, gatunki podszytowe: jałowiec, jarząb, dąb bezszypułkowy. Pod względem bioekologicznym bór świeży jest borem znacznie bogatszym w ptaki, w stosunku do boru suchego i borem najbogatszym w mrowiska.

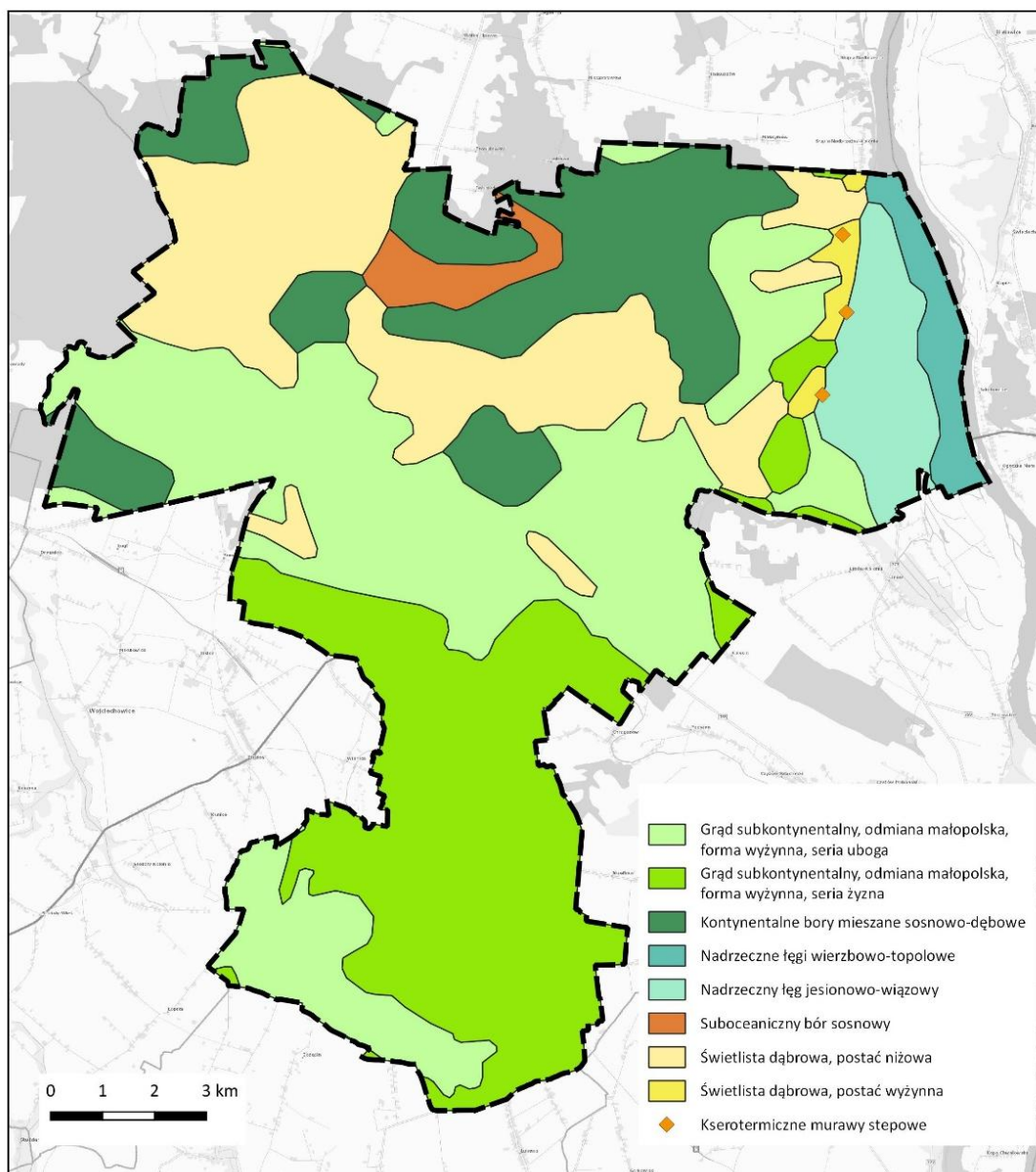
BMŚW – bór mieszany świeży - występuje zwykle na dość ubogich, przesortowanych i mało przemitych piaskach rzecznych lub sandrowych, w terenie płaski lekko falistym. Wyjątkowo spotkać go można na utworach polodowcowych przykrytych piaskami pochodzenia

³ Dane Głównego Urzędu Statystycznego: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo>

⁴ Źródło: Otwarta Encyklopedia Leśna - <https://www.encyklopedia.laspolskie.pl/doku.php?id=start>

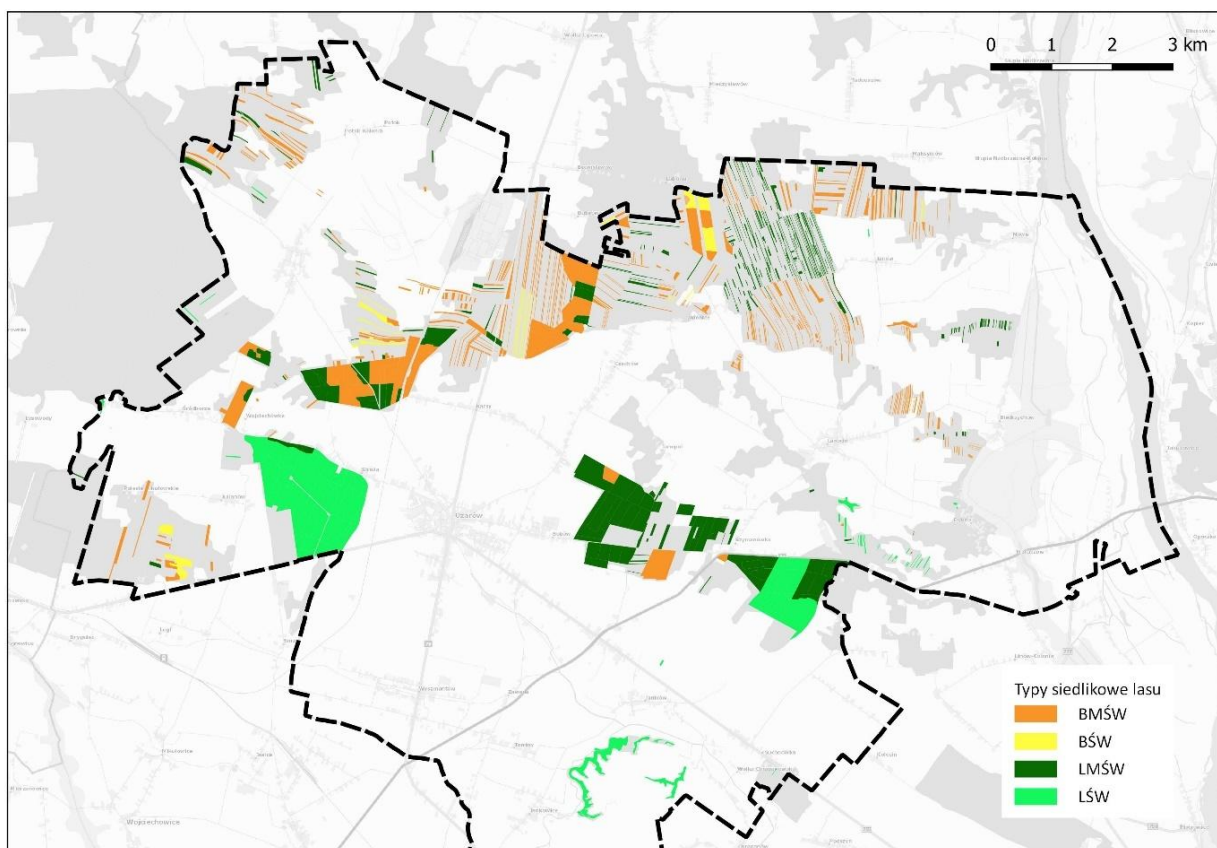
eolicznego. Typowe dla tych siedlisk są gleby-rdzawe i bielcowe. Charakterystycznym typem próchnicy jest mor typowy, rzadziej moder typowy. Gleby te wytworzone są z piasków i żwirów akumulacji wodnolodowcowej, piasków rzecznych tarasów akumulacyjnych, piasków akumulacji lodowcowej. Są to piaski luźne lub piaski słabo gliniaste na piaskach luźnych, często z pseudofibrami lub wkładkami gliniastymi, niekiedy głębokie piaski naglinowe. W runie dominuje borówka czernica, ale spotyka się tu znacznie więcej roślin zielnych oraz paproci. Gatunki typowe: konwalijka dwulistna,

orlica pospolita, poziomka pospolita, malina kamionka, przełęcznik lekarski, narecznica krótkoostna, płonnik strojny; gatunki częste: borówka czarna, rokit pospolity, gajnik łśniący, siódmaczek leśny, kosmatka owłosiona, trzcinnik leśny, gruszyczka jednostronna, śmiałek pogięty, widłoząb mietlisty, pszeniec pospolity. Zasadnicza różnica pomiędzy borem świeżym a borem mieszanym świeżym to obecność w warstwie drzew w BMśw gatunków liściastych i bujnie rozwinięta warstwa krzewów. Główny gatunek drzewostanu to sosna.

Rysunek 46. Potencjalna roślinność naturalna na terenie gminy Ożarów (Matuszkiewicz, Wolski. 2023)

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023, *Potencjalna roślinność naturalna Polski* (wersja wektorowa), IGI PAN, Warszawa. <https://www.igipz.pan.pl/Roslinnosc-potencjalna-zgik.html>

Rysunek 47. Lasy publiczne w zarządzie PGL Lasy Państwowe na terenie gminy Ożarów wraz z przeważającym typem siedliskowym

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych z Banku Danych o Lasach (usługa pobierania, luty 2024 r.)

<https://www.bdl.lasy.gov.pl/portall/udostepnianie>

LMŚW – las mieszany świeży - zajmuje siedliska średnio żyzne, świeże. Występuje na glebach brunatnych wylugowanych lub kwaśnych, glebach płowych właściwych lub bielcowanych, niekiedy glebach bielcowych skrytobielcowych, bielcowych właściwych lub glebach rdzawych, przeważnie z próchnicą typową. Gleby te wytworzone są z piasków i żwirów akumulacji lodowcowej, zalegających niekiedy na glinach zwałowych, z piasków akumulacji wodnolodowcowej. Są to piaski luźne do gliniastych, warstwowane wkładkami gliniastymi, niekiedy na podłożu glin, piaski gliniaste, pylaste na utworach pyłowych zwykłych. Charakterystyczną cechą tych gleb jest także występowanie próchnicy nadkładowej typu moder. Roślinność runa jest podobna jak w borach mieszanych, ale zdecydowanie mniej jest tu czernicy, więcej gatunków zielnych. W miejscach bardziej prześwietlonych, runo jest zazwyczaj bujne i bogate gatunkowo, występuje tu dużo traw i ziół. Gatunki typowe: przylaszczka pospolita, gwiazdnica wielokwiatowa, turzyca palczasta, dąbrówka rozlogowa, perłówka zwisła, sałatnik leśny, wiechlina

gajowa, jastrzębiec leśny, żurawiec falistolistny, możylinek trójnerowowy. Gatunki główne: sosna, dąb, buk, świerk, jodła. Skład gatunkowy drzewostanów lasów mieszanych świeżych uzależniony jest w znacznej mierze od warunków geoklimatycznych. Gatunki podszytowe: leszczyna, trzmielina, kruszyna, jarząb, wiciokrzew, dereń, głóg.

LŚW – las świeży – zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, świeże. Występuje na glebach brunatnych, przeważnie wylugowanych, niekiedy kwaśnych lub właściwych, glebach płowych właściwych. Próchnica mulłowa lub mull typowy. Gleby te wytworzone są z glin zwałowych, piasków akumulacji lodowcowej zalegających na glinach zwałowych, piasków pylastych i pyłów, lessów, często z utworami jurajskimi i kredowymi w podłożu. Są to gliny, piaski gliniaste, niekiedy luźne na glinach lub warstwowane gliną, także utwory pyłowe zwykle do ilastych. Siedliska bez wyraźnych wpływów wód gruntowych lub pod wpływem słabych wód gruntowych krótkookresowych.

Runo na ogół, na skutek ocienienia drzewostanu niezbyt rozwinięte. Charakteryzuje się występowaniem roślin zakwitających wczesną wiosną, przed rozwojem liści na drzewach (tzw. aspekt wiosenny), takich jak: fiołek leśny, przylaszczka, zawilec gajowy, miodunki. Rośliny te w większości do lipca (po dojrzewaniu nasion) zanikają. Gatunki typowe: marzanka wonna, gajowiec żółty, prasownica rozpierzchła, czerniec gronkowy, turzyca leśna, żankiel zwyczajny, miodunka ćma, miodunka plamista, narecznica samcza, pokrzywa zwyczajna, merzyk, trędownik bulwiasty, czworolist pospolity, groszek wiosenny. Gatunki główne: dąb-szypułkowy, buk, świerk, jodła. Gatunki domieszkowe: modrzew, lipa, klon, jawor, osika, świerk, grab. Gatunki podszytowe: leszczyna, trzmielina, kruszyna, jarząb, głóg, dereń, porzeczek alpejski, bez czarny.

Gospodarka leśna na terenach będących w zarządzie PGL Lasy Państwowe prowadzona jest zgodnie z Planem Urządzenia Lasu. Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski (<https://ostrowiec.radom.lasy.gov.pl/>), w zasięgu którego znajduje się teren opracowania, z dniem 31.12.2023 roku Nadleśnictwo zakończyło realizację Planu Urządzenia Lasu na lata 2014-2023. Na terenach lasów prywatnych obowiązują Uproszczone Plany Urządzenia Lasu – sporządzona dokumentacja (mapy) zamieszczone są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej gminy Ożarów.

Zagrożenia lasów

Zagrożenie dla lasów stwarzają pożary, zaśmiecenie, szkodliwe owady i grzyby, zwierzęta oraz zagrożenia związane z sąsiedztwem przemysłu.

Zagrożenie biologiczne stanowią szkodliwe owady oraz patogeniczne grzyby. Na uszkodzenia narażone są w szczególności lasy z dominującym udziałem sosny zwyczajnej w strukturze gatunkowej. Podejmowane działania mają charakter prewencyjny i dotyczą prowadzenia monitoringu zagrożeń oraz, w razie stwierdzenia takich potrzeb, okresowych oprysków. Wśród grzybów patogenicznych największe zagrożenie stwarza huba zwyczajna i opieńka miodowa, atakujące ponownie głównie sosnę. Działania zapobiegawcze polegają na usuwaniu drzew zainfekowanych oraz szczepieniu konkurencyjną grzybnią. Do powstawania uszkodzeń mechanicznych drzewostanów przyczyniają się (oprócz człowieka) duże zwierzęta, jak sarna czy daniel. Nieco gorsza sytuacja występuje w przypadku lasów prywatnych, gdzie kształtowanie właściwej struktury pionowej drzewostanu oraz jego pielęgnacja często ograniczane są do niezbędnego minimum. Przewaga kompleksów o dużym rozdrobnieniu i niewielkich powierzchniach (głównie w lasach prywatnych) stwarza wiele problemów z zakresu gospodarki leśnej i ochrony przyrody. Podatne na występowanie pożarów w okresach długotrwałej suszy są lasy borowe z dominującym udziałem sosny, gdzie odkłada się trudno rozkładająca się, sucha ściółka. Na złą kondycję drzewostanów wpływa stres wodny wywołany obniżeniem poziomu wód gruntowych. Dochodzi do tego w wyniku prowadzonej działalności odkrywkowych kopalni w północnej i północno-zachodniej części gminy. Niekorzystne warunki wodne przekładają się na odporność biologiczną drzew, czyniąc je podatniejszymi na infekcje -szkodników wtórnych oraz chorób grzybowych, które wpływają na wzrost występowania posuszu.

3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne

W obrębie gminy Ożarów występują następujące poziomy wodonośny:

- ❖ jurajski poziom wodonośny (malm) - kolektorem poziomu są spękane wapienie i margle; zasilanie zbiornika wodonośnego następuje głównie w drodze infiltracji wód pochodzenia atmosferycznego; wody malmu należą do wód słodkich; właściwości bakteriologiczne i chemiczne w zdecydowanej

większości odpowiadają wymogom stawianym wodom pitnym,

- ❖ kredowy poziom wodonośny - zbiorniki wodonośne o charakterze szczelinowym w opokach, marglach, wapieniach i gezach; poziom zasilany jest wodami infiltrującymi w głąb poprzez warstwy piaszczyste czwartorzędu, charakteryzują się średnią twardością i pod względem bakteriologicznym nie budzą zastrzeżeń;
- ❖ czwartorzędowy poziom wodonośny - wiąże się z osadami piaszczystymi, żwirowymi i pospółkami

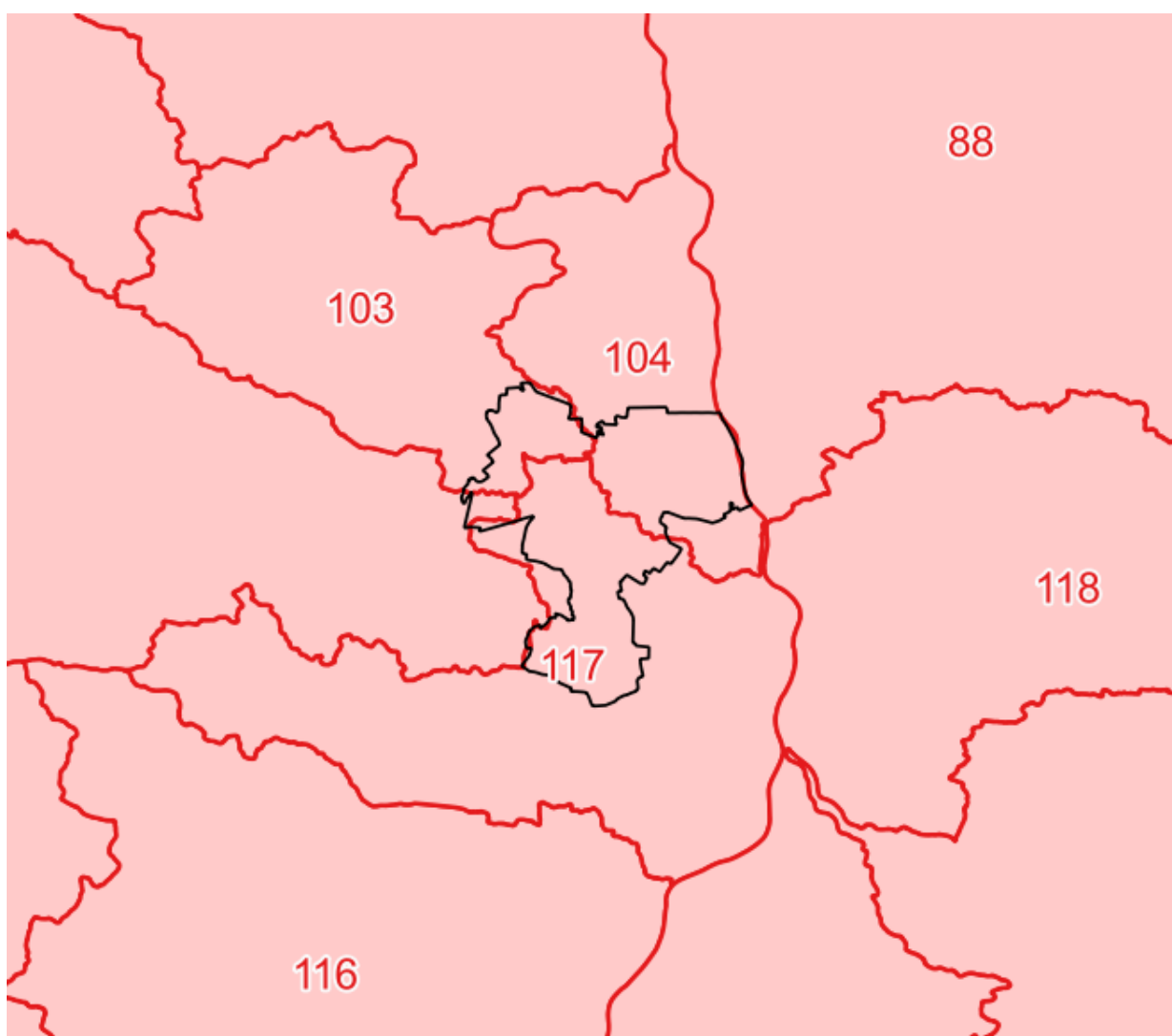
lub występuje pod zwartą pokrywą lessową na niewielkich głębokościach – zalegając nad nieprzepuszczalnymi glinami; zwierciadło tego poziomu waha się w zależności od ilości opadów atmosferycznych oraz odległości od dolin rzecznych; wody poziomu charakteryzują się zmienną mineralizacją i są narażone na zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Największą wartość na terenie gminy posiadają wody z poziomu górnokredowego i górnójurajskiego, które odpowiadają wymaganiom norm dla wód pitnych.

W zasięgu granic gminy Ożarów występują następujące zbiorniki wód podziemnych ujęte

w bilansie wodnym jako **Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)**:

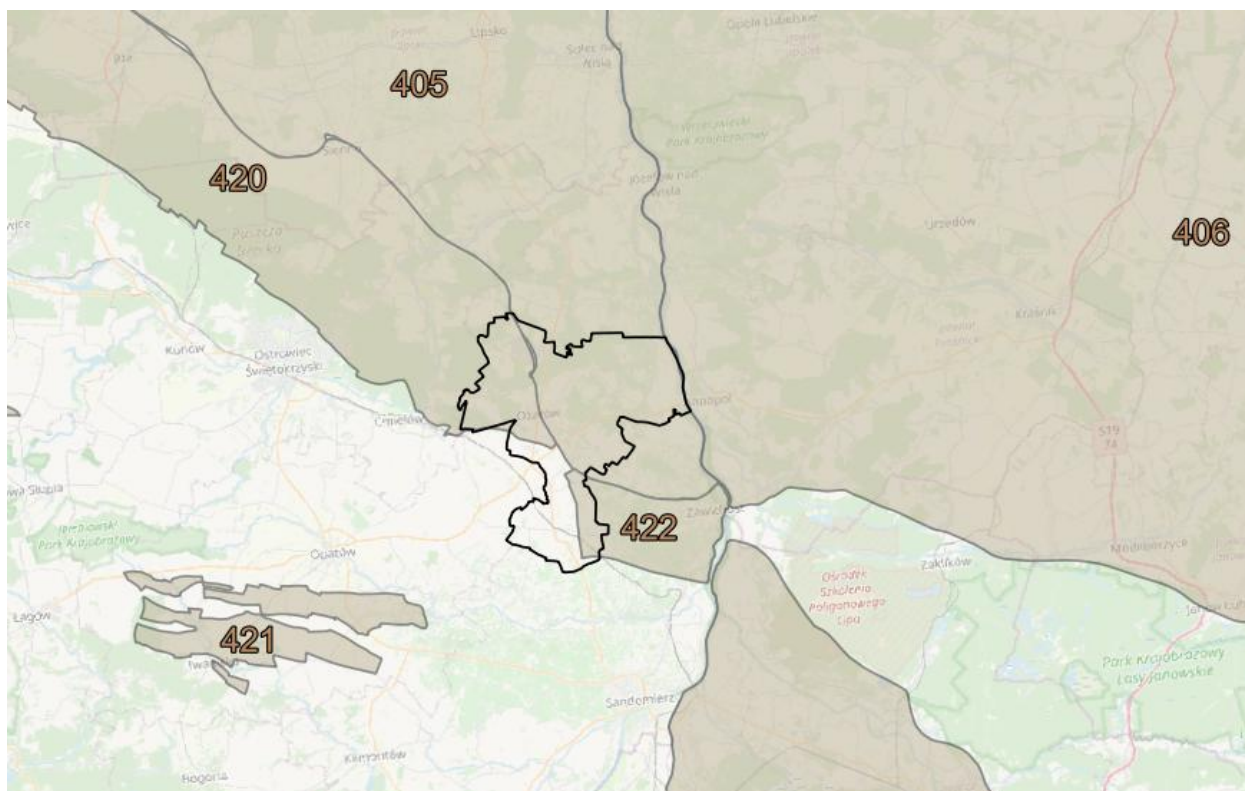
- 405 GZWP Niecka Radomska – położony w północnej części gminy;
- 420 GZWP Wierzbita-Ostrowiec – położony w zachodniej części gminy;
- 422 GZWP Romanówka – położony w południowej części gminy;
- 406 GZWP Niecka lubelska (Lublin)⁵ – położony na wschodnim skraju gminy (część rzeki Wisły).

Rysunek 48. Lokalizacja gm. Ożarów na tle granic jednolitych części wód podziemnych

źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

⁵ fragmentaryczna lokalizacja GZWP Niecka lubelska w gminie Ożarów wynika z przecięcia przestrzennego granicy administracyjnej (PRG) i granicy GZWP (CBDG)

Rysunek 49. Gmina Ożarów położona jest poza zasięgiem GZWP

źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

Nr	Nazwa	Typ zbiornika	Stratygrafia	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	Rok udokumentowania	Podatność zbiornika na antropopresję
405	Niecka radomska	szczelinowy, porowo-szczelinowy	kreda górna	387 780	2011	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego
406	Niecka lubelska	porowo-szczelinowy	kreda górna	1 052 700	2008	na przeważającym obszarze bardzo podatny, podatny, lokalnie średnio i mało podatny
420	Wierzbica-Ostrowiec	szczelinowo-krasowy	jura górna, jura środkowa	76 263	1998 (dodatek z 2015)	bardzo podatny
422	Romanówka	szczelinowo-krasowy, porowo-szczelinowy	neogen, jura górna	10 027	2015	średnio i mało podatny

Tabela 3. Wykaz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych na terenie gminy Ożarów

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: Informator PSH Głównie Zbiorniki Wód Podziemnych. pod. red. J.Mikołajków i A.Sadurski. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2017.

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizację ich charakterystyk.

Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021. Zgodnie z ww. podziałem gmina Ożarów znajduje się w zasięgu następujących Jednolitych Części

Wód Podziemnych: PLGW2000**102**, PLGW2000**103**,
PLGW2000**104**, PLGW2000**117**, PLGW2000**88**.

Nr JCWPd	Ocena stanu JCWPd* (2019 r.)	% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Cele środowiskowe (stan chemiczny/ilościowy)
88	dobry	35	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	niezagrożona	dobry / dobry
102	dobry	16	brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)	niezagrożona	dobry / dobry
103	dobry	18	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	niezagrożona	dobry / dobry
104	dobry	7	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	niezagrożona	dobry / dobry
117	dobry	24	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	niezagrożona	dobry / dobry

Tabela 4. Charakterystyki JCWPd na terenie gminy Ożarów

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy - Karty charakterystyk JCWPd

* Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMIŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Ujęcia wód podziemnych

System zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Ożarów oparty jest na 8 komunalnych ujęciach wód podziemnych wraz ze stacjami uzdatniania wody (hydroforniami) z 4 dodatkowymi ujęciami awaryjnymi. Pobór wód podziemnych odbywa się z ujęć wody zlokalizowanych w :

- ❖ Ożarowie przy ulicy Mazurkiewicza - ujęcie Nr I – jest to ujęcie awaryjne, pobór odbywa się za pomocą 2 studni głębinowych (Nr I (studnia zasadnicza) Nr II (studnia awaryjna)) ujmującego wody z utworów kredy, stanowiące awaryjne ujęcie dla zabezpieczenia potrzeby zaopatrzenia w wodę wodociągu gminnego nr II w ilości $Q_{maxh} = Q_e = 73 \text{ m}^3/\text{h}$ dla potrzeb wodociągu miasta Ożarów oraz miejscowości Stróża, Śródborze, Koryczna, Wojciechówka, Sobów i Gliniany; o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 73,5 \text{ m}^3/\text{h}$,

przy depresji $Se = 16,0 \text{ m}$, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;

- ❖ Ożarowie przy ulicy Kościuszki - ujęcie Nr II - za pomocą 3 studni głębinowych (S-2 (studnia zasadnicza) S-1 (studnia awaryjna), S-3 (studnia awaryjna)) ujmującego wody z utworów jurajskich w ilości $Q_{maxh} = Q_e = 88,515 \text{ m}^3/\text{h}$, dla potrzeb wodociągu miasta Ożarów oraz miejscowości Stróża, Śródborze, Koryczna i Wojciechówka; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 88,5 \text{ m}^3/\text{h}$, przy depresji $Se = 15,0 \text{ m}$, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;
- ❖ miejscowości Potok (gmina Ożarów) za pomocą 1 studni głębinowej S-1 ujmującej wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 10 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxd} = 15 \text{ m}^3/\text{d}$ dla potrzeb wodociągu miejscowości Potok; o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 15,0 \text{ m}^3/\text{h}$,

- przy depresji $Se = 9,0$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;
- ❖ miejscowości Julianów (gmina Ożarów) za pomocą 1 studni głębinowej S-1 ujmującej wody z utworów jurajskich w ilości $Q_{srd} = 20$ m³/d, $Q_{maxd} = 18$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości Julianów; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 27,9$ m³/h, przy depresji $Se = 20,5$ m; pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;
 - ❖ miejscowości Janów (gmina Ożarów) za pomocą 1 studni głębinowej S-1 ujmującego wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 22$ m³/d, $Q_{maxd} = 30$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości Janów; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 20,0$ m³/h, przy depresji $Se = 3,0$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;
 - ❖ miejscowości Gliniany (gmina Ożarów) jest to ujęcie awaryjne, pobór odbywa się za pomocą 1 studni głębinowej S-1 ujmującej wody z utworów jurajskich w ilości $Q_{srd} = 49$ m³/d, $Q_{maxd} = 67$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości Gliniany; o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 4,8$ m³/h, przy depresji $Se = 26,0$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.;
 - ❖ miejscowości Nowe (gmina Ożarów) za pomocą 1 studni głębinowej S-1 ujmującej wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 119$ m³/d, $Q_{maxd} = 164$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości Nowe, Biedrzychów, Dębno i Maruszów; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 132,0$ m³/h, przy depresji $Se = 15,5$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.11.2028 r.;
 - ❖ miejscowości Czachów (gmina Ożarów) za pomocą 2 studni głębinowych S-1 (studnia podstawowa) i S-2 (studnia awaryjna) ujmujących wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 198$ m³/d, $Q_{maxh} = 25$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości: Czachów, Karsy, Wlonice, Lasocin, Szymanówka; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 25,1$ m³/h, przy depresji $Se = 17,5$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2027 r.;
 - ❖ miejscowości Lasocin (gmina Ożarów) jest to ujęcie awaryjne, pobór odbywa się za pomocą 2 studni wierconych S-1 (studnia podstawowa) i S-1A (studnia awaryjna) ujmujących wody z utworów jurajskich w ilości $Q_{srd} = 58,6$ m³/d, $Q_{maxh} = 5,42$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości: Lasocin; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 45$ m³/h, przy depresji $Se = 2,0$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2027 r.;
 - ❖ miejscowości Śmiłów (gmina Ożarów) za pomocą 3 studni głębinowych S-1 (studnia podstawowa), S-2A (studnia podstawowa) i S-2 (studnia awaryjna) ujmujących wody z utworów jurajskich w ilości $Q_{srd} = 536$ m³/d, $Q_{maxh} = 60$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości: Śmiłów; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 93,1$ m³/h, przy depresji $Se = 4,5 - 16,8$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 30.09.2025 r.;
 - ❖ miejscowości Szymanówka (gmina Ożarów) jest to ujęcie awaryjne, pobór odbywa się za pomocą 2 studni wierconych, eksploatowanych naprzemiennie, S-1 (studnia podstawowa), S-1A (studnia awaryjna) ujmujących wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 27$ m³/d, $Q_{maxh} = 2,84$ m³/d dla potrzeb awaryjnego zabezpieczenia zaopatrzenia w wodę miejscowości: Szymanówka i Kruków; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 14,5$ m³/h, przy depresji $Se = 7,1$ m, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.02.2026 r.;
 - ❖ miejscowości Polesie-Zawada (gmina Ożarów) za pomocą 2 studni głębinowych S-2 (studnia podstawowa) i S-1 (studnia awaryjna) ujmujących wody z utworów kredy w ilości $Q_{srd} = 20$ m³/d, $Q_{maxd} = 480$ m³/d dla potrzeb wodociągu miejscowości: Polesie, Zawada, Janików, Wyszmontów, Niemcówka, Suchodółka, Wólka Chrapanowska, Tominy; zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód podziemnych w kat. "B" w wysokości $Q_e = 42$ m³/h, przy depresji $Se = 12$, pozwolenie wodnoprawne ważne do dnia 31.12.2025 r.
- Wszystkie ujęcia wód posiadają strefy ochrony bezpośredniej. Nie posiadają stref ochrony pośredniej.

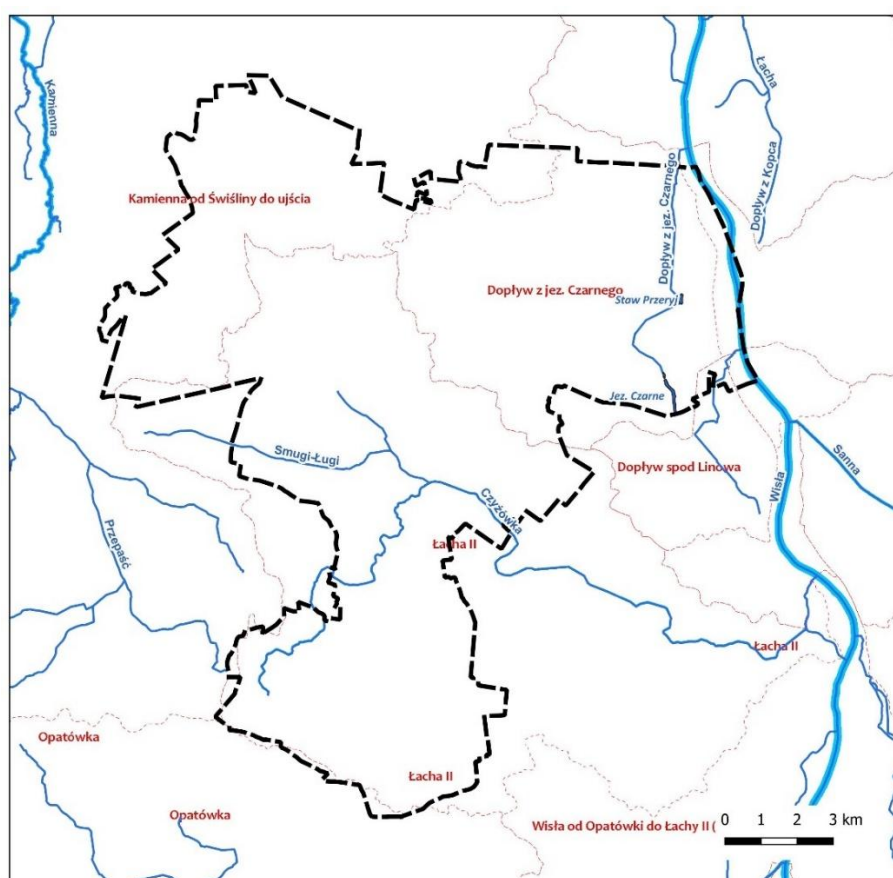
Wody powierzchniowe

Gmina Ożarów położona jest w zlewni rzeki Wisły, a w szczególności w zlewniach jej lewobrzeżnych dopływów: Czyżówki (zlewnia pn. Łacha II obejmuje centralną i południową część gminy), Kamiennej (w jej zlewni leży fragment północnej części gminy), Dopływu z jez. Czarne (wschodnia część gminy) oraz fragmentarycznie Opatówki (skraj południowej części gminy) oraz Dopływu spod Linowa (okolice msc. Maruszów). Wisła płynie z południa na północ stanowiąc fragment (naturalnej) granicy wschodniej gminy.

Głównym dopływem Wisły płynącym przez omawianą gminę jest Czyżówka wraz z jej rozgałęzieniami. Ponadto

sieć wodną uzupełniają niewielkie bezimienne ciek wodne. W samej dolinie rzecznej Wisły jest gęsta sieć kanałów oraz starorzeczy. W strefie skarpy wiślanej występują również drobne strumienie okresowe sączące się niewielkimi wąwozami i jarami.

W dolinie Wisły znajdują się starorzecza i drobne zbiorniki wodne porośnięte roślinnością wodną, o charakterze naturalnym. Obfitują one w rzadkie rośliny wodne i zasługują jako całe ekosystemy na ochronę. Do największych z nich należą Jezioro Czarne i Staw Przeryj.

Rysunek 50. Wody powierzchniowe i zasięg zlewni (poziom 4) na terenie gminy Ożarów i okolic

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Mapa podziału hydrograficznego Polski w skali 1:10000 (MPHP10K) – usługa przeglądania, luty, 2024 r.

Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)

Pojęcie jednolitej części wód powierzchniowych wprowadzone zostało w związku z implementacją Ramowej Dyrektywy Wodnej, stosowane jest w kontekście zarządzania wodami, w tym ich monitoringu środowiskowego. JCWP oznacza oddzielny element wód

powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny lub sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Zgodnie z danym z II aktualizacji Planów gospodarowania wodami (IIaPGW), które obowiązują

od 2023 r. teren gminy Ożarów położony jest w zasięgu następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW2000102334 – Dopływ z jez. Czarnego,

- RW20000623169 - Łacha II,

- RW20001123499 - Kamienna od Świśliny do ujścia,

- RW200006234989 – Ściegno,

- RW200006234949 – Przepaść,

- RW2000102332 - Dopływ spod Linowa,

- RW2000122399 - Wisła od Sanny do Wieprza,

- RW200006231499 – Opatówka.

Kod JCWPd	Nazwa JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP* (stan ekologiczny / chemiczny / ogólny)	Monitoring**	Presje determinujące stan wód	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
RW2000102334	Dopływ z jez. Czarnego	SZCW - silnie zmieniona część wód	brak badań biologicznych w JCWP / stan chemiczny dobry / brak danych	Nie	prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne	zagrożona
RW20000623169	Łacha II	NAT - naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny / stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód	Tak	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), eutrofizacja, prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, ozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	zagrożona
RW20001123499	Kamienna od Świśliny do ujścia	NAT - naturalna część wód	słaby stan ekologiczny / stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód	Tak	budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane);	zagrożona
RW200006234989	Ściegno	NAT - naturalna część wód	brak badań biologicznych w JCWP / stan chemiczny dobry / brak danych	Nie	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne	zagrożona
RW200006234949	Przepaść	NAT - naturalna	słaby stan ekologiczny /	Tak	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki	zagrożona

		część wód	stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód		główne; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	
RW2000102332	Dopływ spod Linowa	SZCW - silnie zmieniona część wód	dobry potencjał ekologiczny / stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód	Tak	prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	zagrożona
RW2000122399	Wisła od Sanny do Wieprza	NAT - naturalna część wód	słaby stan ekologiczny / stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód	Tak	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	zagrożona
RW200006231499	Opatówka	NAT - naturalna część wód	słaby stan ekologiczny / stan chemiczny poniżej dobrego / zły stan wód	Tak	źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone); eutrofizacja; budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe; rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo;	zagrożona

Tabela 5. Charakterystyki JCWP rzecznych na terenie gminy Ożarów

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych:

Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy - Karty charakterystyk JCWP:

* Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) - rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

** JCWP posiadała ustalony punkt pomiarowo-kontrolny w okresie 2016-2021

Zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy – Prawo wodne w dniu 7 września 2022 r. zostały podane do publicznej wiadomości mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) obejmujące:

- ❖ nowe MZP i MRP dla około 1 tys. km rzek oraz 19 budowli piętrzących;
- ❖ aktualizację części obowiązujących MZP i MRP (od rzek oraz od strony morza)⁶.

Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego stanowią podstawę dla opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym, zawierających katalog działań technicznych i nietechnicznych mających na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji dla zdrowia i życia ludzi, działalności gospodarczej, środowiska i dziedzictwa kulturowego.

W dokumentach planistycznych obligatoryjnie ujawniane są obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn.zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- ❖ obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 ww. ustawy), stanowiące działki ewidencyjne,
- ❖ pas techniczny.

W gminie Ożarów w dolinie Wisły występują następujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- ❖ obszary na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat);
- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych.

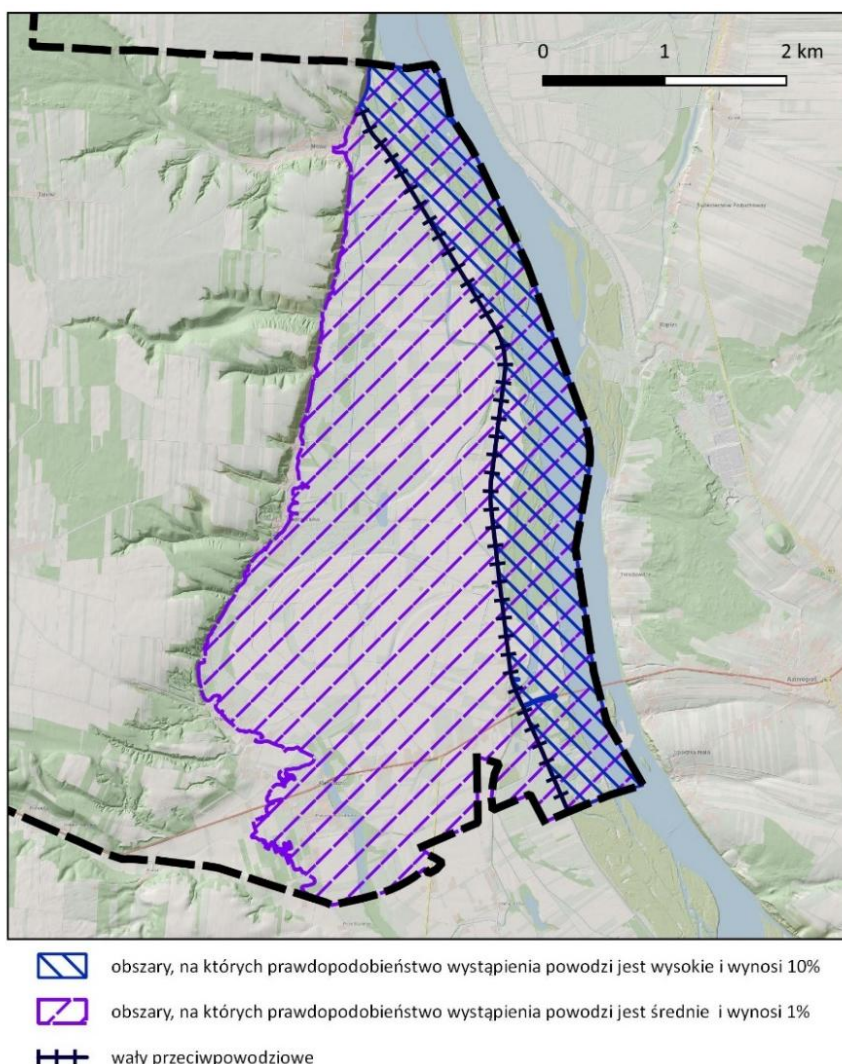
Zagrożenie powodziowe na terenie gminy dotyczy terenów położonych w dolinie rzeki Wisły w obszarze międzywału - sołectwa: Nowe, Maruszów. Dodatkowo sołectwa Biedzychów i Dębno leżą w obszarze potencjalnego zagrożenia (w przypadku przerwania wału).

Ponadto część sołectw jest zagrożona podtopieniami wywołanymi obfitymi opadami deszczu (Nowe, Maruszów, Wyszmontów, Jankowice, Pisary i Jakubowice) - województwo świętokrzyskie należy do pięciu najbardziej narażonych na niebezpieczeństwo wzebrań opadowych w okresie od czerwca do sierpnia. Szczególnie narażone są obszary położone w obrębie suchych dolin, dokąd kieruje się woda z intensywnych opadów.

Do najważniejszych zadań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej na pozostałych terenach należy odbudowa rowów melioracyjnych i odbudowa cieków wodnych, zapewniające sprawniejszy przepływ wody na terenach w obniżeniach dolinnych.

Ochronie przeciwpowodziowej podlegają głównie tereny położone w dolinie rzeki Wisły, gdzie na długości 5220 m ciągną się wały przeciwpowodziowe (osłaniające łącznie ok. 986 ha).

⁶ Informacja ze strony: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/aktualizacja-map-zagrozenia-powodziowego-i-map-ryzyka-powodziowego>

Rysunek 51. Zasięg obszarów zagrożonych powodzią w gminie Ożarów (dolina Wisły)

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: ISOK – usługa pobierania, luty 2024 r.

W celu obniżenia istniejącego ryzyka powodziowego przyjmuje się następujące kierunki działań:

- ❖ ochrona lub zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych,
- ❖ wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
- ❖ wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami,
- ❖ wprowadzenie w miastach i terenach zurbanizowanych (tam, gdzie to będzie zasadne) obowiązku stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią dla wody o Q1%,
- ❖ regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków,
- ❖ usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią,
- ❖ propagowanie stosowania rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających zwiększoną odporność nieruchomości na zalanie,
- ❖ uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych,
- ❖ trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków,
- ❖ doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
- ❖ doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź,
- ❖ budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery

Zgodnie z podziałem A. Wosia wykonanym w oparciu o kryterium częstości pojawiania się poszczególnych typów pogody oraz ich zmienności gmina Ożarów znajduje się w regionie XXI – Wschodniomałopolskim. Z kolei wg podziału W. Okołowicza i D. Martyn (biorącego pod uwagę kształtowanie przez przeważające wpływy poszczególnych typów klimatów) gmina Ożarów leży w większości w obrębie lubelskiego regionu klimatycznego, tylko południowa część gminy jest w zasięgu regionu sandomierskiego. Klimat wyżynny lubelski cechuje się: silnym wpływem klimatycznym kontynentalnych mas powietrza (roczna amplituda temperatury powietrza $>21,0^{\circ}\text{C}$), długim latem (średnia temperatura lipca – $17,5-18,0^{\circ}\text{C}$) i długą, mroźną zimą (średnia temperatura stycznia – $-3,5^{\circ}\text{C}$ – $-4,0^{\circ}\text{C}$), największą liczbą dni pogodnych i liczba dni z burzą w Polsce, opady powyżej 600 mm. Dodatkowo region Niziny Sandomierskiej cechuje się wysokimi temperaturami lata.

Charakterystyka elementów meteorologicznych

Z uwagi na brak stacji synoptycznych (w sieci Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej) na terenie gminy Ożarów, charakterystyki poszczególnych parametrów meteorologicznych oparte zostały na pomiarach przeprowadzonych na najbliższej stacji – w Sandomierzu.

Dane z wielolecia 1991-2020 dla stacji Sandomierz:

- średnia suma opadów – 551,3 mm / rok,
- średnia dobową temperatura powietrza – $8,8^{\circ}\text{C}$ / rok,
- średnie ciśnienie na poziomie stacji – 990,2 hPa / rok,
- średnia suma usłonecznienia – 1827,3 h / rok,
- średnia liczba dni pochmurnych - 88,4 dni / rok,
- średnia liczba dni pogodnych – 105,8 dni / rok.

Układ wiatru w okolicach Ożarowa wykazuje związek z ogólną cyrkulacją atmosferyczną. Gmina (jak i cała Polska) położona jest w strefie cyrkulacji zachodniej. W ciągu roku zaznacza się dominacja wiatrów z kierunku północno-zachodniego, zachodniego i południowo-zachodniego.

Wg danych z Rocznika meteorologicznego w 2022 r. na stacji Sandomierz zanotowano łącznie ok. 33,8 % czasu w roku wiatrów z kierunku północno-zachodniego i zachodniego oraz łącznie 27,3 % czasu w roku z kierunków południowych -. Wiatry wiejące

z kierunków północnych stanowiły 20,7 % czasu w roku, a wschodnich - ok. 17,7 % czasu w roku. Udział cisz atmosferycznych osiągnął zaledwie 0,5 % czasu w roku. Średnia prędkość wiatru w 2022 r. na stacji Sandomierz: 44,3 % wiatrów osiągnęło prędkość 0-2 m/s, 48,9 % mieściło się w przedziale 3-5 m/s, a 5,3 % to udział wiatrów o prędkości 6-7 m/s.

Według obowiązujących przepisów, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Wykonawcą, w imieniu Wojewody Świętokrzyskiego, obu ocen jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska w województwie świętokrzyskim strefy stanowią: miasto Kielce (kod PL2601) oraz strefa świętokrzyska, obejmująca pozostałą część województwa (kod PL2602). Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2022 (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1876>) jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb). Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana dla strefy świętokrzyskiej odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

PL2602	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5	O ₃
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C ²⁾ C1	D2 ¹⁾ A

Tabela 6. Klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa świętokrzyska uzyskała klasę C

źródło: GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach „Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim - raport wojewódzki za rok 2022”, Kielce, 2023

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza zlej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia

Na warunki sanitarne w północnej części gminy ma wpływ wielkopowierzchniowa eksploatacja wapienia oraz działalność cementowni, co ma przede wszystkim związek z emisją pyłów do atmosfery – zarówno w wyniku prac wydobywczych, przeróbczych, produkcji cementu oraz transportu. Na terenie miasta Ożarów (os. Wzgórze 52) zlokalizowany jest punkt pomiarowy dla pyłu zawieszonego PM10 (kod krajowy: SkOzarOsWzgo), który właścicielem jest Grupy Ożarów S.A., punkt ten jest włączony w system monitoringu wojewódzkiego.

Pomiary przeprowadzone w 2022 r. na tej stacji dały następujące wyniki:

- 10 dni z przekroczeniem dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10,
- 24 µg/m³ wyniosło średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 40 µg/m³.

3.6. Gleby

Według opracowywanych przez Instytut Upraw i Nawożenia Gleb w Puławach map glebowo-rolniczych obszar gminy charakteryzuje się wysoką jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej (w 120-punktowej skali

W maju 2022 na zlecenie Cement Ożarów S.A. została sporządzona „Analiza porealizacyjna przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego poszerzeniu eksploatacji złoża wapieni i margli „Gliniany – Duranów” w kopalni Gliniany w kierunku północnym oraz północno-wschodnim, na powierzchni większej niż 25ha, w celu dalszego pozyskiwania surowca do produkcji cementu w zakładzie Cement Ożarów S.A.” m.in. w celu określenia wpływu dalszego poszerzenia wydobywania kopalin na powietrze atmosferyczne w kontekście emisji pyłu. Na podstawie ww. opracowania (omówionego w Prognozie oddziaływania na środowisko w sporządzonej do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarów uchwalonego w 2023 r.) stwierdzono, że niezorganizowane emisje powstające w wyniku eksploatacji złoża Gliniany - Duranów i transportu kamienia do Cementowni, celem jego dalszej przeróbki, nie powodują pogorszenia stanu środowiska w zakresie pyłu PM10. W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba proponowania dodatkowych rozwiązań minimalizujących emisję pyłu PM10.

obszar gminy zwaloryzowano na 80 punktów – powyżej średniej dla województwa i kraju).

Struktura przydatności gleb dla rolnictwa nie jest jednak w całej gminie jednakowa i wynika bezpośrednio

ze struktury geologicznej utworów powierzchniowych. Wyraźnie zaznacza się podział pomiędzy północną i południową częścią gminy.

W południowej części gminy gleby wytworzyły się na pokładach lessowych. Są to najzasobniejsze gleby na tym obszarze, prawie w całości należące do klas bonitacyjnych I-III, podlegających ochronie przed przekształceniem. Duże połacie gleb chronionych występują też we wschodniej części gminy, w obrębie tarasów zalewowych Wisły. Są to gleby, które wytworzyły się na żyznych namulach pochodzenia organicznego, pyłach i mulach o różnej miąższości przewarstwionych piaskiem i żwirem, naniesionych przez rzekę w wyniku akumulacji rzecznej.

W północnej części gminy gleby wytworzyły się również na skałach węglanowych zmieszanych z glinami zwałowymi, przykrytych utworami pochodzenia polodowcowego i eolicznego. Na tym terenie mozaika klas bonitacyjnych gleb jest dużo bardziej zróżnicowana. Dominują tu jednak klasy niższe – od IV do VI, z niewielką domieszką klas wyższych, podlegających ochronie.

Pod względem bonitacji w gminie dominują gleby klas I-III o najwyższej przydatności rolniczej i chronione prawnie przed przekształceniem ⁷ – zajmują blisko 50% powierzchni gminy. Drugie co do udziału są gleby klasy IV zajmujące ok. 28% powierzchni terenów rolnych, a najmniejszy udział mają gleby o najniższej przydatności, klasy V-VI, zajmujące ok. 22% terenów rolnych w gminie.

Gleby w południowej części gminy to w większości gleby brunatne właściwe i czarnoziemy zdegradowane na utworach lessowych. Na terenach tych można

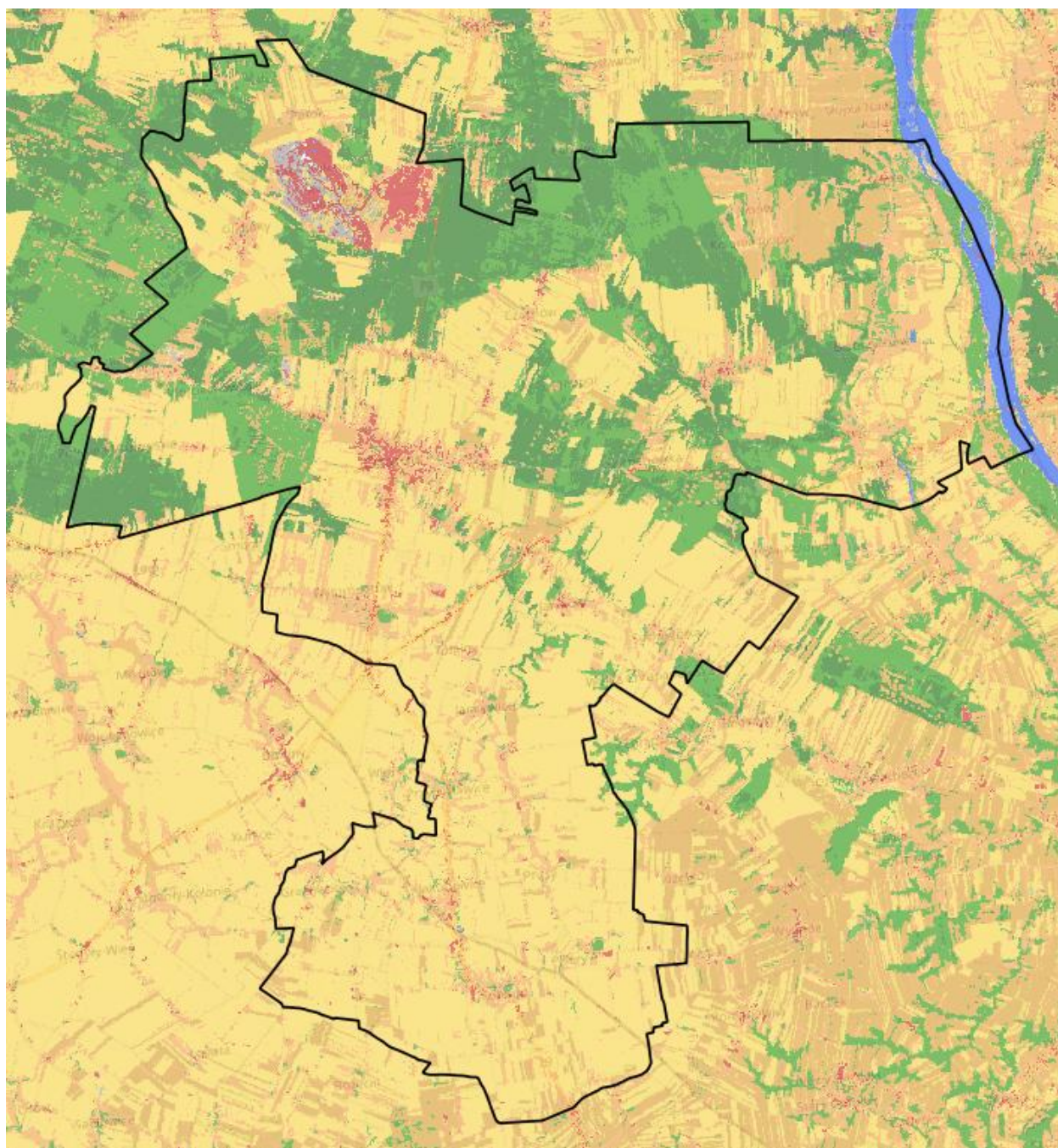
uprawiać pszenicę, buraki cukrowe i warzywa, nadają się również pod rozwój sadownictwa. W północnej części występują mniej zasobne gleby brunatne wylugowane, piaszczyste i gliniasto- piaszczyste oraz rędziny. Na terenach tych można uprawiać żyto, ziemniaki i owies. Rozróżnienie na te dwie części uwiadcza również podział gleb pod względem przydatności rolniczej. Biorąc pod uwagę kompleksy rolnicze największy udział mają kompleksy pszenno-ziemniaczany i pszenno-ziemniaczany, występujące w południowej części gminy i zajmujące łącznie 44% gruntów ornych, oraz kompleks żytni bardzo dobry, żytni dobry i żytni słaby, zajmujące 41% w części północnej.

W dolinach rzecznych oraz dolinach suchych i cieków okresowych odkładają się piaski i muły tworzące mady, wykorzystywane częściowo pod uprawy warzywne, a na terenach o wyższym poziomie wód gruntowych jako łąki i pastwiska.

Generalnie na terenie gminy Ożarów warunki glebowe są bardzo zróżnicowane, od sprzyjających dla rozwoju rolnictwa w południowej części gminy oraz rejonach nadwiślańskich do bardzo słabych ziem w rejonach północnych i północno-zachodnich.

Największy problem przestrzeni rolniczej stanowi erozja wodna, zachodząca na terenach stokowych oraz obszary zalewowe. Zaleca się podjęcie działań zapobiegawczych, poprzez zwiększanie małej retencji wód dla potrzeb rolnictwa oraz zwiększaniem powierzchni terenów zadrzewionych i zakrzewionych o funkcji wodochronnej. Przy uwzględnieniu minimalizacji zagrożeń środowiska rolniczego gmina posiada dogodne warunki przyrodnicze do rozwoju produkcji ekologicznej.

⁷ z wyłączeniem gleb klas I-III położonych w granicach administracyjnych miasta.

- Tereny antropogeniczne
- Tereny rolne
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Roślinność trawiasta
- Wrzosowiska i zakrzaczenia
- Tereny podmokłe
- Torfowiska
- Tereny naturalne pozbawione roślinności
- Obszary wodne

Rysunek 52. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie

źródło: Polska Agencja Kosmiczna - usługa pobierania, styczeń 2025 r.:

https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/img/guest/POLSA2021_OrtofotomapaSatelitarna/MapServer/WMSServer

Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- ❖ monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- ❖ pożary roślinności wzmagające erozję gleby, co prowadzi do pustynnienia danego obszaru,
- ❖ osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- ❖ zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- ❖ niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,

- ❖ ścieki i różnego rodzaju odpady niewłaściwie składowane,
- ❖ intensywne zabiegi agrotechniczne,
- ❖ stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych, chwastobójczych i grzybobójczych,
- ❖ eksploatacja powierzchniowa surowców mineralnych;
- ❖ zajmowanie obszarów rolniczych pod budownictwo przemysłowe i mieszkalne;
- ❖ emisje i imisje gazów i pyłów.

3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Obszar objęty opracowaniem jest cenny pod względem zasobów dziedzictwa kulturowego.

Na terenie gminy Ożarów znajduje się:

- ❖ 6 zespołów kościelnych (Ożarów, Gliniany, Janików, Lasocin, Przybysławice, Sobótka);
- ❖ 7 zespołów dworskich (Jankowice, Pisary, Prusy, Sobów, Śmiłów, Wyszmontów, Zawada-Polesie);
- ❖ 17 obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ❖ 5 obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ❖ 179 obiektów nieruchomych wyznaczonych w Gminnej Ewidencji Zabytków;
- ❖ 85 stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Na terenie gminy Ożarów zachowały się także zabytkowe cmentarze:

- ❖ przykościelne (w Glinianach i w Przybysławicach);
- ❖ lokalizowane na obrzeżach miejscowości (w Janikowie, w. Lasocinie, w Ożarowie, w Sobótce);
- ❖ cmentarz żydowski w Ożarowie.

Kopalnia krzemienia „Koryczna” zlokalizowana w sołectwie Wojciechówka znajduje się również na liście światowego dziedzictwa UNESCO jako część dobra Krzemionkowskiego regionu pradziejowego górnictwa krzemienia pasiastego (w skrócie Krzemionki).

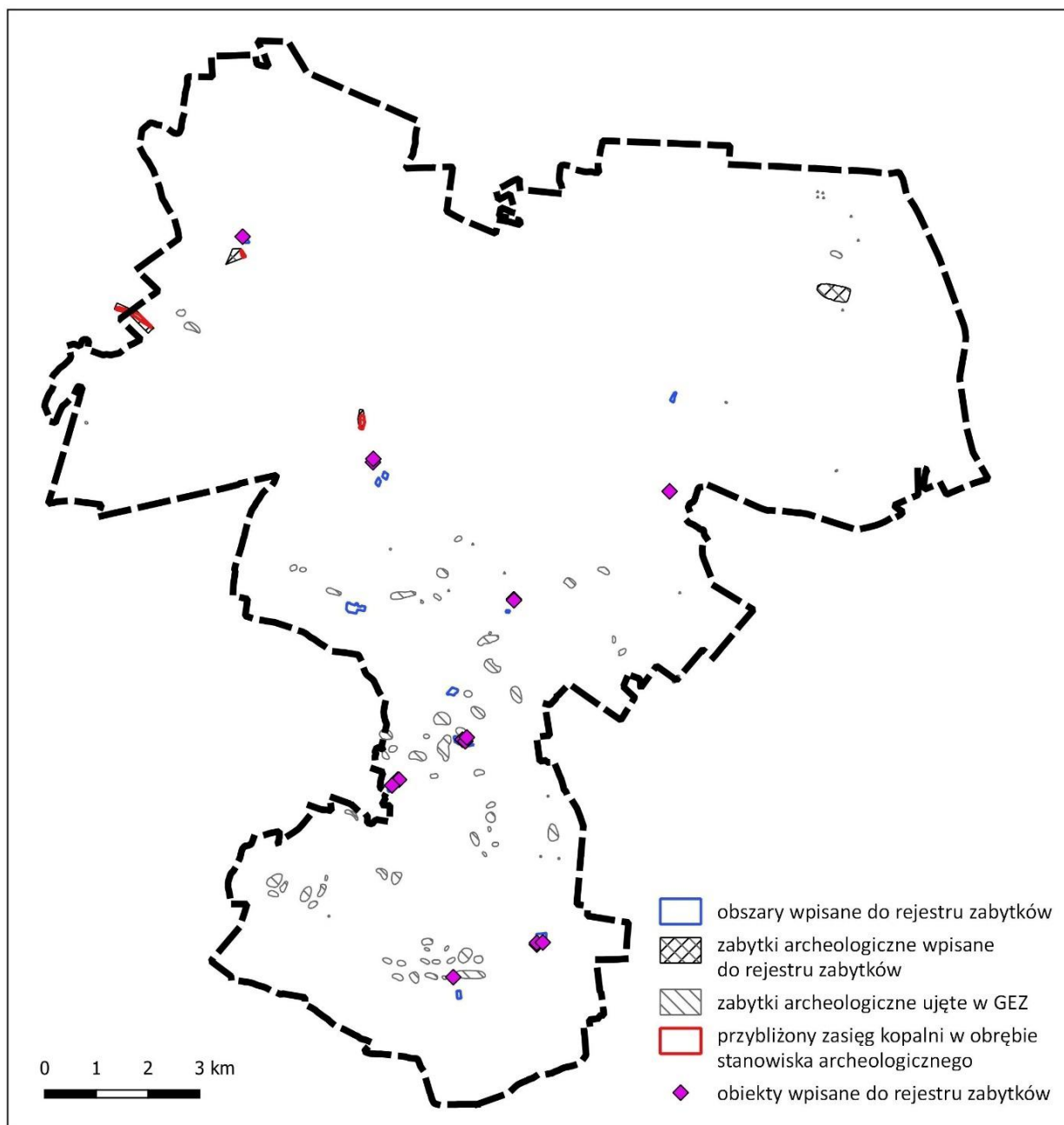
Duże nagromadzenie zabytkowych obiektów i elementów układu przestrzennego stanowi niezaprzeczalny walor atrakcyjności turystycznej miasta i gminy Ożarów. Jednocześnie istnieją zagrożenia jakie dla historycznych elementów struktury przestrzennej stanowią: w dużym stopniu zły stan techniczny zabudowy historycznej (często niedoinwestowanej przez długie lata), powodujący jej dekapitalizację, presja związana z rozwojem społeczno – gospodarczym (wprowadzanie nowych funkcji wymagających dostosowania zabudowy), presja związana z usprawnieniem układu komunikacyjnego i pozostałych elementów infrastruktury technicznej. Stąd powstają różnorodne napięcia konfliktu w stanie zabudowy i zagospodarowania przestrzeni, stanowiące bariery rozwoju.

Znaczna część gminy Ożarów należy do obszaru pokrywy lessowej, o znacznym nasyceniu stanowiskami archeologicznymi, a jednocześnie intensywnie użytkowanym rolniczo, co czyni go szczególnie podatnym na destrukcję zasobów archeologicznych. Ponadto północna część gminy znalazła się w zasięgu obszaru koncentracji złóż kopalin mineralnych o istniejącej i potencjalnej eksploatacji powierzchniowej oraz przemysłowym zagospodarowaniu przetwórczym. Obszar taki jest zagrożony degradacją walorów krajobrazu kulturowego i zniszczeniem potencjalnych stanowisk archeologicznych jeszcze przed ich przebadaniem.

Głównym zadaniem z zakresu ochrony przestrzeni kulturowej powinno być zabezpieczanie obiektów i zespołów zabytkowych, w tym dziedzictwa archeologicznego, przed degradacją oraz sukcesywna

renowacja, rewitalizacja oraz racjonalne ich udostępnienie drogą pełnego wykorzystania instrumentów prawnych i finansowych przewidzianych w obowiązujących przepisach prawnych

i programach. Poza ochroną istniejących zabytków niezwykle ważne jest, by realizowana w ich pobliżu zabudowa kontynuowała tradycje regionalne i była harmonijnie wkomponowana w przestrzeń kulturową.

Rysunek 53. Rozmieszczenie obszarów i obiektów objętych ochroną na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na podstawie danych: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ożarów, 2023 r.

3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Obszar gminy Ożarów należy do obszarów znacznie przeobrażonych antropogenicznie. Najbardziej zbliżony do naturalnego jest krajobraz w dolinie Wisły w zasięgu koryta rzeki i bezpośrednio przylegających terenach (do wału przeciwpowodziowego). Główną strukturą wyróżniającą się w tym rejonie gminy w krajobrazie jest skarpa oddzielająca dolinę Wisły od terenów położonych na zachodzie.

Dolina Wisły (z msc. Maruszów, Dębno, Biedrzychów, Nowe) jest obszarem dominacji krajobrazów rolniczych, lokalnie wzbogaćcane zadrzewieniami i zakrzaczeniami śródpolnymi, alejami lub szpalerami zadrzewień przydrożnych i pojedynczych drzew. Dodatkowym elementem są jezioro Czarne i Staw Przeryj.

Na południu i w centralnej części gminy dominują grunty orne, lokalnie wzbogacone zadrzewieniami i zakrzaczeniami śródpolnymi czy szpalerami przydrożnymi i pojedynczymi drzewami. Ponadto na tym terenie znajduje się 7 zespołów dworskich (w miejscowościach: Jankowice, Pisary, Prusy, Sobów, Śmiłów, Wyszmontów, Zawada-Polesie), które stanowią element urozmaicający krajobraz rolniczy.

Tereny zabudowane charakteryzują się zdecydowaną dominacją zabudowy niskiej, jednorodzinnej oraz zabudową zagrodową z obiektami gospodarczymi, charakterystyczną dla krajobrazów rolniczych. Zabudowa terenu nie wpływa znacząco na obniżenie wartości krajobrazu

i generalnie nie doprowadziła do jego znaczącej degradacji.

Degradacja krajobrazu wywołana jest przede wszystkim przez wprowadzenie dominant krajobrazowych o charakterze technicznym – cementownię Ożarów S.A. (skala regionalna), turbinę wiatrową w msc. Prusy (skala lokalna), linie energetyczne 110 kV (skala ponadlokalna) i stacje bazowe telefonii komórkowej (skala ponadlokalna) oraz powierzchniowe formy degradacji

terenu w postaci wyrobisk eksploatacyjnych złóż (w szczególności Gliniany-Duranów).

Największą część obszaru zajmują tereny rolnicze. Uprawa rolnicza pociąga za sobą skutki związane z ich intensywnym nawożeniem przyczyniającym się do degradacji gleb. Intensyfikacja rolnictwa może spowodować daleko idące zmiany w stosunkach wodnych, a zatem zmiany poszczególnych elementów bilansu wodnego, przede wszystkim w zakresie zdolności retencyjnej gleby oraz wielkości odpływu i parowania.

Najmniejszą odpornością cechuje się dolina Wisły zważywszy na płytko zalegające wody gruntowe i występowanie cennych gleb madowych. Każda ingerencja człowieka w hydrosferę może pociągać łańcuch przemian. Układ wodny jest też bardzo wrażliwy na zanieczyszczenia. Ponadto małą odpornością charakteryzują się również tereny o większym nachyleniu terenu, do których zaliczają się wąwozy prowadzące do doliny Wisły.

Najbardziej przekształconym terenem, w stopniu nieodwracalnym do stanu wejściowego, jest wielkopowierzchniowe wyrobisko eksploatacyjne złoża wapieni Gliniany-Duranów. Wydobycie surowców do produkcji cementu pozostawiło trwałe zmiany w krajobrazie oraz nieodwracalnie zmieniło rzeźbę terenu i zniszczyło gleby.

Do ekosystemów odpornych na degradację zalicza się ekosystemy wielkopowierzchniowe o dużej naturalności, gdzie związki funkcjonalne pomiędzy poszczególnymi elementamiżywionymi i nieożywionymi są silne, zróżnicowane i naturalne (słabo zaburzone). Ekosystemy takie mają znaczące zdolności wewnętrznego buforowania degradujących czynników zewnętrznych. Ekosystemy spełniające te warunki to np. wielkoprzestrzenne lasy oraz obszary mniejsze, ale z mozaiką ekosystemów zadrzewień, łąk i ziołorośli oraz wód powierzchniowych.

3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu

Ustalenia projektu POG nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie

formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy

nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne działania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.

1. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.;
2. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);
3. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.;
4. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.;
5. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.;
6. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków;

7. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczelbu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do celów działań określonych w Planie Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego 8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP) przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- ❖ osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- ❖ wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,
- ❖ dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,

- ❖ osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ❖ ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- ❖ redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Na szczeblu krajowym:

1. *„Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRWIR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRIR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji,:

Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

2. *„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”*

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które powinny być realizowane we wszystkich województwach wymieniono uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej (climate proofing).

Wśród głównych celów określono Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. Do działań priorytetowych tego celu zaliczono:

- Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego;
- Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej;
- Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych.

Powyższe działania uwzględnia projekt POG.

3. *„Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerwsze wykorzystanie ich w gospodarce.
- Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

W graniach gminy Ożarów zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.):

- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 –

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2015 r. poz. 1607).

- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006 (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2015 r. poz. 1606),

- 1 użytek ekologiczny

Obowiązuje Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 7 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z 1998 r. Nr 28 poz. 293, z późn.zm.)

- 12 pomników przyrody - Rozporządzenie Nr 6 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 28 czerwca 1991 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego Nr 9, poz. 187, z późn.zm.)

Zarządzenie Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z 1989 r. Nr 1, poz. 2, z późn.zm.).

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz ogólnego zakwalifikowania terenu do danej strefy można wskazać tzw. profil dodatkowy uwzględniający specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą w ogóle dopuszczalne do wyznaczenia w planie miejscowym czy decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy). Profil funkcjonalny nie odnosi się w żadnym stopniu do proporcji między funkcjami i nie ma wpływu na udział tych funkcji w docelowym ani planowanym zagospodarowaniu na poziomie planu miejscowego. Szczegółowe warunki zagospodarowania są do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wybierając profil dodatkowy w POG Ożarów dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z odrębnych przepisów. Przykładowo z uwagi na położenie gminy w części w przyrodniczych obszarach chronionych w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem dodano profil dodatkowy „teren elektrowni słonecznej” tylko tam, gdzie możliwa jest ich realizacji przy jednoczesnym zabezpieczeniu wartości przyrodniczych gminy.

W granicach strefy otwartej projekt POG uwzględnia w niektórych strefach w profilu dodatkowym elektrownie słoneczne. Elektrownie słoneczne zostały ujęte jako odpowiedź na konkretne wnioski inwestorów. Strefy te znajdują się poza granicami form ochrony przyrody.

We wschodniej części terenu gminy przebiegają granice obszaru Natura 2000 **Małopolski Przełom Wisły PLB140006** oraz **Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045**.

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 **Małopolski Przełom Wisły PLB140006** (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1606) oraz zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 **Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045** (Dz. Urz. woj. świąt. poz. 1607).

Dla obszaru Natura 2000 **Małopolski Przełom Wisły PLB140006** zgodnie z ww. Zarządzeniem, do istniejących i potencjalnych zagrożeń zaliczono:

- A176 mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*

K03.04 Drapieżnictwo

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

- A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

K03.04 Drapieżnictwo

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja drzew i krzewów)

- A195 rybitwa białoczelna *Sterna albifrons*

K03.04 Drapieżnictwo

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja drzew i krzewów)

- A229 zimorodek *Alcedo atthis*

Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

- A429 dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*

Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

- A130 ostrygojad *Haematopus ostralegus*

K03.04 Drapieżnictwo

F02.03 Wędkarstwo

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

- A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*

K03.04 Drapieżnictwo

F02.03 Wędkarstwo

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

- A137 sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*

K03.04 Drapieżnictwo

F02.03 Wędkarstwo

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

- A179 mewa śmieszka *Larus ridibundus*

Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących oraz potencjalnych.

- A182 mewa siwa *Larus canus*

K03.04 Drapieżnictwo

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

- A056 płaskonos *Anas clypeata*

Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja drzew i krzewów)

- A156 rycyk *Limosa limosa*

K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych

J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

A04.03 – zarzucenie pasterstwa, brak wypasu;

- A132 szablodziób zwyczajny *Recurvirostra avosetta*

Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących oraz potencjalnych.

Wśród działań ochronnych wskazuje się podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, Warszawie lub Kielcach. Przy czym wskazane działania wykraczają poza możliwości i narzędzia jakimi dysponuje polityka przestrzenna gminy.

Dla obszaru Natura 2000 **Przełom Wisły w Małopolsce** zgodnie z ww. Zarządzeniem, do istniejących i potencjalnych zagrożeń zaliczono:

- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

K02.03 eutrofizacja (naturalna)

I01 obce gatunki inwazyjne

F02.03 Wędkarstwo

Brak stwierdzonych zagrożeń potencjalnych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

G01.03.02 rajdowe kierowanie pojazdami zmotoryzowanymi

I01 obce gatunki inwazyjne

J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony, projekt POG umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi

- *6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

A04.03 – zarzucenie pasterstwa, brak wypasu

B01 zalesianie terenów otwartych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony, projekt POG umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi

- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*)

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych

A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu

Brak stwierdzonych zagrożeń potencjalnych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony, projekt POG umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi

- 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

I01 obce gatunki inwazyjne

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

A03.03 zaniechanie / brak koszenia

A08 nawożenie /nawozy sztuczne/

B01 zalesianie terenów otwartych

J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych

A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony, projekt

POG umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

I01 obce gatunki inwazyjne

A03.03 zaniechanie / brak koszenia

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)

A08 nawożenie /nawozy sztuczne/

B01 zalesianie terenów otwartych

A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja

A06.03 produkcja biopaliwa

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony, projekt POG umożliwia kształtowanie przestrzeni zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

B02.02 wycinka lasu

E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych

Brak stwierdzonych zagrożeń potencjalnych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony,

- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

B02.02 wycinka lasu

B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew

E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych

K04.05 szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną)

I01 obce gatunki inwazyjne

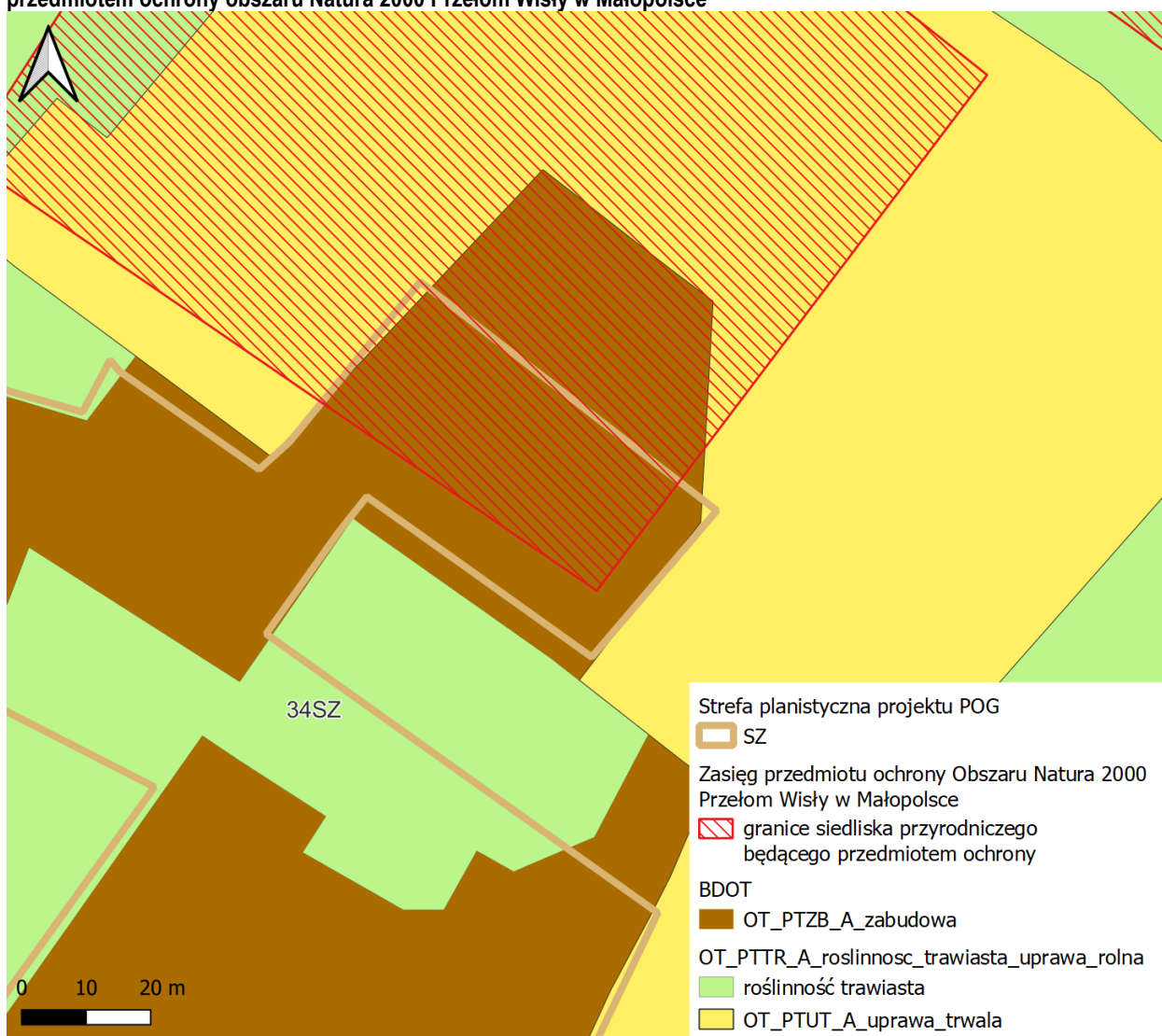
B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, oznaczona symbolem 34SZ znajduje się częściowo na siedlisku przyrodniczym - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowej jesionowej *Salicetum albofragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe.

Rysunek 54. Fragment strefy 34SZ z oznaczonym terenem, na którym stwierdzono siedlisko przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce

Rysunek 55. Pokrycie terenu w części strefy 34SZ, na której stwierdzono siedlisko przyrodnicze będące przedmiotem ochrony

Teren objęty strefą stanowi teren zabudowany, zagospodarowany, użytkowany. Strefę wyznaczono więc w oparciu o istniejące zagospodarowanie.

- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

K03.05 antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1130 boleń *Aspius aspius*

K03.05 antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi

F02.03 wędkarstwo

J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1134 różanka *Rhodeus sericeus amarus*

K03.05 antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi

J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

- ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

+ 1149 koza pospolita *Cobitis taenia*

K03.05 antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi

J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*

Brak zidentyfikowanych zagrożeń

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1060 czerwoczyk nieparek *Lycaena dispar*

J02.01.03 wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek

J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych

J02.10 gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia

B01 zalesianie terenów otwartych

A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 6430 Ziolorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziolorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- *9110 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti petraeae*)

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) - zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych

J02.03 regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

K02.03 eutrofizacja (naturalna)

K01.03 wyschnięcie

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 4030 szlaczkoń szafrańiec *Colias myrmidone*

Brak zagrożeń istniejących i potencjalnych ze względu na brak przedmiotu ochrony w obszarze

- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1437 leniec bezpodkwiatowy *Thesium ebracteatum*

Brak zagrożeń istniejących i potencjalnych ze względu na brak przedmiotu ochrony w obszarze

- 1617 starodub łukowy *Angelica palustris* (*Ostericum palustre*)

Brak stwierdzonych zagrożeń istniejących

A08 nawożenie /nawozy sztuczne/

J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie

A03.03 zaniechanie / brak koszenia

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

- zapisy i ustalenia POG nie mają wpływu na powyższe zagrożenia określone dla przedmiotu ochrony

- 1902 obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*

Brak zagrożeń istniejących i potencjalnych ze względu na brak przedmiotu ochrony w obszarze

Analiza zagrożeń istniejących oraz potencjalnych oraz zapisów dotyczących działań ochronnych określonych dla przedmiotów ochrony wykazała brak kolizji ustaleń projektu planu z zapisami Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006 (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1606) oraz zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 (Dz. Urz. woj. świąt. poz. 1607).

Użytek ekologiczny na terenie gminy powołano rozporządzeniem nr 19/2002 Wojewody Świętokrzyskiego z 19 lutego 2002r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (nr obiektu U-061). Użytek położony jest w Leśnictwie Ożarów Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, w oddz. 236, w sąsiedztwie miejscowości Dębno. Ochroną objęte są fragmenty zbocza wąwozu, porośnięte roślinnością krzewiastą z niewielką domieszką drzew o łącznej powierzchni 1,97ha.

Rozporządzenie powołujące użytek ekologiczny zabrania:

1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,

2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych
3. uszkodzenia i zanieczyszczania gleby,
4. wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
5. zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej,
7. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
8. likwidowania małych zbiorników wodnych,
9. budowy budynków, budowli obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

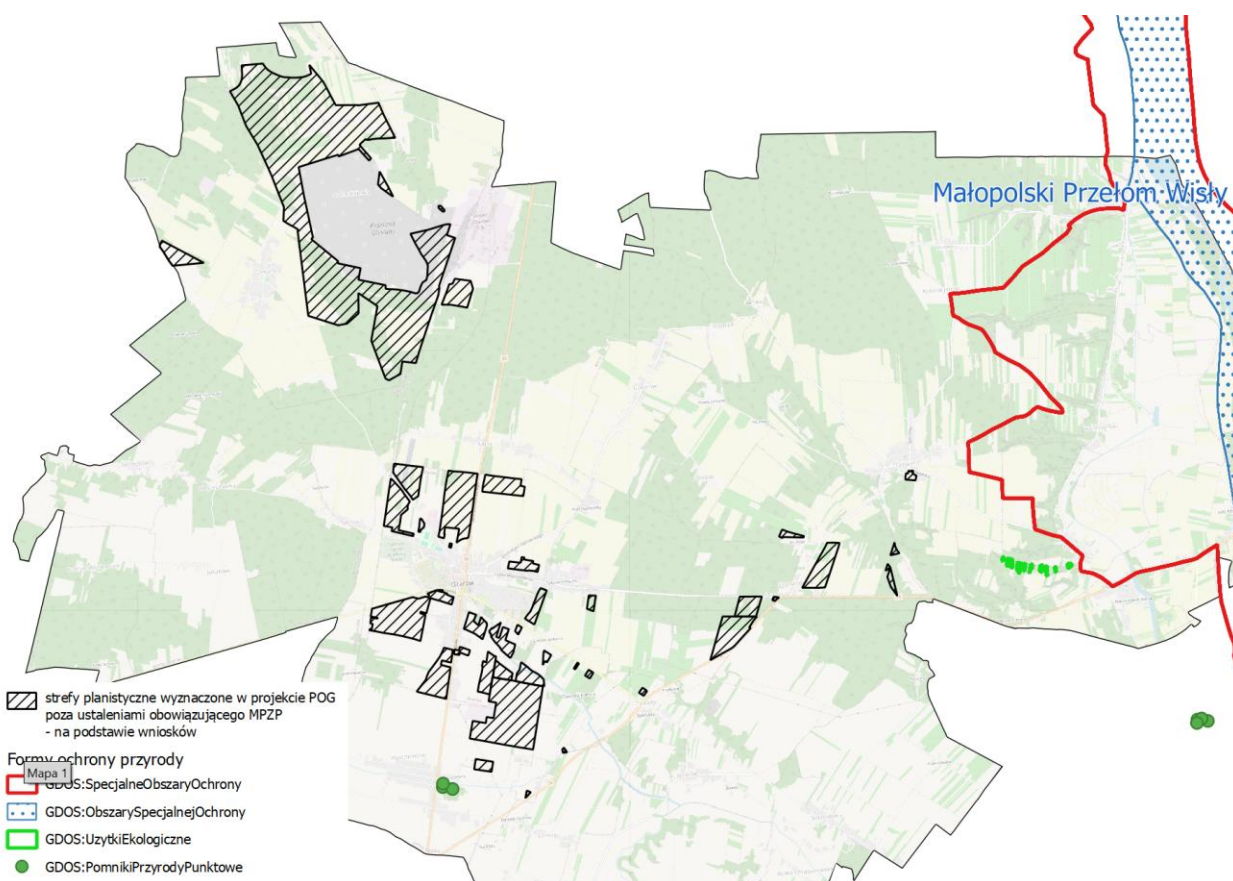
Ustalenia projektu POG na terenie użytku oraz w jego sąsiedztwie nie przewidują zmian w zagospodarowaniu terenu, które mogłyby wpłynąć niekorzystnie na teren oraz spowodować złamanie którego z ww. zakazów.

Na terenie gminy powołanych zostało 12 pomników przyrody. Analiza zapisów projektu POG nie przewiduje zmian w sąsiedztwie pomników przyrody. Nie przewiduje się oddziaływania na te formy ochrony przyrody.

Z analizy uzasadnienia wynika, że strefy wyznaczone w granicach gminy oparto w znacznym stopniu na obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub jako kontynuacja zabudowy występującej w sąsiedztwie.

Powyższe pozwala stwierdzić brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu Ogólnego na Obszary Natura 2000 oraz na przedmioty ich ochrony.

Analiza wykazała, że Plan Ogólny, zgodnie z zapisami rozdziału 2. „Obszary chronione i szczególnego zagospodarowania” uwzględnia warunki ochrony określone w poszczególnych aktach prawa ustanowionych dla tych form ochrony.

Rysunek 56. Strefy wyznaczone na podstawie wniosków w procedurze planistycznej opracowania projektu POG, nie na podstawie obowiązującego planu – zlokalizowane są poza granicami form ochrony przyrody

5.2. Integralność obszaru Natura 2000

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu POG na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

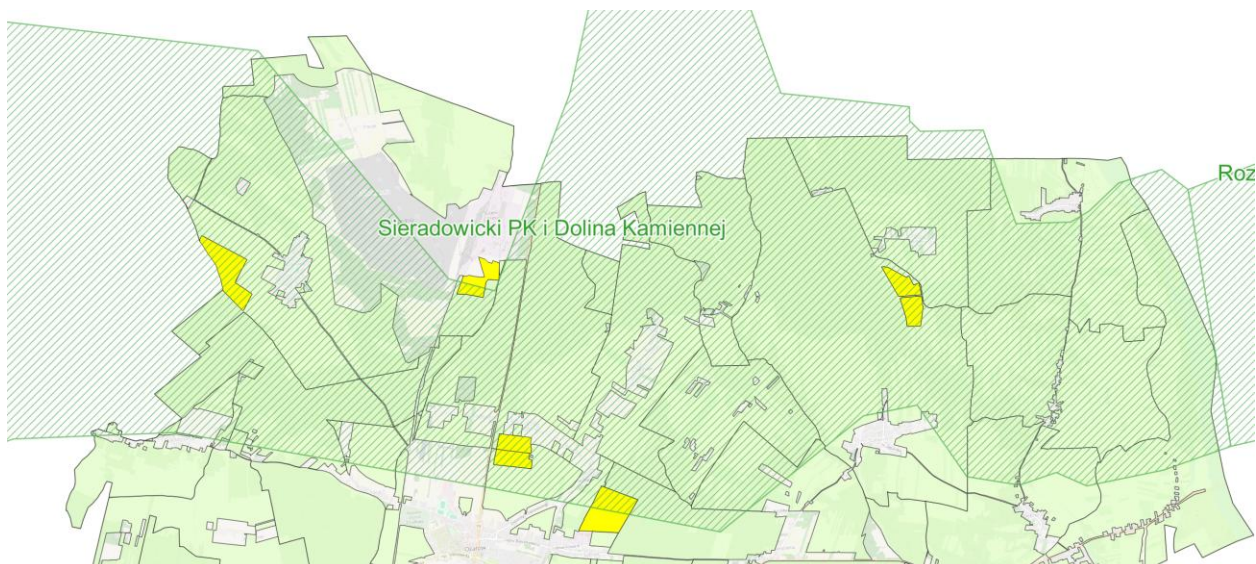
- ❖ stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- ❖ skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- ❖ skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu.

Na przedmiotowym terenie w strefach otwartych SO dopuszczono w profilu dodatkowym elektrownie fotowoltaiczne o znacznych powierzchniach ok. 77 ha, 65 ha czy też 55 ha. Dodatkowo, tereny elektrowni słonecznych przewidziane są w strefie produkcji rolniczej.

Ogrodzenie terenu o znacznych powierzchniach (łącznie na terenie gminy ok. 338 ha) pod planowane farmy fotowoltaiczne może wpłynąć na migrację zwierząt szczególnie średnich i dużych zarówno bytujących

na terenach rolnych, jak i leśnych. Przedsięwzięcia te zlokalizowane będą na terenach otwartych głównie użytkowanych rolniczo. Zajmowanie dużych terenów otwartych może skutkować ograniczeniem migracji zwierząt, przemieszczania się zwierząt, nie tylko związanych z krajobrazem rolniczym.

Należy też zwrócić uwagę, że Główny Południowo - Centralny Korytarz Ekologiczny o randze krajowej – GKPdC – 3 Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej został wyznaczony na terenach działalności górniczej, częściowo miasta Ożarów, a także miejscowości Czachów i Lasocin. Jeśli obecne zagospodarowanie terenu nie przeszkadza w drożności tego korytarza, to z pewnością farmy fotowoltaiczne usytuowane w znacznej odległości od siebie, nie będą powodowały przerwania tego korytarza. Profil dodatkowy strefy nie przesądza też w żadnym stopniu o zagospodarowaniu docelowym terenu.

Rysunek 57. Korytarz migracji a wyznaczone tereny elektrowni słonecznej w strefach planistycznych projektu POG

Na skutek wybranej polityki przestrzennej określonej w projekcie POG, nie przewiduje się powstania negatywnych oddziaływań w zakresie integralności obszarów Natura 2000.

5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność

5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni

Obszar Gminy Ożarów położony jest w rejonie, gdzie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody, na terenie których występują cenne gatunki zwierząt i roślin. Można więc przypuszczać, że na obszarze gminy może występować część ze zinwentaryzowanych zwierząt lub roślin. Dotyczy to w szczególności obszarów zalesionych, łąkowych czy dolinnych.

Na terenach, gdzie na skutek zapisów projektu przeznaczone zostaną tereny w mpzp pod zabudowę czy infrastrukturę techniczną, siedliska utracą gatunki roślin i zwierząt co będzie mieć niewielki, lokalny wpływ na bioróżnorodność.

W zakresie wpływu wyznaczenia różnych funkcji stref planistycznych na terenach leśnych, np. 14SP, 15SP, 53US, 81 SU, 110SU, 300SR, 302SR, 170SZ, 438SZ czy 1SG wskazuje się na konieczność pozostawienia terenu lasu, zgodnie z profilem dodatkowym projektu POG. Zajmowanie tak dużych kompleksów leśnych, stanowiących również własność Lasów Państwowych niewątpliwie skutkowałoby ograniczeniem migracji

zwierząt, przemieszczania się zwierząt, nie tylko związanych z krajobrazem leśnym, ale również krajobrazem rolniczym. Wskazuje się, że projekt planu ogólnego nie wskazuje konkretnych powierzchni wylesień, stanu drzewostanów czy też krajobrazu, który powstanie w wyniku wyznaczonych stref planistycznych, ponieważ na obecnym etapie wiadomo jedynie jakie rodzaje funkcji mogą być realizowane w dalej strefie. Określenie „mogą być” oznacza również, że podjęcie decyzji jakie funkcje oraz w konkretnie na jakim terenie i o jakiej powierzchni należy do organów wykonawczych jak i nadzorczych. W przypadku realizacji zapisów planu ogólnego w profilu dodatkowym wpisuje się teren lasu, teren wód itd. Właśnie by uchronić przed koniecznością zmiany przeznaczenia tych terenów czy wyłączenia ich np. z gospodarki leśnej. Zatem ustalenia projektu POG nie wpłyną negatywnie na spójność lasu, ale również na zdolność magazynowania wód gruntowych.⁸

Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość

⁸ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

dla gatunków zamieszkujących tereny leśne i rolne występujące w pobliżu terenów budowy. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe”. Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną nowopowstałych budowli lub z eksploatacją przedsięwzięć (drogi, mosty, kolej, ścieżka rowerowa). Oddziaływanie będzie miało już charakter stały i spowoduje zatrzymanie na tym terenie wyłącznie gatunków przystosowanych do antropopresji i działalności człowieka. Na terenach, gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka, projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem ozdobnej roślinności przydomowej, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej będą tu korzystne. Ze względu na oddziaływanie ustaleń Planu Ogólnego na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące (szeroko wskazane w rozdziale 6.2.):

- ❖ z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- ❖ pozostawianie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych;
- ❖ tereny zajmujące znaczne powierzchnie należałoby pozostawić bez ogrodzenia lub grodzić je w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielkim otworem – „światłem” pod siatką.

Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych i montażowych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy, a ograniczenie wycinki istniejącej zieleni do niezbędnego minimum w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń stref, gdzie

przewiduje się zabudowę, będzie się wiązała z przygotowaniem terenu. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ❖ ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe do istniejących cieków, a także okoliczne lasy i zarośla – w tym celu uskutecznia się działania minimalizujące oddziaływanie przy różnego rodzaju inwestycjach jak: grodzenie terenu inwestycji, rozciąganie siatki wzdłuż planowanych wykopów itd. Zagrożenie wynika bezpośrednio z używania przez zwierzęta tras migracyjnych. Istnieją sposoby ograniczania i eliminacji negatywnego oddziaływania stąd nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektu dokumentu w tym zakresie. Zagrożenie wymienia się ponieważ jest ono następstwem każdej roboty budowlanej⁹
- ❖ wzmożonym ruchu pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami; Tak jak powyżej - istnieją sposoby ograniczania i eliminacji negatywnego oddziaływania stąd nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektu dokumentu w tym zakresie. Zagrożenie wymienia się ponieważ jest ono następstwem każdej roboty budowlanej¹⁰;
- ❖ fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji zwierząt.

⁹⁹ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

¹⁰ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

Przeważająca część obszaru gminy została ujęta w strefy otwarte. Profilem podstawowym tej strefy to: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. Są to tereny otwarte, mało przeobrażone, których oddziaływanie na środowisko jest znikome. Funkcjonowanie tych stref wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze.

W zakresie wyznaczenia terenów elektrowni słonecznej w strefach SO - panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk. Zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, mogą wystąpić głównie poprzez prace przy budowie parku solarnego i utrzymaniu jego późniejszej działalności. W sposób bezpośredni lokalizacja elektrowni słonecznej może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczyków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd). Pomimo różnych opinii nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami słonecznych ogniw fotowoltaicznych („Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” prof. dr hab. Piotr Tryjanowski „Czysta Energia” – nr 1/2013).

Strukturalnie ryzyko porównuje się obecnie do wielu innych wykonanych przez człowieka inwestycji, wykorzystujących płaskie, przeszklone przestrzenie (ekrany akustyczne, szyby wysokich budynków).

Konstrukcja pod panele fotowoltaiczne oparta jest na fundamentach punktowych. Czyli grunt pod panelami jest wolny od zabudowy. Pomiędzy rzędami paneli znajdują się ścieżki technologiczne, które również nie są utwardzane.

Lokalizacja elektrowni słonecznych nie musi powodować negatywnego wpływu na populacje ptaków. Nowoczesne technologie pozwalają na znalezienie takich rozwiązań, które zadowolą obie strony – techników i przyrodników. Co więcej, można nawet zauważyć pozytywne aspekty lokalizacji elektrowni słonecznych na awifaunę. Dodatkowo przy sprawnym zarządzaniu taką elektrownią jej zlokalizowanie – zwłaszcza w zubożonym krajobrazie rolniczym lub przemysłowym – może być korzystne dla ptaków, stanowiąc urozmaicenie krajobrazu. By jednak bilans strat i zysków był dla populacji ptaków jak najlepszy, niezbędne jest przestrzeganie zasad mogących zminimalizować wpływ inwestycji, zwłaszcza tych zajmujących większe obszary krajobrazu.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia liczny gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych. Staną się one potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków.

5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów

Poniżej wskazuje się ocenę wpływu na populacje chronionych gatunków, w szczególności, jeśli miałyby dojść do naruszenia przepisów ww. rozporządzeń oraz przy braku rozwiązań alternatywnych. W szczególności mowa tu o rozporządzeniach: Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Na terenie gminy należy spodziewać się występowania gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz gatunków zwierząt objętych

ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183). Ze względu na położenie w granicach form ochrony przyrody, należy założyć występowanie ww. gatunków roślin i zwierząt też na pozostałym obszarze gminy (nie tylko na terenie objętym ochroną). Zgodnie z przekazanymi danymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, na terenie gminy znajdują się stanowiska przedmiotów ochrony Obszarów Natura 2000 (dane wrażliwe).

Strefy na terenie gminy wyznaczono **z uwzględnieniem przekazanych z RDOŚ w Kielcach danych dla ww. form ochrony** (w tym danych wektorowych z rozmieszczeniem chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony). Stąd

nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu Ogólnego* na gatunki chronione, siedliska i ostoje roślin i zwierząt - **brak konfliktów z wyznaczonymi strefami – możliwość zastosowania profili podstawowych jak i dodatkowych by uniknąć konfliktu**¹¹.

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej na terenach nowo zainwestowanych, a także skażenia gleb i wód w wyniku awarii sprzętu budowlanego.

W zakresie wpływu wyznaczenia różnych funkcji stref planistycznych na terenach leśnych, np. 14SP, 15SP, 53US, 81 SU, 110SU, 300SR, 302SR, 170SZ, 438SZ czy 1SG wskazuje się na konieczność pozostawienia terenu lasu, zgodnie z profilem dodatkowym projektu POG. Zajmowanie tak dużych kompleksów leśnych, stanowiących również własność Lasów Państwowych niewątpliwie skutkowałoby ograniczeniem migracji zwierząt, przemieszczania się zwierząt, nie tylko związanych z krajobrazem leśnym, ale również krajobrazem rolniczym¹².

Ponadto w odniesieniu do stref otwartych SO (16 stref), w których dopuszczono w profilu dodatkowym elektrownie fotowoltaiczne o znacznych powierzchniach (ok. 77 ha, 65 ha, 55 ha) wskazuje się, że – wobec braku inwestora i badań szczegółowych nie wskazuje się konkretnych terenów usytuowania elektrowni słonecznej. Wpisanie terenu do profilu dodatkowego otwiera jedynie drogę do dalszych badań. Nie jest możliwe zrealizowanie terenu elektrowni słonecznej na tak dużej powierzchni bez przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Na obecnym etapie brak jest badań szczegółowych terenu, a również poziom szczegółowości planu ogólnego (obejmującego całą gminę) nie pozwala na takie

uszczegółowienia, które przesądzałyby o możliwości lub braku możliwości lokalizacji terenów elektrowni słonecznych. Plan ogólny otwiera zatem możliwości lokalizacji farm słonecznych, ale nie przesądza o mocy, powierzchni czy zasięgach. Brak tu podstaw do stwierdzenia negatywnego oddziaływania na środowisko¹³.

Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny, a przede wszystkim stosowanie przepisów w zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie pozalęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne

5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców

¹¹ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

¹² Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

¹³ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

Wyznaczone strefy mają na celu polepszenie warunków życia i ogólnego dobrobytu mieszkańców Gminy Ożarów. Jednak na etapie realizacji zabudowy, wydobywania kopalin, działalności gospodarczej, przemysłowej itp. mogą wystąpić uciążliwości.

Należy zaznaczyć, że ludność z miejscowości Potok i Potok Kolonia już dawno została wysiedlona na potrzeby działalności cementowni Ożarów. Na tym terenie znajdują się wyłącznie pustostany. Strefa górnictwa w żaden sposób nie będzie więc oddziaływała na te miejscowości. Należy również zwrócić uwagę na szeroki zakres profilu dodatkowego w strefie górnictwa pozwalający na dostosowanie na etapie planu precyzyjnego zagospodarowania terenów.

Chwilowe zagrożenia na zdrowie ludzi wiązać się będą z etapem realizacji zabudowy mieszkaniowej czy usługowej poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości.

W odniesieniu do rozbudowy cmentarza – ustalenia projektu POG jeśli nie wynikają bezpośrednio z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego muszą zostać przebadane pod kątem

możliwości hydrogeologicznych. Ponadto, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Realizacja zabudowy może zatem nastąpić przy spełnieniu powyższych wymagań sanitarnych.

W zakresie oddziaływania na ludzi biogazowni bierze się pod uwagę głównie odległość od siedzib ludzkich (zabudowy mieszkaniowej) ze względu na odór. Przyjmuje się minimalną odległość 300 m.

Działalność gospodarcza prowadzona będzie na podstawie wydanych decyzji środowiskowych oraz koncesji. Strefy wyznaczono z uwzględnieniem obowiązujących decyzji, a profile dodatkowe umożliwiają doszczegóławianie zasięgu poszczególnych terenów w granicach stref, stąd na tym etapie wyklucza się możliwe uciążliwości na zdrowie ludzi.

5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków

W celu ochrony obszaru objętego ochroną konserwatorską ustalono w strefach na których występują obiekty zabytkowe - strefę z profilem dodatkowym - teren zieleni urządzonej.

Przekształcenie obecnego krajobrazu związane w wyznaczeniem stref, gdzie przewiduje się wzrost udziału powierzchni zabudowanych – realizacja tych założeń ma cechę nieodwracalną. Nowe tereny zainwestowania będą zlokalizowane w sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Ponadto, nie przewiduje się powstanie nowych jednostek osadniczych ani wielkoskalowych zakładów, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego. Zawsze

ostateczny wpływ na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych. Strefa jedynie wskazuje profil jaki będzie podstawą do określania rodzaju przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nie mniej wskazane standardy urbanistyczne uniemożliwiają powstania dominant wysokościowych w krajobrazie.

Podnoszenie w krajobrazie walorów estetycznych nowej zabudowy może być realizowane poprzez kształtowanie zieleni urządzonej oraz tworzenie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Ocenia się brak negatywnego oddziaływania postanowień projektu *Planu Ogólnego* na krajobraz.

5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska

Aktualnie na terenie gminy Ożarów wydobywanie kopalin prowadzone jest ze złóż:

- wapieni Anna 2 (rejon Śródborza),
- piasków Śródborze,
- piasków Szymanówka,
- wapieni i margli Gliniany-Stróża 1A,
- wapieni i margli Gliniany-Duranów.

Największa eksploatacja, rozpoczęta w 1977 r., dotyczy złoża Gliniany-Duranów. Wydobywanie jest poszerzane w kierunku północnym – zgodnie z zasięgiem udokumentowanego złoża.

Strefa górnictwa obejmuje w profilu podstawowym: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej.

W profilu dodatkowym strefy 1SG, 2SG, 4SG i 5SG wprowadzono:

- teren produkcji,
- teren usług handlu,
- teren usług rzemieślniczych,
- teren usług gastronomii,
- teren usług biurowych i administracji,
- teren usług nauki,
- teren zieleni urządzonej,
- teren zieleni naturalnej,
- teren lasu,
- teren wód.

Powyższe pozwala na różnorodne zagospodarowanie, niekoniecznie związane z wydobywaniem i eksploatacją.

Profile dodatkowe w strefie górnictwa umożliwiają precyzyjne wyznaczenie zasięgu poszczególnych terenów, w tym dokładnych granic eksploatacji w mpzp.

W *Planie Ogólnym* wskazuje się docelowe zagospodarowanie. W świetle tego zamysłu, wydobywanie stanowi formę tymczasową zagospodarowania lub w przypadku kiedy postępowanie administracyjne o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach polegającej na eksploatacji nie będzie możliwe.

Z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko, której przedmiotem jest projekt POG, na terenie strefy górnictwa możliwa jest eksploatacja kopaliny zgodnie z wydaną koncesją **jak i realizację innych funkcji w przypadku jej zaniechania lub nie uzyskania koncesji.**

Nie należy jednak mylić procedury planistycznej POG z oceną oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć, ponieważ prognoza oddziaływania na środowisko bada czy w przypadku braku zezwolenia czy zgody na realizację przedsięwzięcia przewidziano odpowiednie zagospodarowanie terenu w profilu dodatkowym.

W tym przypadku występuje zasadność wyznaczenia stref górnictwa, nie występują kolizje z obecnym zagospodarowaniem – teren nie jest zamieszkały – ludność została z terenów objętych strefą górnictwa wysiedlona. Z katalogu profilu podstawowego jak i dodatkowego można wyodrębnić poszczególne formy zagospodarowania na etapie sporządzania planu miejscowego.

Ze względu na możliwość zastosowania szeregu środków minimalizujących oraz ograniczających oddziaływanie na środowisko jak: ograniczenia w wydobywaniu w zakresie powierzchni, sposobu wydobywania czy przyjęcia innych funkcji przewidzianych w katalogu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ponadto, wskazuje się, że prognoza nie przywołuje zapisów raportów oddziaływania na środowisko. Raport oddziaływania na środowisko odwołuje się do konkretnej inwestycji, projekt planu ogólnego przedstawia **różne sposoby zagospodarowania** tego terenu w ramach jednej strefy. Nie można więc bezpośrednio wyciągnąć wniosków z jednego opracowania. W przypadku określenia oddziaływania negatywnego na etapie oceny szczegółowej konkretnej inwestycji czy przedsięwzięcia możliwe jest inne zagospodarowanie terenu – na co wskazuje projekt

POG. Nie można więc wskazać negatywnego oddziaływania zapisów projektu POG¹⁴.

W wyniku realizacji zabudowy na terenach poszczególnych stref, na etapie realizacji należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury sanitarnej, budowy dróg dojazdowych, parkingów i placów manewrowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

W przypadku budowy ogniw fotowoltaicznych prace budowlane ograniczone będą praktycznie do wykonania fundamentów, ułożenia infrastruktury kablowej oraz montażu konstrukcji. W trakcie prawidłowej eksploatacji ogniw fotowoltaicznych nie wystąpi oddziaływanie na powierzchnię ziemi i zasoby glebowe, które spowodować mogłoby negatywne skutki w środowisku.

Czas użytkowania paneli fotowoltaicznych wynosi przeciętnie 25 lat. Likwidacja przedsięwzięcia polegać

będzie na demontażu paneli słonecznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rekultywacji terenu zajmowanego przez stalową konstrukcję pod farmę fotowoltaiczną. Rekultywacja będzie miała na celu przywrócenie środowiska glebowego do stanu przed realizacyjnego oraz uzupełnienie ewentualnych ubytków gleby powstałych w wyniku prowadzenia wykopów. Demontaż paneli fotowoltaicznych i transport ich pozostałości oraz infrastruktury towarzyszącej będzie niekorzystnie wpływać na środowisko poprzez emisję hałasu i substancji do powietrza, szczególnie w procesie spalania paliw przez samochody ciężarowe służące do wywozu odpadów, a także przez urządzenia i maszyny służące do demontażu elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Powstałe materiały powinny zostać przekazane zewnętrznym, wyspecjalizowanym podmiotom, posiadającym odpowiednie zezwolenia, zgodnie z zasadą prewencji, w celu ich odzysku, a następnie recyklingu, natomiast gleba powinna zostać wykorzystana do uzupełnienia ewentualnych ubytków. Należy zwrócić szczególną uwagę, aby likwidacja przedsięwzięcia i przeprowadzenie kompleksowej rekultywacji terenu przywróciło pierwotny stan krajobrazu sprzed realizacji inwestycji.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu Ogólnego* na glebę i ukształtowanie powierzchni ziemi.

5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne

5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową czy usługową pociągającą za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno – gruntowego.

Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225 ze zm.) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej. Projekt *Planu Ogólnego* ustala rozwój istniejącej sieci wodociągowej i in.: „W przypadku wyznaczenia nowych

¹⁴ Rozszerzono zapisy prognozy ze względu na uwagę RDOŚ wskazaną w pkt 3. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r.

terenów pod zabudowę określono następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na środowisko przyrodnicze:

- ❖ wprowadzanie systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);
- ❖ wprowadzanie centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- ❖ wprowadzanie podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów);
- ❖ lokalizacja elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- ❖ prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;
- ❖ wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;

- ❖ stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;

- ❖ dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami maszyn - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych.

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. W miejscach zagrożenia powodziowego projekt Planu Ogólnego nie wyznacza stref z przewidzianą zabudową mieszkaniową.

5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić przy niewłaściwie prowadzonych pracach – na etapie realizacji (zabudowy, infrastruktury drogowej i in.). Dlatego też nie należy lokalizować bazy

materiałowo – surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych.

5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), która jest dokumentem ustanawiającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. RDW jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych, przyjmowanych w drodze rozporządzeń. Stanowią one podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w perspektywie sześcioletniej.

RDW określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w rozdz. II.2.4. dla Jednolitych Części Wód Podziemnych - JCWPd na których znajduje się gmina Ożarów stan chemiczny

i ilościowy został określony jako dobry a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone. Z kolei dla wszystkich Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została wskazana jako zagrożona.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód może być nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin używanych w rolnictwie. Zbyt wysokie dawki tych substancji tylko częściowo są wykorzystywane przez rośliny, podczas gdy pozostała ilość spływa z wodami opadowymi do wód powierzchniowych oraz przenika w wyniku infiltracji do wód podziemnych.

Skażenie pestycydami stanowi poważne zagrożenie dla życia biologicznego w wodach. W wyniku dopływu biogenów zawartych w nawozach (gł. związków azotu

i fosforu) następuje stopniowy proces eutrofizacji wód. Zwiększa się ilość organizmów, gł. planktonowych (masowe zakwity glonów), zmniejsza się przezroczystość wód, następuje spadek stężenia tlenu w wodzie oraz nasycenie wody szkodliwymi metabolitami i produktami rozkładu materii organicznej. W krańcowych przypadkach może dojść do saprotrofizacji, czyli „duszenia” się zbiornika z powodu braku tlenu i wysokich stężeń trujących produktów beztlenowego rozkładu materii.

W celu zapobiegania spływów powierzchniowych należy:

- ❖ stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin,
- ❖ stale utrzymywać gleby pod okrywą roślinną,
- ❖ stosować ochronne pasy zadrzewień, zakrzewień, zbiorowisk szuwarowych oraz roślinności łąkowej i nadwodnej wzdłuż cieków wodnych i zbiorników wód, które stanowią skuteczną barierę biogeochemiczną, przechwytyjąc i neutralizując spływające zanieczyszczenia.

5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu

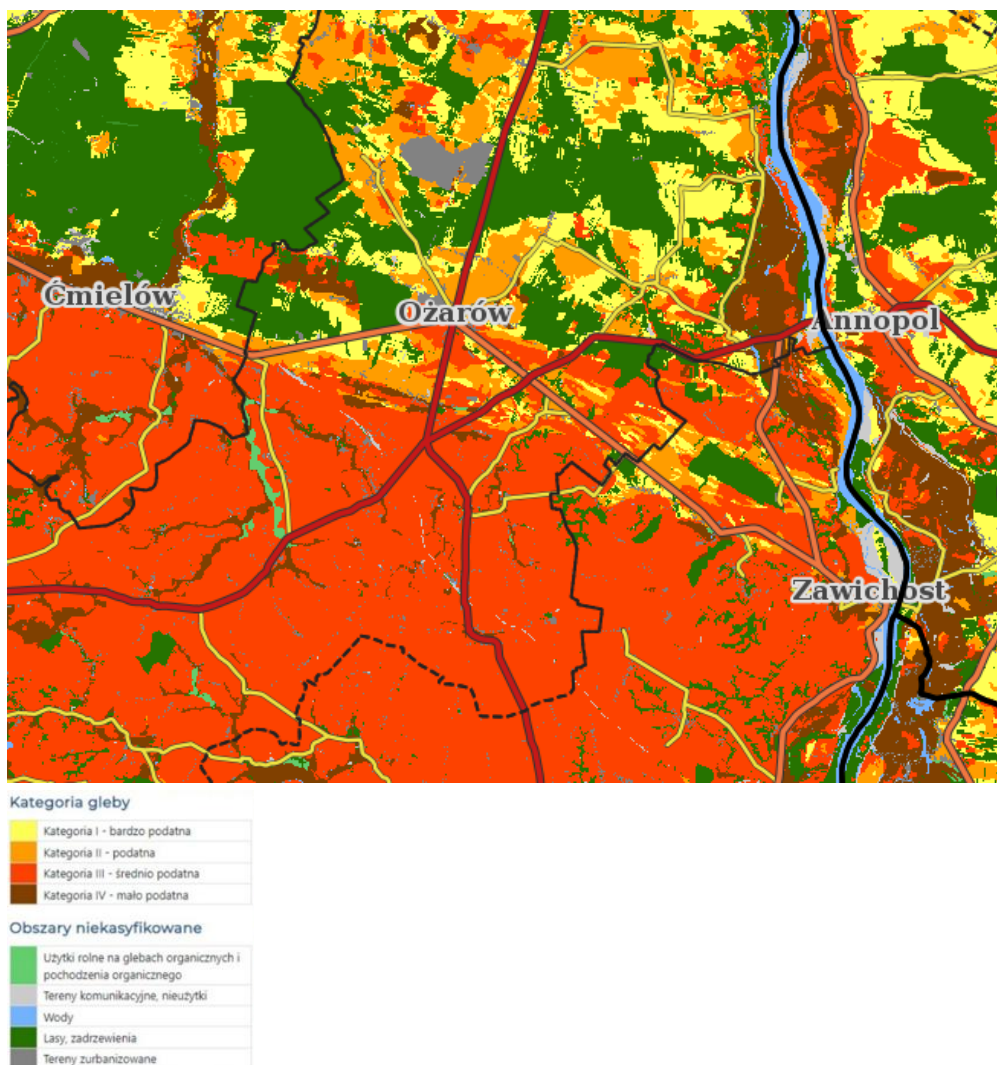
5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Puławach prowadzi System Monitoringu Suszy Rolniczej – SMSR (<https://susza.iung.pulawy.pl/>), który ma za zadanie wskazać obszary, na których wystąpiły straty spowodowane suszą w uprawach uwzględnionych w ustawie o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w Polsce. Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, susza oznacza szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu

wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych.

Kategorie podatności gleb na suszę określono dla gleb użytków rolnych wytworzonych z utworów mineralnych na podstawie informacji zawartej na mapie glebowo-rolniczej. Na terenie gminy Ożarów gleby najbardziej podatne na suszę występują północnej i wschodniej części.

Na terenach podatnych na suszę projekt POG wskazuje głównie strefy otwarte.

Rysunek 58. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Ożarów i okolicach wg kategorii podatności na suszę

Źródło: <https://susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Na skutek uzupełnienia zabudowy wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwale, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Projekt POG przewiduje elektrownie słoneczne jako profil dodatkowy w kilku strefach otwartych. W przeciwieństwie do produkcji energii elektrycznej na bazie paliw

kopalnych: węgla kamiennego i brunatnego oraz ropy naftowej, które emitują zanieczyszczenia powietrza w postaci: dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x), tlenku węgla (CO), metali ciężkich: generowanych w wyniku spalania paliw stałych: ołowiu (Pb), kadmu (Cd), cynku (Zn), panele fotowoltaiczne nie generują żadnych zanieczyszczeń, przyczyniając się pośrednio do poprawy stanu powietrza. Szacuje się, iż w porównaniu do produkcji energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, każdy kW instalacji fotowoltaicznej pozwala zaoszczędzić: do 16 kg NO_x , do 9 kg SO_x oraz od 600 do 2300 kg CO_2 , w zależności od składu paliwa i natężenia promieniowania słonecznego. Powstanie elektrowni fotowoltaicznych będzie miało wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania jedynie na etapie

montażu i będzie to oddziaływanie o nieistotnej intensywności. Na etapie użytkowania farmy fotowoltaiczne nie będą oddziaływać na klimat akustyczny. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Oddziaływanie negatywne będzie miało charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy i chwilowy.

Zmianie może ulec mikroklimat obszaru objętego projektem POG. Przewiduje się, że działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną może spowodować wzrost temperatury, a bliskość wód powierzchniowych przyczyni się do wzrostu wilgotności. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska.

Realizacja ustaleń projektu Planu Ogólnego w tym zakresie będzie mieć pozytywny wpływ na klimat w sposób pośredni i długoterminowy, co jest związane z produkcją energii ze źródła odnawialnego i w wyniku czego uniknięciem zanieczyszczeń związanych z wyprodukowaniem takiej samej ilości energii w elektrowni konwencjonalnej np. węglowej, co związane jest z emisją gazów cieplarnianych, jednak w związku z mocą produkowaną przez farmy fotowoltaiczne i powierzchnią zajmowaną przez nie na tym obszarze, oddziaływania te będą miały nieistotną intensywność. W przypadku klimatu lokalnego lokalizacja farm fotowoltaicznych nastąpi zmiana bilansu cieplnego powierzchni. Wyrażać się to będzie poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza, którego skutkiem będzie przesuszanie się powietrza. W wyniku ustawienia obiektów infrastruktury dojdzie również do modyfikacji przepływu wiatru. Ze względu na charakter zmian, które zajdą w wyniku realizacji projektowanego dokumentu nie prognozuje się, aby powstałe oddziaływania na klimat były oddziaływaniami znaczącymi.

5.8. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego, innych planowanych inwestycji, poza ujętymi w projekcie *Planu Ogólnego* jak i ustaleń projektu *Planu* względem siebie.

Instalacje fotowoltaiczne to instalacje wytwarzania energii elektrycznej w efekcie konwersji promieniowania słonecznego przy zastosowaniu półprzewodników, które nazywane są fotowoltaicznymi. Działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną tj. ogniwa fotowoltaiczne, infrastruktura naziemna i podziemna, linie kablowe energetyczne – światłowodowe, przyłącza elektromagnetyczne, transformatory, konwertery i in., samo zajęcie terenu biologicznie czynnego przez panele fotowoltaiczne będzie miało wpływ na zwiększenie się temperatury powietrza. Do tego należy dodać zwiększenie zajętości terenu przez zmiany pokrycia powierzchni ziemi (zabudowa) oraz zwiększenie ruchu kołowego. Na podstawie tego można przypuszczać, że jakość powietrza na tym terenie ulegnie pogorszeniu.

Na stan aerosanitarny wpływać będzie rozwój funkcji osadniczej. Bezpośrednio - poprzez zanieczyszczenia powietrza, związane z zabudową i użytkowaniem. Na skutek zagospodarowania tych terenów wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Do pozytywnych kierunków rozwoju należy zaliczyć utrzymanie terenów zieleni nadwodnej oraz zwiększenie powierzchni terenów leśnych. Funkcjonowanie tych terenów przyczynia się do poprawy mikroklimatu. Skala zmian przewidzianych w projekcie dokumentu wskazuje na brak znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie ochrony klimatu¹⁵.

¹⁵ S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7–12 (2004), s. 11

Zawsze, nie tylko w stosunku do inwestycji przewidzianych w projekcie *Planu*, może dojść do możliwych oddziaływań skumulowanych w przypadku przekroczenia norm dotyczących ochrony środowiska np. w zakresie ochrony przed hałasem, zapyłania bądź innego zanieczyszczenia powietrza, w zakresie awarii sprzętu na terenach dróg, zajezdni, parkingów. Wśród takich inwestycji przewidzianych w projekcie *Planu* Ogólnego zalicza się przede wszystkim tereny elektrowni słonecznych.

W przypadku, gdy badania będą wskazywać na możliwe ponadnormatywne oddziaływania na tereny chronione akustycznie, proponuje się działania zapobiegawcze.

Do oddziaływań skumulowanych może dojść w zakresie stref bezpośrednio sąsiadujących o podobnych funkcjach jak gospodarcza ze strefą otwartą o profilu dodatkowym elektrownia słoneczna. Za odpowiedni dobór wskaźników i parametrów zagospodarowania będzie odpowiedzialny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ponieważ samo sąsiedztwo tych stref nie przesądza o ich negatywnym oddziaływaniu na środowisko.

5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego

zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową” rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu *Planu Ogólnego* nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5.10. Podsumowanie

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie *Planu Ogólnego* przewiduje się różnorodny wpływ zachodzących zjawisk na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podstawowym elementem rozróżniającym charakter zachodzących oddziaływań jest ich kierunek wpływu, który może być pozytywny lub negatywny. Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (związany z daną inwestycją czy też będący wyraźnym następstwem podjętych działań) lub pośredni (związany z już istniejącymi okolicznościami lub dodatkowymi przedsięwzięciami, które są ze sobą powiązane). Biorąc pod uwagę okres występowania oddziaływań wyróżnia się chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom

o charakterze długoterminowym, gdyż występują one od zakończenia danego działania i trwają wraz z funkcjonowaniem zrealizowanych przedsięwzięć. Znaczna część oddziaływań ma charakter skumulowany i jest wynikiem nałożenia się na siebie różnorodnych czynników, które przyczyniają się do wygenerowania pozytywnego bądź negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Poniżej zaprezentowano bardzo ogólne wnioski wpływu poszczególnych zapisów Projektu POG w zakresie profilu podstawowego i profilu dodatkowego w danej strefie. Macierz nie uwzględnia konkretnej lokalizacji danej strefy i jej oddziaływania, co zostało omówione w poprzednich rozdziałach.

Tabela 7. Macierz oceny oddziaływania na środowisko

Profil podstawowy		Profil dodatkowy		Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ						

teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu,	P	B, S	D, S
SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu	P	B, S	D, S
SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ				
teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa	teren lasu teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SU – STREFA USŁUGOWA				
teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług teren składów i magazynów teren elektrowni słonecznej	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej teren lasu	P	B, S	D, S
SH – STREFA HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO				
teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren składów i magazynów,	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SP - STREFA GOSPODARCZA				
teren produkcji, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej teren lasu	P	B, S	D, S
SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ				

teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa,	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	P	B, S	D, S
SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA				
teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji	teren usług teren produkcji	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług gastronomii, teren usług trystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i opieki społecznej,	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód	teren zieleni naturalnej teren lasu	P	B, S	D, S
SC – STREFA CMENTARZY				
teren cmentarza, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego teren usług handlu detalicznego	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SC – STREFA GÓRNICTWA				
teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej teren lasu teren wód	P	B, S	D, S
SO – STREFA OTWARTA				

teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni słonecznej	N	B, S	D, S
teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren ogrodów działkowych		P	B, S	D, S
SK – STREFA KOMUNIKACYJNA				
teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej,	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S

Oznaczenia:

Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny

Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany

Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie

Na etapie sporządzania, tj. na etapie projektowym POG, wprowadzono zmiany mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Projekt POG zostanie poddany konsultacjom społecznym, na skutek których będzie można złożyć uwagi.

Ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko nie spowodowały potrzeby wprowadzenia dalszych zmian do projektu POG, ze względu na brak wskazań do wyeliminowania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegają negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w Projekcie POG. Zadania:

I. Działania w zakresie inwestycji odnawialnych źródeł energii¹⁶ - montaż ogniw fotowoltaicznych

- w zw. z realizacją obiektów budowlanych bądź zagospodarowaniem terenów sąsiadujących;

II. Przebudowa, rozbórka istniejących obiektów, w szczególności budynków użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, obiektów kolejowych, tramwajowych i autobusowych (np. zajezdni) i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę¹⁷;

III. Przebudowa linii energetycznych w związku z działaniami w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę¹⁸;

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną¹⁹;

V. Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem nie pogorszenia jakości życia mieszkańców (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

¹⁶ Opracowane na podstawie wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie farm fotowoltaicznych

¹⁷ „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody”, A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007

¹⁸ Opracowane na podstawie: Ochrona ptaków przed liniami energetycznymi: Praktyczny przewodnik na temat zagrożeń dla ptaków ze strony urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz sposobów minimalizacji negatywnych konsekwencji takich zagrożeń. Raport sporządzony przez BirdLife International w imieniu państw-sygnatariuszy Konwencji Berneńskiej (D Haas, M Nipkow, G Fiedler, R Schneider, W Haas, B Schürenberg dla NABU – Niemieckiego Towarzystwa Ochrony Przyrody, BirdLife Niemcy); XXIII posiedzenie Strasburg, 1-4 grudnia 2003 r.

¹⁹ Opracowano na podstawie wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Ochrona zadrzewień”, „Wycinka drzew lub krzewów a ochrona gatunkowa”

Ad. I. Montaż ogniw fotowoltaicznych²⁰

Zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;
- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;
- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;
- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,
- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;
- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa, rozbiórka istniejących obiektów, w szczególności kolejowych, tramwajowych i autobusowych (np. zajezdni) i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

Przed przystąpieniem do szczegółowego planowania prac związanych przebudową lub rozbiórką istniejących obiektów, w szczególności kolejowych, tramwajowych i autobusowych (np. zajezdni) konieczne jest przeprowadzenie rozpoznania budynków przez odpowiednio przeszkolonego ornitologa i chiropterologa (specjalisty od nietoperzy).

Obserwacje ornitologiczne (dotyczące ptaków) powinny zostać przeprowadzone 2-krotnie w drugiej połowie kwietnia i w drugiej połowie maja. Jeśli prace budowlane mają być realizowane między 1 września a 31 marca, badania te można przeprowadzić wiosną poprzedzającą prace. Jeżeli prace są planowane na okres 1 kwietnia -

31 sierpnia, badania należy przeprowadzić wiosną roku poprzedniego. W szczególnych przypadkach badania mogą być przeprowadzone w innym czasie.

Ponieważ jednak nie ma wówczas możliwości identyfikacji rzeczywistego zajęcia budynku przez ptaki, przy szacowaniu potencjalnej szkody i planowaniu działań zapobiegawczych oraz podstawowych, uzupełniających i kompensacyjnych środków zaradczych należy przyjmować maksymalne zasiedlenie przez ptaki, jakie jest możliwe w tego typu budynku przy stwierdzonej liczbie i rodzaju potencjalnych schronień.

Jeżeli prace nad budynkiem mają się odbywać w okresie, gdy potencjalnie mogą się w nim znajdować gniazda ptasie z lęgami lub nietoperze - konieczne jest wcześniejsze zabezpieczenie wszystkich zinwentaryzowanych uprzednio miejsc, w których zwierzęta te mogłyby się ukryć. Ze względu na ptaki, prace zabezpieczające przed zakładaniem gniazd muszą być prowadzone poza okresem lęgowym – w okresie od połowy sierpnia do końca lutego. Należy pamiętać, że do połowy października na usuwanie pustych gniazd z budynków trzeba mieć zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Najodpowiedniejszym terminem do przeprowadzenia takich prac przygotowawczych jest późne lato i wczesna jesień (sierpień-wrzesień) ponieważ wszelkie ślady świadczące o wykorzystywaniu schronienia przez nietoperze są świeże i dobrze widoczne.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac powinna być przeprowadzona ponowna kontrola ornitologiczna (jeśli prace są prowadzone w okresie lęgowym) oraz wspomniane powyżej szczegółowe poszukiwanie schronień nietoperzy. W przypadku odnalezienia zajętych przez zwierzęta schronień, należy je oznakować. Dalsze postępowanie powinno być uzależnione od sytuacji i w razie potrzeby uzgodnione z organami ochrony przyrody. Czasami możliwe jest pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez zwierzęta. Jest to szczególnie korzystne w przypadku nietoperzy, które są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia.

²⁰ Wskazuje się, że działania minimalizujące o których mowa w pkt 1 pisma RDOŚ wskazaną w pkt 1. Pisma WOO-III.410.2.16.2026.MK.2 z 16 kwietnia 2026 r. opisane zostały już na etapie pierwszego opiniowania i uzgadniania projektu POG

Należy pamiętać, że liczba tych alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populacje tych gatunków w czasie remontu. Powinno się zapewnić zastępcze miejsca lęgowe i schronienia, np. odpowiednie budki dla ptaków i schrony dla nietoperzy. Proponowane rozmiary skrzynek, odległości między otworem wylotowym, a dnem skrzynki, wysokości zawieszania nad ziemią oraz inne dane dotyczące montażu skrzynek dla jerzyków, wróbli, pustulek i skrzynek podociepleniowych (dla nietoperzy) przedstawiono w poradniku „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody” (A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007).

III. Przebudowa linii energetycznych w związku z działaniami w zakresie „Rozwoju infrastruktury drogowej” i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie” linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie,

bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.

- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek) są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno-zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny.

Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

V. Roboty budowlane związane z takimi zadaniami jak:

- Rozwój zabudowy;
- Rozwój infrastruktury drogowej;
- Budowa tras rowerowych, ścieżek rowerowych.

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne,

ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Na obszarze gminy obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Eksploatacja przedsięwzięć planowanych do realizacji musi być też prowadzona przy użyciu takich technologii, instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska, co gwarantuje prawo powszechne. Technologie te muszą funkcjonować na wysokim poziomie, by ograniczyć ewentualne zagrożenia.

Ponadto, wskazuje się na potrzebę dalszego kształtowania świadomości wśród mieszkańców i przedsiębiorców, konieczność dbania o walory i zasoby przyrody. W tym przedmiocie partycypacja społeczna powinna opierać się na wspólnym działaniu lokalnych liderów i władz, zarówno w kontekście gospodarczym, jak i przyrodniczym, aktywnym i skutecznym informowaniu i włączaniu mieszkańców w proces decyzyjny oraz prowadzić akcje edukacyjne promujące zachowania proekologiczne wśród mieszkańców, których celem jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych. Ustalenia projektowanego dokumentu wskazują na pro-

środowiskowy rozwój gminy. Wydzielone strefy w projekcie POG stawiają za cel rozwój Gminy Ożarów w oparciu o poszanowanie zasad ochrony środowiska. Projekt POG godzi zatem interesy wszystkich zainteresowanych stron, a planowane inwestycje stanowią optymalne rozwiązania zgodne z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu POG pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- ❖ oddziaływania inwestycji,
- ❖ przestrzegania ustaleń obowiązujących decyzji administracyjnych, w szczególności o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, gdzie wskazuje się metodę i rodzaj monitoringu środowiska,
- ❖ w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego projektem POG; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy wskazuje się wielkopowierzchniowy

monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywanych, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w gminie wykonywane co 5 lat.

Wyniki z monitoringu stopnia realizacji działań PZMM powinny być przedstawiane w formie ogólnodostępnych raportów, publikowanych rokrocznie.

Dodatkowo systematyczny monitoring postępów umożliwi wprowadzenie ewentualnych zmian w przypadku obserwacji niekorzystnych zjawisk – w trakcie monitorowania dokumentu pojawić się mogą inne, niezidentyfikowane dotąd obszary problemowe, które mogą być podstawą do aktualizacji opracowania. Stały monitoring pomoże wskazać, które z działań powinny być realizowane na szerszą skalę, a z których można zrezygnować, gdyż cel został osiągnięty za pomocą wdrożenia innych rozwiązań.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic

międzynarodowych. Projekt POG nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Obrane cele i działania projektu POG nie będą oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Gmina Ożarów i gminy sąsiaduje	7
Rysunek 2. Położenie gminy Ożarów na tle granic województwa i powiatu	8
Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Ożarów	9
Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW	12
Rysunek 5. Teren 12SW leży w mieście Łopuszno – teren „dodany” w projekcie POG względem ustaleń obowiązującego MPZP	13
Rysunek 6. Strefa 24SJ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	13
Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ	14
Rysunek 8. Strefa usługowa – SU	15
Rysunek 9. Strefa 49SU została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	16
Rysunek 10. Strefy usługowe SU na południe od miasta Ożarów wyznaczone na podstawie wniosków mieszkańców (biały szraf)	17
Rysunek 11. Strefy usługowe wynikające z wniosków mieszkańców, nie z ustaleń obowiązującego MPZP	17
Rysunek 12. Strefa 236SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	18
Rysunek 13. Strefa 494SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	18
Rysunek 14. Strefa 412SZ została powiększona względem terenów wyznaczonych w obowiązującym MPZP, ze względu na istniejącą zabudowę – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	19
Rysunek 15. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ	19
Rysunek 16. Strefa handlu wielkopowierzchniowego w Ożarowie	20
Rysunek 17. Strefa gospodarcza – SP	20
Rysunek 18. Strefy gospodarcze 18SP i 2SP zostały poszerzone względem ustaleń obowiązującego MPZP na wniosek złożony w procedurze planistycznej (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)	21
Rysunek 19. Strefy gospodarcze 14SP i 15SP zostały poszerzone względem ustaleń obowiązującego MPZP na wniosek złożony w procedurze planistycznej (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)	22

Rysunek 20. Strefa gospodarcza 13SP została wyznaczona w zasadzie na podstawie złożonego wniosku. Tylko niewielki fragment stanowi ustalenie obowiązującego MPZP (teren „dodany” względem obowiązującego MPZP został oznaczony białym szrafem)	22
Rysunek 21. Strefa produkcji rolniczej – SR.....	23
Rysunek 22. Strefy produkcji rolniczej 300SR, 258SR i 257SR wyznaczone w oparciu o złożone wnioski, nie ustalenia obowiązującego MPZP	24
Rysunek 23. Strefa produkcji rolniczej 308SR wyznaczona w większości w oparciu o złożone wnioski, nie ustalenia obowiązującego MPZP (biały szraf)	24
Rysunek 24. Strefa produkcji rolniczej 282SR wyznaczona w większości w oparciu o złożone wnioski, nie ustalenia obowiązującego MPZP (biały szraf)	25
Rysunek 25. Strefa infrastrukturalna SI	25
Rysunek 26. Strefa infrastrukturalna 2SI w m. Ożarów, wyznaczona poza ustaleniami obowiązującego MPZP (biały szraf stanowi teren "dodany" względem ustaleń MPZP)	26
Rysunek 27. Strefa zieleni i rekreacji – SN.....	27
Rysunek 28. Strefa 32SN wyznaczona w oparciu o złożony wniosek, nie o ustalenia obowiązującego MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	28
Rysunek 29. Strefa 15SN wyznaczona w oparciu o złożony wniosek, nie o ustalenia obowiązującego MPZP – białym szrafem oznaczono teren „dodany” w projekcie POG względem obowiązującego MPZP	28
Rysunek 30. Strefa cmentarzy – SC	29
Rysunek 31. Strefa górnictwa – SG	30
Rysunek 32. Strefy górnictwa – 1SG, 2SG, 4SG i 5SG zostały wyznaczone w oparciu o teren udokumentowanego złoża, ale też granice stref dostosowana do potrzeb zagospodarowania złoża na wniosek złożony w procedurze planistycznej – poza ustaleniami MPZP (biały szraf).....	31
Rysunek 33. Strefa otwarta – SO	32
Rysunek 34. Teren elektrowni słonecznej przewidziany w projekcie planu jako profil dodatkowy w strefie otwartej... 33	33
Rysunek 35. Strefa komunikacyjna – SK	34
Rysunek 36. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Ożarów	38
Rysunek 37. Przebieg granic Obszarów Natura 2000 oraz użytków ekologicznych na terenie gminy	43
Rysunek 38. Użytki ekologiczne powołane na terenie gminy	43
Rysunek 39. Przebieg korytarza migracji zwierząt Lasy Siekierzyńskie – Dolina Wisły GKPN-C-5A	45
Rysunek 40. Przebieg głównego korytarza migracji „Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej”	46
Rysunek 41. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej	47
Rysunek 42. Zmiany zasięgu eksploatacji złoża Gliniany Duranów w okresie 2003-2022 r.	53
Rysunek 43. Tereny i obszary górnicze na terenie gminy	53
Rysunek 44. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania	55
Rysunek 45. Poglądowe rozmieszczenie stwierdzonych IGO w rejonie gminy Ożarów	57
Rysunek 46. Potencjalna roślinność naturalna na terenie gminy Ożarów (Matuszkiewicz, Wolski. 2023)	58
Rysunek 47. Lasy publiczne w zarządzie PGL Lasy Państwowe na terenie gminy Ożarów wraz z przeważającym typem siedliskowym.....	59
Rysunek 48. Lokalizacja gm. Ożarów na tle granic jednolitych części wód podziemnych	61
Rysunek 49. Gmina Ożarów położona jest poza zasięgiem GZWP	62
Rysunek 50. Wody powierzchniowe i zasięg zlewni (poziom 4) na terenie gminy Ożarów i okolic	65
Rysunek 51. Zasięg obszarów zagrożonych powodzią w gminie Ożarów (dolina Wisły)	69
Rysunek 52. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie.....	73
Rysunek 53. Rozmieszczenie obszarów i obiektów objętych ochroną na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	75
Rysunek 54. Fragment strefy 34SZ z oznaczonym terenem, na którym stwierdzono siedlisko przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce	83
Rysunek 55. Pokrycie terenu w części strefy 34SZ, na której stwierdzono siedlisko przyrodnicze będące przedmiotem ochrony.....	83
Rysunek 56. Strefy wyznaczone na podstawie wniosków w procedurze planistycznej opracowania projektu POG, nie na podstawie obowiązującego planu – zlokalizowane są poza granicami form ochrony przyrody	86
Rysunek 57. Korytarz migracji a wyznaczone tereny elektrowni słonecznej w strefach planistycznych projektu POG87	
Rysunek 58. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Ożarów i okolicach wg kategorii podatności na suszę	96

Spis tabel:

Tabela 1. Pomniki przyrody na terenie gminy Ożarów	42
Tabela 2. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Ożarów	52
Tabela 3. Wykaz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych na terenie gminy Ożarów	62
Tabela 4. Charakterystyki JCWPd na terenie gminy Ożarów	63
Tabela 5. Charakterystyki JCWP rzecznych na terenie gminy Ożarów	67
Tabela 6. Klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5})	71
Tabela 8. Macierz oceny oddziaływania na środowisko	98

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest *Plan Ogólny gminy Ożarów*. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć *Plan Ogólny gminy Ożarów* ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, redukcję CO₂,

stworzenie lepszych warunków do życia, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko - np. podczas budowy, realizacji czy eksploatacji przedsięwzięcia. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy *Plan Ogólny gminy Ożarów* prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi wypracowanymi od 2008 r., od kiedy wszedł taki obowiązek. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska

przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Projekt *Planu Ogólnego Gminy Ożarów* obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy wiejskiej

Ożarów zlokalizowanej w powiecie opatowskim w województwie świętokrzyskim.

Rozdział 2.2.

Na terenie gminy Ożarów wyznaczono 13 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego,

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

Rozdział 2.3.

W projekcie *Planu Ogólnego gminy Ożarów* wykazano powiązanie z szeregiem dokumentów rangi europejskiej,

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

W granicach gminy znajdują się są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.):

- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045,

Rozdział 3.2.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwsuwiskowej SOPO) Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy Ożarów brak osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Aktualnie na terenie gminy Ożarów wydobywanie kopalin prowadzone jest ze złóż:

- wapieni Anna 2 (rejon Śródborza),

Rozdział 3.3.

Cenna krajobrazowo część gminy objęta została ochroną w ramach obszaru Natura 2000.

Wschodni fragment gminy Ożarów położony jest w dolinie Wisły, która stanowi istotny korytarz o zasięgu krajowym i jest miejscem występowania licznych ptactwa. Teren

Rozdział 3.4.

Gmina Ożarów położona jest w zlewni rzeki Wisły, a w szczególności w zlewniach jej lewobrzeżnych dopływów: Czyżówki (zlewnia pn. Łacha II obejmuje centralną i południową część gminy), Kamiennej (w jej zlewni leży fragment północnej części gminy), Dopływu z jez. Czarne (wschodnia część gminy) oraz fragmentarycznie Opatówki (skraj południowej części gminy) oraz Dopływu spod Linowa (okolice msc. Maruszów). Wisła płynie z południa na północ stanowiąc fragment (naturalnej) granicy wschodniej gminy. Zgodnie z ww. podziałem gmina Ożarów znajduje się w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych: PLGW2000**102**, PLGW2000**103**, PLGW2000**104**, PLGW2000**117**, PLGW2000**88**.

Rozdział 3.5.

Na warunki sanitarne w północnej części gminy ma wpływ wielkopowierzchniowa eksploatacja wapienia oraz działalność cementowni, co ma przede wszystkim związek z emisją pyłów do atmosfery – zarówno w wyniku prac wydobywczych, przeróbczych, produkcji cementu

Rozdział 3.6.

krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. W prognozie wykazano powiązanie tych dokumentów z projektem POG.

- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006,
- 1 użytek ekologiczny,
- 12 pomników przyrody.

- piasków Śródborze,
- piasków Szymanówka,
- wapieni i margli Gliniany-Stróża 1A,
- wapieni i margli Gliniany-Duranów.

gminy Ożarów jest przekształcony przez działalność człowieka w różnym stopniu i kierunku. Całe południe przeznaczone jest pod uprawy rolne. W północno-wschodniej części odbywa się eksploatacja złoża Gliniany-Duranów, co związane jest z kompletnym na tym etapie zniszczeniem szaty roślinnej.

Zgodnie z danymi z II aktualizacji Planów gospodarowania wodami (IIaPGW), które obowiązują od 2023 r. teren gminy Ożarów położony jest w zasięgu następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- RW2000102334 – Dopływ z jez. Czarne,
- RW20000623169 - Łacha II,
- RW20001123499 - Kamienna od Świśliny do ujścia,
- RW200006234989 – Ściętno,
- RW200006234949 – Przepaść,
- RW2000102332 - Dopływ spod Linowa,
- RW2000122399 - Wisła od Sanny do Wieprza,
- RW200006231499 – Opatówka.

oraz transportu. Na terenie miasta Ożarów (os. Wzgórze 52) zlokalizowany jest punkt pomiarowy dla pyłu zawieszonego PM10 (kod krajowy: SkOzarOsWzgo), który właścicielem jest Grupy Ożarów S.A., punkt ten jest włączony w system monitoringu wojewódzkiego.

Według opracowywanych przez Instytut Upraw i Nawożenia Gleb w Puławach map glebowo-rolniczych obszar gminy charakteryzuje się wysoką jakością rolniczej

Rozdział 3.7.

Duże nagromadzenie zabytkowych obiektów i elementów układu przestrzennego stanowi niezaprzeczalny walor atrakcyjności turystycznej miasta i gminy Ożarów. Znaczna część gminy Ożarów należy od obszaru

Rozdział 3.8.

Zdiagnozowane zagrożenia na terenie opracowania dotyczą głównie:

- użytkowania rolniczego terenu (nawożenie),
- ruchów masowych ziemi,

Rozdział 3.9.

Ustalenia projektu POG nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta,

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane strefy nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Rozdział 5.3.

przestrzeni produkcyjnej (w 120-punktowej skali obszar gminy zwaloryzowano na 80 punktów – powyżej średniej dla województwa i kraju).

pokrywy lessowej, o znacznym nasyceniu stanowiskami archeologicznymi, a jednocześnie intensywnie użytkowanym rolniczo, co czyni go szczególnie podatnym na destrukcję zasobów archeologicznych.

- barier fizjograficznych (drogi, linie elektroenergetyczne, zwarta zabudowa),
- emisja zanieczyszczeń (głównie z domowych palenisk).

z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne rozwiązania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne rozwiązania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 stref przewidzianych w projekcie POG.

Nie stwierdzono kolizji proponowanych stref z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji niektórych działań. Zmiany w krajobrazie będą więc mieć charakter przejściowy,

po którym nastąpi rekultywacja terenu. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja projektu POG będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi ze względu na wydobycie złóż.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie

odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu na higienę powietrza. Strefy

przewidziane w projekcie POG wykazują też wpływ pozytywny.

Rozdział 5.8.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń projektu POG, nie stwierdza się oddziaływania skumulowanego.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Rozdział 5.10.

Rozdział zawiera analizę oddziaływania poszczególnych zadań określonych w dokumencie w formie tabeli - macierzy.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu POG przedstawiono rozwiązania mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wszystkie

ustalenia projektu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców również poprzez poprawę środowiska przyrodniczego.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną

ochronę środowiska. Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania

obszaru i realizacji działań, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu na środowisko

Projekt nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistyczny

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY OŻARÓW

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
mgr inż. Kama Kotowicz